

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Інститут _____ **Навчально-науковий інститут економіки і управління**

Кафедра _____ **економіки і права**

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

(підпис) **Олег ШЕРЕМЕТ.**
(прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 202_ р.

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

(підпис) **Анатолій ЗАЙНЧКОВСЬКИЙ**
(прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 202_ р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

зі спеціальності _____ 051 «Економіка»
(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Економіка та правове забезпечення бізнесу»

на тему: _____
Економіко-правове забезпечення економічної стабільності
підприємства.

Виконав (ла) здобувачка 4 курсу групи **ПЕ-4-2**

Дударенко Ірина Юріївна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Керівник Данкевич Андрій Євгенович

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Консультант Задніпряна-Корінна Мар'яна Юріївна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Рецензент Арич М. І.

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Я як здобувачка Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавала і не одержувала недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувачка _____
(підпис)

Київ – 2023 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут	Навчально-науковий інститут Економіки і управління
Кафедра	Економіки і права
Освітній ступінь	Бакалавр
Спеціальність	051 «Економіка» (шифр і назва)
Освітньо-професійна програма	«Економіка та правове забезпечення бізнесу» (назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри економіки і права
Анатолій ЗАЙЧКОВСЬКИЙ
«05» грудня 2022 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ

Дударенко Ірина Юріївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

- Тема проекту (роботи) Економіко-правове забезпечення економічної стабільності підприємства,
керівник проекту (роботи) Данкевич Андрій Євгенович, професор, д-р е. н.
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом вищого навчального закладу від 05.12.2022 р. № 865-КС
- Строк подання здобувачем проекту (роботи) 07.06.2023 р.
- Вихідні дані до роботи законодавчі акти, постанови, накази, фінансова і статистична звітність ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» за 2020-2022 рр.
- Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Вступ. Розділ І. Теоретико-методичні основи забезпечення економічної стабільності, Розділ ІІ. Аналіз господарської діяльності та економічної стабільності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат», Розділ ІІІ. Шляхи та напрями забезпечення економічної стабільності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат»
- Перелік графічного матеріалу Визначення поняття «економічна стабільність», взаємозв'язок між категоріями економічної стійкості, стабільності та економічної безпеки, основні чинники які впливають на забезпечення економічної стабільності, план розрахунку підсумкового інтегрального показника ступеню впливу факторів зовнішнього середовища підприємств, відповідність значення інтегрального показника, основні оцінки економічної стійкості та формули їх розрахунку, шкала рівнів стійкості підприємства, система показників економічної стійкості підприємства відносно його життєвого циклу, система показників діагностики банкрутства підприємств, основні аспекти правового регулювання економічної стабільності підприємства, структура управління ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат», основні показники фінансових резуль-

татів діяльності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат», динаміка і структура операційних витрат підприємства, показники ліквідності підприємства, показники ефективності основних засобів підприємства, доходи підприємства, динаміка активів підприємства, структура активів підприємства, динаміка та структура оборотних активів підприємства, структура оборотних активів, основні фінансові показники діяльності, дебіторська заборгованість, структура дебіторської заборгованості, порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованостей підприємства, заходи щодо прискорення погашення дебіторської заборгованості, правове регулювання ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат, «м'ясні рулетики зі смаком світу», критерії обґрунтування стратегічних рішень, розрахунок виробничої програми, розрахунок потреби сировини для виробництва, асортимент продукції після впровадження заходу, структура асортименту після впровадження заходу.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
П.1.4	Задніпряна-Корінна Мар'яна Юріївна, доцент		
П. 2.4	Задніпряна-Корінна Мар'яна Юріївна, доцент		

7. Дата видачі завдання 05.12.2022 р.

Календарний план

№з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розроблення та затвердження плану роботи керівником	10.03.2023р.	виконано
2	Написання розділу 1	31.03.2023р.	виконано
3	Робота над розділом 2	07.05.2023р.	виконано
4	Підготовка розділу 3	14.05.2023р.	виконано
5	Остаточне оформлення роботи. Формування висновків пропозицій, проекту доповіді, презентації. Погодження керівником кваліфікаційної роботи	19.05.2023р.	виконано
6	Попередній захист кваліфікаційної роботи	31.05.2023р.	виконано
7	Проходження перевірки на антиплагіат	06.06.2023	виконано
8	Подання завершеної роботи на розгляд завідувачу кафедри	05.06.2023 р.	виконано
9	Отримання зовнішньої рецензії, оформлення необхідних документів для захисту	07.06.2023р.	виконано
10	Захист кваліфікаційної роботи	19.06.2023 р.	виконано

Здобувач

—

_(підпис)

Дударенко І.Ю

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

—

_(підпис)

Данкевич А.О

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Дударенко І.Ю. Економіко-правове забезпечення економічної стабільності підприємства. Київ. НУХТ 2023.

– В кваліфікаційній роботі досліджено теоретичне та практичне обґрунтування економіко-правового забезпечення економічної стабільності підприємства, а саме сутність поняття економічної стабільності підприємства, основні принципи забезпечення економічної стабільності підприємства, основні методичні підходи до забезпечення економічної стабільності та правове регулювання підприємства.

Проаналізовано господарську діяльність, досліджено фінансові результати та оцінку економічної стабільності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат», розглянуто його історію та асортимент, проаналізовано економічну стабільність підприємства та правове регулювання діяльності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат»

Запропоновано шляхи та напрями забезпечення економічної стабільності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат», розроблено новий захід у вигляді введення нової продукції для зростання ефективності забезпечення економічної стабільності підприємства та обґрунтовано оцінку впливу на економічну стабільність підприємства.

Кваліфікаційна робота викладена на 123 сторінках комп'ютерного тексту. Складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Ключові слова: економічна стабільність, економічна стійкість, економічна безпека, фінансові результати, господарська діяльність, рентабельність, основні засоби, оборотні активи, прибуток, ефективність.

ANNOTATION

Dudarenko, I.Y. (2023). Economic and Legal Ensuring of Enterprise Economic Stability. Kyiv: National University of Food Technologies 2023.

This qualification work explores the theoretical and practical foundations of economic and legal ensuring of enterprise economic stability. It examines the essence of the concept of economic stability of an enterprise, the main principles of ensuring its economic stability, the key methodological approaches to achieving economic stability, and the legal regulation of enterprise operations.

The study analyzes the economic activities, financial results, and assessment of economic stability of the «Zhytomyr Meat Processing». It delves into the history and product range of the company, evaluates its economic stability, and examines the legal regulation of its operations.

Various ways and directions for ensuring the economic stability of the «Zhytomyr Meat Processing» are proposed. A new measure in the form of introducing a new product to enhance the effectiveness of ensuring the enterprise's economic stability is developed, and the impact assessment on the economic stability of the company is substantiated.

The qualification work consists of 123 pages of computer text and includes an introduction, three chapters, conclusions, a list of references, and appendices.

Keywords: economic stability, economic resilience, economic security, financial results, business activity, profitability, fixed assets, current assets, profit, efficiency.

Зміст

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1	10
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ	10
1.1. Економічна сутність забезпечення економічної стабільності підприємства	10
1.2 Чинники, які впливають на забезпечення економічної стабільності підприємства	16
1.3. Методичні підходи до забезпечення економічної стабільності підприємства	20
Висновки до розділу 1	37
РОЗДІЛ 2	39
АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ТОВ «ЖИТОМИРСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ»	39
2.1. Загальна характеристика ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат»	39
2.2. Аналіз господарської діяльності підприємства	45
2.3.Оцінка фінансового стану підприємства	50
2.4 Аналіз економічної стабільності	55
2.5 Правове регулювання діяльності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат»	68
Висновок до розділу 2	79
РОЗДІЛ 3	82
ШЛЯХИ ТА НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ТОВ «ЖИТОМИРСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ»	82
3.1. Напрями забезпечення економічної стабільності підприємства.....	82
3.2. Економічне обґрунтування введення нового продукту з метою забезпечення економічної стабільності підприємства	94
3.3. Оцінка впливу запропонованого заходу на економічну стабільність ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат»	100
Висновки до розділу 3	110
ВИСНОВКИ.....	112
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	118

ВСТУП

Актуальність теми. Економічна стабільність є однією з ключових складових успіху будь-якого підприємства. У сучасному динамічному та конкурентному бізнес-середовищі, забезпечення стабільності є складним завданням, яке вимагає комплексного підходу та ретельного вивчення різних аспектів. Однак, економіко-правове забезпечення економічної стабільності підприємства виступає як важлива складова, що сприяє ефективному функціонуванню та досягненню поставлених цілей.

Незалежно від галузі та масштабу діяльності, підприємства стикаються зі складними економічними та правовими викликами, які впливають на їхню стабільність та конкурентоспроможність.

По-перше, глобалізація та зростаюча взаємозалежність ринків створюють нові можливості, але й приносять значні ризики для підприємств. Вони повинні адаптуватися до міжнародних стандартів, забезпечувати дотримання правил міжнародної торгівлі та конкуренції, а також вирішувати питання інтелектуальної власності та захисту прав споживачів.

По-друге, зміни в технологіях та інноваціях швидко перетворюються на основні фактори економічного розвитку. Підприємства повинні впроваджувати нові технології, адаптуватися до цифрової економіки та враховувати вплив штучного інтелекту, автоматизації та роботизації на їхню діяльність.

По-третє, фінансовий ринок є одним з найбільш нестабільних елементів економіки. Підприємства стикаються з ризиками, пов'язаними зі змінами валютних курсів, процентних ставок, коливаннями фондового ринку та іншими фінансовими факторами, виходячи з вище зазначеного обрана тема є актуальною.

Вагомий внесок у розробку проблеми забезпечення економічної стабільності зробили вітчизняні вчені: В.Г. Андрійчук, В.М. Геєць, О.І. Гуторов, О.М. Варченко, А.С. Даниленко, П.М. Макаренко, О.В. Олійник, Б.Й. Пасхавер, О.М. Шпичак, О.В. Шубравська та ін. Водночас, певні питання забезпечення економічної стабільності підприємства не знайшли достатньо повного викладу. Так,

вимагають науковообґрунтованого вирішення питання систематизації показників і методичних аспектів оцінки економічної стабільності підприємства, розробки адаптаційних інструментів для забезпечення його ефективності.

Метою кваліфікаційної роботи є теоретичне та практичне обґрунтування економіко-правового забезпечення економічної стабільності підприємства.

Завдання кваліфікаційної роботи:

- дослідити економічну сутність поняття економічної стабільності підприємства;
- розкрити основні принципи забезпечення економічної стабільності підприємства;
- визначити основні методичні підходи до забезпечення економічної стабільності підприємства;
- проаналізувати господарську діяльність підприємства, його фінансові результати та оцінити економічну стабільність;
- запропонувати шляхи та напрями забезпечення економічної стабільності підприємства.

Об'єктом дослідження даної роботи є ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат».

Предметом дослідження – є сукупність теоретичних, методичних підходів і практичних питань, які виникають щодо економіко-правового забезпечення економічної стабільності підприємства.

Під час дослідження було використано **методи** конкретного й абстрактного мислення для вивчення принципів і особливостей формування економічної стабільності; математичні та графічні методи для аналізу економічної стабільності та визначення показників стабільності динаміці досліджуваного підприємства; методи синтезу, аналізу, аналогії та узагальнення для формулювання майбутнього напрямку підвищення забезпечення економічної стабільності підприємства.

Практична значущість отриманих результатів. Заходи запропоновані для впровадження на підприємстві в подальшому можуть покращити результа-

ти діяльності підприємства та забезпечити постійних зріст економічної стабільності підприємства. Дані роботи можуть бути використанні у подальшому для забезпечення економічної стабільності підприємства.

Інформаційну базу роботи склали підручники, навчальні посібники з економіки, наукові статті, а також фінансова звітність підприємства, по якому проводився аналіз.

Структура і обсяг роботи. Робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, додатків і списку використаної літератури. Текстова частина викладена на 112 сторінках комп'ютерного тексту і містить 23 рисунка, 21 таблиць. У додатках розміщена статистична, та фінансово-бухгалтерська звітність об'єкта дослідження. Список використаної літератури включає 48 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ

1.1. Економічна сутність забезпечення економічної стабільності підприємства

Забезпечення економічної стабільності є ключовим завданням, що постає перед підприємствами у сучасних нестабільних фінансовополітичних умовах. На сьогоднішній день одним з першочергових завдань для економіки України є гармонійний розвиток та створення сприятливого бізнес клімату, що змогло б забезпечити стабільне функціонування суб'єктів господарювання та активізувати інвестиційний клімат нашої держави. Дослідження сутності теоретичних питань, досконале знання і вивчення проблематики поставленого питання та його розкриття допоможуть розв'язати практичні завдання діяльності підприємств. Враховуючи той факт, що категорію «економічна стабільність підприємства» використовують, в більшій мірі, для характеристики макроекономічного рівня, то для підприємств це достатньо «молода» дефініція, що не має чіткого, однозначного визначення.

Метою дослідження є визначення категорій «економічна стабільність» встановлення зв'язку та відмінностей між «економічною стійкістю» та «економічною безпекою» для досягнення повного розмежування понять та детального аналізування рівня економічної стабільності підприємств.

Серед сучасних наукових підходів щодо поняття, розробки та оцінювання економічної стабільності підприємств слід виділити наукові праці Н.О. Шпака, М.І. Романишин [1], О.В. Шубровської [2], Н.Л. Любченко [3], І.А. Дмитрієва [4], О.М. Сологуба [5], В.М. Ячменьова [6] та ін. Детальний аналіз наукових праць вищезгаданих дослідників так і не надав однозначної інтерпретації категорії економічна стабільність підприємства та методик її оцінювання.

На сьогоднішній день категорія «економічна стабільність підприємства» належить до ряду недостатньо вивчених економічною наукою, про що свідчать

численні дискусії між науковцями. Щоб зрозуміти чому виникають вищезазначені суперечності та в чому полягає сутність даного поняття, необхідно звернутися до визначень вчених (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1

Визначення поняття «економічна стабільність»

Науковці	Визначення поняття: «Економічна стабільність»
Н. Любченко[3]	Під економічною стабільністю розуміє стан, обумовлений сукупністю властивостей найважливіших складових елементів суб'єкта господарювання: виробничої діяльності, організаційної роботи, фінансово-грошового обігу, матеріально-технічної бази, ресурсного забезпечення, кадрового та інтелектуального потенціалів
О.Сологуб[5]	Визначає економічну стабільність як врівноважений, збалансований стан економічних, фінансових і соціальних ресурсів підприємства, а також їх взаємозв'язків у межах виробничо-збутової системи, що забезпечує стабільні умови для її відтворення, у тому числі за наявності внутрішніх і зовнішніх несприятливих впливів, що досягається за допомогою здійснення спеціалізованого комплексу різнопланових фінансово-економічних і організаційних заходів з алгоритмом відповідних дій.
В. Ячменьової[6]	Економічна стабільність - це результуюча характеристика, а її показником виступає рівень економічної стабільності.
Н.О.Шпак, М. І. Романишин[1]	Розглядають економічну стабільність підприємства під кутом зору його здатності в умовах прояву дестабілізаційних чинників бізнес-середовища ефективно здійснювати виробничо-господарську діяльність, формувати якісний стратегічний потенціал, підтримувати заданий рівень конкурентоспроможності та результативності у довгостроковій перспективі з економічною вигодою та фінансовою незалежністю для підприємства.
А. В. Перетятко[7]	Економічна стабільність підприємства – це врівноважений стан економічних показників у певному інтервалі часу та в межах значення показника, перетнувши який може наступити порушення рівноваги економічної діяльності підприємства.

Загалом термін «економічна стабільність» порівнюють із терміном «економічна стійкість» та «економічна безпека. Адже термін «економічна стабільність» є більш ширшим, бо це стан, коли економічна система функціонує в стані рівноваги, зберігаючи незмінною свою структуру. В той час як економічна стійкість – це здатність зберігати показники на певному рівні, незважаючи на

постійний вплив зовнішнього та внутрішнього середовища.[8] Стійкість виступає ознакою «життєдіяльності» підприємства.

Економічна стабільність – це здатність підприємства або економічної системи утримувати стійкий рівень функціонування та розвитку в умовах зміни внутрішніх і зовнішніх факторів. Вона характеризується збереженням економічної рівноваги, стійкістю фінансового стану, прибутковістю, конкурентоспроможністю та здатністю адаптуватися до змін у суспільно-економічному середовищі.

Показники економічної стійкості – це частина інформації, яка показує стан всієї системи. Розгляд та аналізування невеликих, але вагомих «фрагментів» допомагає краще зрозуміти повну картину.

Щодо сутності економічної безпеки підприємства, то дослідження показали, що економічна безпека підприємства є характеристикою системи, що самоорганізовується і саморозвивається, тобто це стан, при якому економічні параметри дозволяють зберегти головні її властивості: рівновагу і стійкість при мінімізації загроз. Таким чином, це стан господарської діяльності, при якому забезпечується дотримання економічних інтересів підприємства на підставі його стійкості та властивостей системи, що саморозвивається, і попередження впливу внутрішніх і зовнішніх загроз [9].

Для оцінки економічної стійкості можна розглянути кілька ключових показників:

Важливим показником економічної стійкості є чистий прибуток компанії. Високий та стабільний рівень прибутку свідчить про успішність ділової діяльності та здатність компанії до отримання достатнього прибутку для покриття витрат та забезпечення майбутнього розвитку.

Один з важливих аспектів економічної стійкості полягає у здатності компанії виконувати свої фінансові зобов'язання вчасно та повністю. Оцінка показників, таких як співвідношення поточних активів до поточних зобов'язань, може дати уявлення про фінансову платоспроможність компанії.

Щодо сутності економічної безпеки підприємства, то дослідження показали, що це стан, коли економічна система країни або компанії захищена від

зовнішніх та внутрішніх загроз, здатна витримати негативні впливи та забезпечити стабільний розвиток. Оцінка економічної безпеки включає різноманітні фактори та показники. Основні з них:

1. Рівень зовнішньої залежності.

Визначає, наскільки країна або компанія залежить від імпорту товарів та послуг. Висока зовнішня залежність може створювати ризики в разі коливань на міжнародних ринках.

2. Диверсифікація економіки.

Широкий спектр галузей та ринків у складі економіки зменшує ризики, пов'язані з кон'юктурою ринку або впливом окремих галузей.

3. Фінансова стійкість.

Здатність компанії або країни управляти фінансовими ризиками, мінімізувати боргове навантаження та забезпечити фінансову стабільність.

4. Резерви та запаси.

Наявність достатнього рівня резервів та запасів для забезпечення стійкості в разі кризових ситуацій або непередбачуваних подій.

5. Інноваційний потенціал.

Здатність до інновацій та використання нових технологій може забезпечити конкурентоспроможність та стійкість в умовах змін.

6. Системи управління ризиками.

Наявність ефективних систем та стратегій управління ризиками допомагає запобігати, виявляти та вирішувати проблеми, що загрожують економічній безпеці.

Ці показники допомагають оцінити ступінь економічної безпеки і розробити стратегії для підвищення стійкості. Конкретні фактори, що впливають на економічну безпеку, можуть варіюватися залежно від масштабу (країна або компанія) та контексту, в якому вони функціонують.

Таким чином, це стан господарської діяльності, при якому забезпечується дотримання економічних інтересів підприємства на підставі його стійкості та властивостей системи, що саморозвивається, і попередження впливу внутрішніх і зовнішніх загроз [10].

Розглядаючи питання економічної стабільності, необхідно його розглядати за структурою, яка представлена на рисунку 1.1. У нашому випадку, це необхідність утримання чотирьох головних показників (фінанси, маркетинг, економічна безпека, соціальна сфера). Цей вибір зумовлений тим, що від результату маркетингової діяльності залежить попит на продукцію підприємства; економічна безпека гарантуватиме довготривалість перспектив знаходження підприємства на ринку й у галузі; соціальна (колективна) стабільність підприємства забезпечує як стабільність організаційної структури, невисоку плинність кадрів, так і стабільний позитивний мікроклімат у колективі [5].

Узагальнюючи вище зазначене, доцільно зробити висновок про те, що економічна стабільність підприємства обумовлює його подальший розвиток і забезпечується завдяки взаємодії внутрішніх складових системи (рис. 1.1). А саме: – фінансова стабільність забезпечує стан рівноваги та незмінність системи; – економічна стійкість зберігає значення показників, забезпечує життєздатність підприємства; – фінансова стійкість визначає ефективне формування, розподіл і формування фінансових ресурсів.

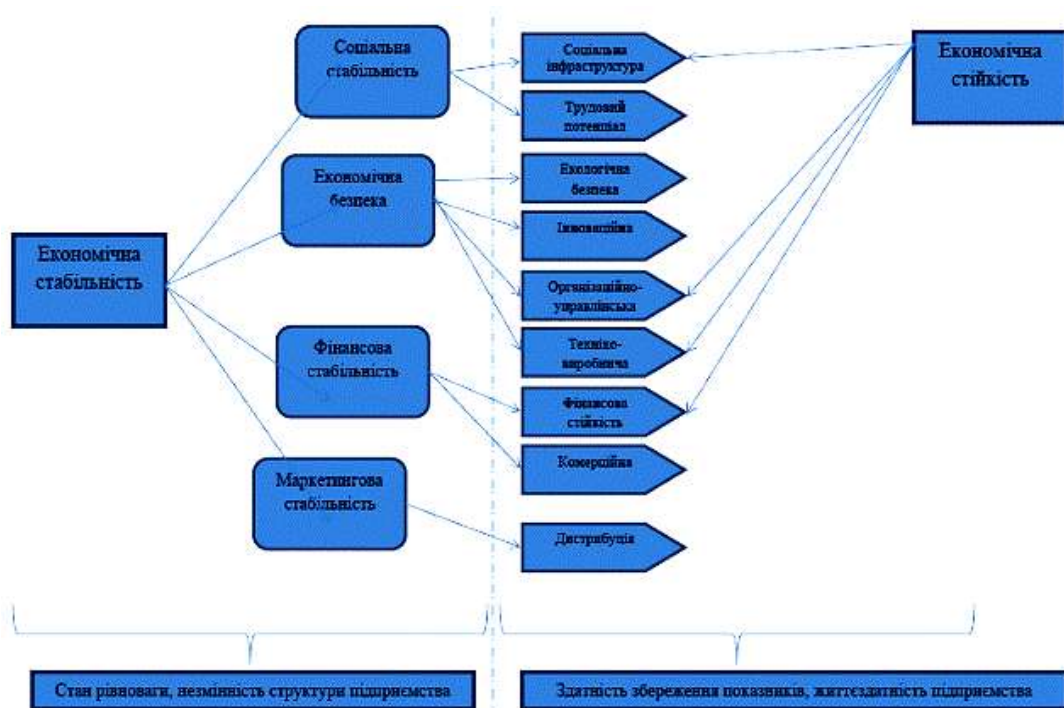

Рис.1.1 Взаємозв'язок між категоріями економічної стійкості, стабільності та економічної безпеки

Отже, при визначенні економічної стабільності підприємства, варто вра-

ховувати, що стабільність забезпечується й через стійкість, зокрема фінансову і економічну. Відтак, вважаємо, що існує тісний взаємозв'язок між категоріями економічної стабільності, фінансової стабільності та фінансово-економічної стійкості, що дозволяє нам проводити аналізування економічної стабільності підприємств через призму вище згаданих категорій. Оскільки забезпечення економічної стабільності підприємств є багаторівневим та складним процесом, а існуючі методи та підходи доволі різноманітні, то як показав аналіз наукових праць [1-8], чіткої методики розрахунку економічної стабільності не існує, проте, на нашу думку, варта уваги методика запропонована Дмитрієвим І. А., яка надає змогу різносторонньо оцінити стан економічної стабільності на підприємстві. Основою методики є бальна оцінка складових економічної стабільності, а саме на основі оцінювання фінансової стабільності, соціальної політики, економічної безпеки та маркетингових заходів, які узагальнюються у формулу інтегрального показника економічної стабільності $I_{\text{ек}}$ (1):

$$I_{\text{ек}} = a_1 * K_{\text{ф}} + a_2 * K_{\text{с}} + a_3 * K_{\text{м}} + a_4 * K_{\text{еб}} \quad (1)$$

де $K_{\text{ф}}$ - узагальнена оцінка фінансових показників діяльності підприємства;

$K_{\text{с}}$ - узагальнена оцінка соціальної політики на підприємстві;

$K_{\text{м}}$ - узагальнена оцінка маркетингової політики на підприємстві;

$K_{\text{еб}}$ - узагальнений показник економічної безпеки підприємства.

Отже, при визначенні економічної стабільності підприємства, варто враховувати, що стабільність забезпечується й через стійкість, зокрема фінансову і економічну. Відтак, вважаємо, що існує тісний взаємозв'язок між категоріями економічної стабільності, фінансової стабільності та фінансово-економічної стійкості, що дозволяє нам проводити аналізування економічної стабільності підприємств через призму вище згаданих категорій.

Згідно матеріалів Вікіпедії (анг. Wikipedia) «стабільність» – це стійкість, сталість. Вона використовується у наступних аспектах:

– стабільність грошового обігу, який характеризується: стабільністю цін та тарифів; повним задоволенням платоспроможного попиту на товари і послуги; швидкістю обігу грошей; адекватною швидкістю товарного обороту й обо-

роту виробничих фондів тощо;

- стабільність цін — ситуація, при якій темпи інфляції настільки низькі, що суттєво не впливають на прийняття економічних рішень;

- стабільність у науковому аспекті — здатність системи функціонувати, не змінюючи структуру та знаходитись у рівновазі, підтримувати сталість у часі[11]. При визначенні категорії «стабільність» варто звернути увагу на фактор часу. Виокремлення даного фактору пов'язане з тим, що функціонування підприємства не є статичною мірою визначення різновидів його діяльності на певну дату. Важливими для забезпечення економічної стабільності підприємства є певні знання щодо динаміки його подальшого розвитку та здатності виконувати покладені на нього зобов'язання з часом[12].

Таким чином, визначено поняття категорій «стабільність» та «економічна стабільність підприємства», яке дає змогу чітко розуміти сутність вищезгаданих понять і трактувати саме в тому розумінні, який описує нинішній розвиток економіки України.

1.2 Чинники, які впливають на забезпечення економічної стабільності підприємства

На сьогоднішній день доволі складно управляти підприємствами через повну непередбачуваність ринкових обставин. Ця непередбачуваність проявляється в мінливості ринкового середовища, динамічності процесів інноваційного розвитку та науково-технічного прогресу, постійних загрозах зі сторони конкурентів, економіко-політичної розбалансованості тощо. Наявність наведених вище обставин вимагає, щоб управлінський апарат суб'єктів господарювання вдався до розробки конкретного комплексу заходів, який допоміг би підприємству забезпечити стабільність його функціонування. Такий своєрідний "захист" у формі стратегії забезпечення економічної стабільності підприємства в перспективі допоможе підприємству уникати негативних впливів зі сторони фінансових криз, економічних ризиків, розбалансованості економічної, політичної, соціальної сфер тощо. Тому виділяють такі основні чинники як на

рис. 1.2:

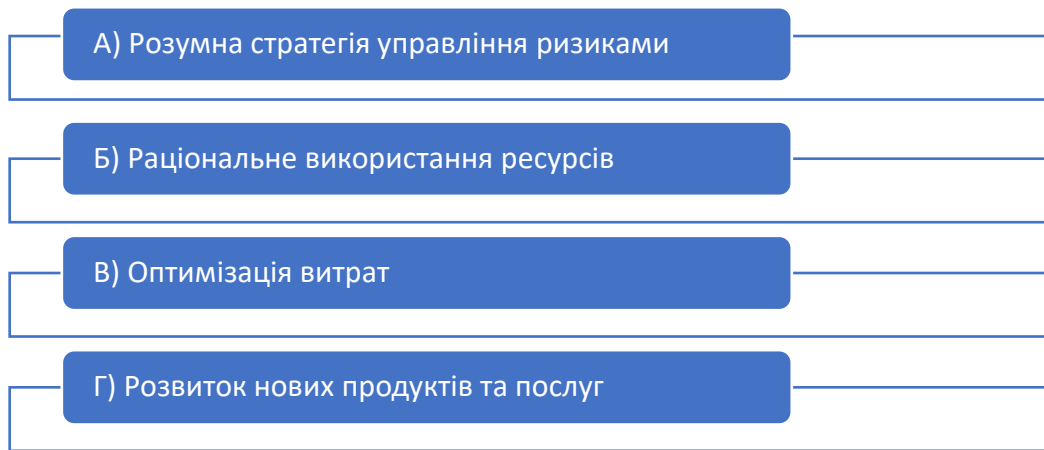

Рис 1.2. Основні чинники, які впливають на забезпечення економічної стабільності підприємства

А) Основною метою є побудова стратегії забезпечення економічної стабільності підприємства та формулювання принципів її формування. Економічну стабільність підприємства розглядають як здатність останнього в умовах нестабільізуючих чинників бізнес середовища ефективно здійснювати виробничо-господарську діяльність, формувати якісний стратегічний потенціал, підтримувати заданий рівень конкурентоспроможності та результативності у довгостроковій перспективі з економічною вигодою та фінансовою незалежністю для підприємства. У широкому розумінні — це надійність цілісної відкритої системи, спроможність навіть при зміні внутрішніх та зовнішніх умов ефективно адаптовуватись, підтримувати існуючий рівень основних параметрів та забезпечувати постійний розвиток. Відтак, стратегія забезпечення економічної стабільності підприємства — це комплексна програма дій, спрямована на досягнення та збереження цілісності відкритої системи підприємства, ефективно пристосування до ймовірних змін та забезпечення неперервності його розвитку. Для того, щоб стратегія забезпечення економічної стабільності підприємства була ефективною та сприяла позитивним змінам, вона повинна відповідати певним вимогам.

В умовах посилення конкуренції між суб'єктами господарювання, періодичності прояву криз і відповідної невизначеності ефективне функціонування підприємства можливе за рахунок забезпечення належного рівня економічної

стійкості. Високий рівень стійкості підприємства означає зниження залежності від несподіваних змін ринкової кон'юнктури, і, як наслідок, зменшення небезпеки опинитися на краю банкрутства.

Економічна стійкість не є самоціллю. Основною метою економічної стійкості є забезпечення стабільної діяльності підприємства, а також утримання певної рівноваги й мінімального ризику для підприємства при зміні внутрішніх і зовнішніх факторів за допомогою економічних, фінансових й організаційних заходів. Серед основних таких заходів виділяють:

- 1) постійний моніторинг внутрішнього та зовнішнього середовищ підприємства;
- 2) впровадження заходів зниження вразливості підприємства до змін зовнішнього середовища;
- 3) розробка планів усунення проблем, у разі їх виникнення;
- 4) вміння менеджера приймати ризикові і нестандартні рішення у випадках відхилення розвитку подій від наміченого курсу, та впровадження практичних планів при виникненні кризових ситуацій;
- 5) здійснення контролю та координації дій учасників, що зайняті у процесі впровадження заходів.

Для забезпечення економічної стійкості підприємства, наведені вище заходи застосовуються відповідно до функціональних складових підприємства. Так, складовою економічної стійкості є фінансова стійкість. Саме за рахунок надійної фінансової складової підприємство може підтримувати свою діяльність, вкладати кошти у розвиток власного потенціалу, розроблення нових товарів та впровадження нових технологій виробництва.

Не менш важливою є і виробнича стійкість. Вона забезпечується успішним управлінням виробничими процесами, що включає розробку гнучких виробничих планів, раціональний розподіл і використання ресурсів, контроль виробничого процесу. Маркетингова складова базується на розробці маркетингових цілей, виборі заходів їх досягнення з урахуванням мінімізації ризиків їхнього здійснення з метою випередження конкурентів, та з максимально повним використанням ринкових умов для отримання прибутку.

Невід'ємною частиною економічної стійкості є кадрова складова. Саме від професіоналізму, компетентності персоналу та рівня корпоративної культури залежить, чи будуть з підприємством і надалі співпрацювати постачальники, посередники, клієнти. Для досягнення такої мети, на підприємстві має здійснюватися системний аналіз кадрової політики та постійне її вдосконалення, розробка соціальної програми стратегії кадрового розвитку персоналу.

Б) Одним з основних елементів забезпечення економічної стабільності підприємства є раціональне використання ресурсів. Це означає, що керівництво підприємства повинно максимально ефективно використовувати свої матеріальні, фінансові та людські ресурси, щоб забезпечити максимальний результат за мінімальний час і кошти.

Матеріальні ресурси повинні бути використані ефективно, наприклад, шляхом зменшення відходів та використання екологічно чистих матеріалів. Фінансові ресурси повинні бути розподілені таким чином, щоб забезпечити максимальний прибуток та мінімальні витрати. Людські ресурси повинні бути використані ефективно, наприклад, шляхом навчання та розвитку персоналу та створення командної роботи.

В) Оптимізація витрат є важливим елементом забезпечення економічної стабільності підприємства. Це означає, що підприємство повинно постійно аналізувати свої витрати та шукати способи їх зменшення без втрати якості продукції або послуг.

Наприклад, підприємство може зменшити витрати на електроенергію шляхом встановлення енергоефективного обладнання або використання відновлювальних джерел енергії. Також підприємство може зменшити витрати на транспортування продукції шляхом оптимізації логістики та використання більш екологічно чистих видів транспорту.

Г) Світові економічні тренди демонструють об'єктивну необхідність забезпечення інноваційності розвитку підприємства як передумови його виживання у глобальному конкурентному середовищі. Для вітчизняних підприємств забезпечення інноваційного розвитку є, по суті, єдиною передумовою їх виживання та потенційного виходу на світові ринки. Таким чином, вибір інструмен-

тів і засобів, які використовуються для забезпечення інноваційного розвитку, набуває особливого значення, підвищуючи ціну економічних і соціальних наслідків рішень і дій, що ухвалюються для їх реалізації. Тому менеджери організацій повинні вміти чітко визначати основні параметри інноваційної політики та оптимізувати інноваційні управлінські схеми, включаючи моніторинг, контроль, оцінку результатів, попередження негативних наслідків.

Тому розвиток нових продуктів та послуг є ще одним елементом забезпечення економічної стабільності підприємства. Це означає, що підприємство повинно постійно розробляти нові продукти та послуги, які задовольняють потреби своїх клієнтів та дозволять збільшити доходи.

1.3. Методичні підходи до забезпечення економічної стабільності підприємства

Аналіз основних методів оцінки економічної стабільності підприємства показав, що для аналізу економічної стабільності підприємства необхідно застосовувати не тільки методи експрес-діагностики, а інструменти фундаментального аналізу. Дані методики дадуть змогу спрогнозувати настання та розвиток дестабілізуючих процесів на підприємстві, а також розробити комплекс заходів, спрямованих на відновлення та забезпечення економічної стабільності підприємства.

Так, Л. Галюк виділяє чотири етапи інтегрованої комплексної оцінки економічної одиниці: збір та опрацювання інформації, вибір системи показників, розробка системи показників інтегральної оцінки, ранжування систем відповідно до інтегральної оцінки [15].

Прокопчук О. А. надає перевагу ресурсному підходу, основою якого є застосування факторного аналізу відносно базового показника ресурсного потенціалу підприємства [16, с. 14].

Проценко Н. Б. у власній методиці економічної діагностики підприємства значну увагу приділяє показникам беззбитковості, коефіцієнт економічної стійкості, рівень економічної безпеки [17, с. 7].

На сучасному етапі розвитку економіки на підприємство постійно

здійснюють вплив фактори зовнішнього середовища. Так як підприємство неспроможне впливати на зовнішнє середовище, йому необхідно адаптуватись до його змін та забезпечити собі економічну стійкість.

Аналіз сили впливу факторів зовнішнього середовища підприємства та відновлення його економічної стійкості необхідно проводити за допомогою інтегрального показника. План розрахунку інтегрального показника представлені на рис. 1.3.

Рис. 1.3. План розрахунку підсумкового інтегрального показника ступеню впливу факторів зовнішнього середовища підприємства[37]

Оцінка інтегрального показника економічної стійкості доповнює традиційний аналіз та базується на використанні існуючих методів оцінки та системи показників. Інтегральний показник характеризує рівень впливу факторів зовнішнього середовища підприємства та його сприятливості для відновлення еко-

номічної стійкості.

Застосування інтегрального показника на практиці дає змогу отримати загальну оцінку в цілому без зайвої концентрації уваги на окремих складових, а також при необхідності дозволяє виявити негативний вплив факторів зовнішнього середовища.

Підсумковий інтегральний показник ступеню впливу факторів зовнішнього середовища визначається за формулою:

$$PI_{\text{зов. серед.}} = \sum B_i * I_i, \quad (1.3)$$

де I_i – інтегральні показники ступеня впливу i -ї складової оцінки ступеня впливу факторів зовнішнього середовища підприємства;

B_i – вагомість i -ї складової оцінки рівня впливу факторів зовнішнього середовища підприємства.

Для кожної складової оцінки впливу факторів зовнішнього середовища підприємства ($i=1, n$) виділяють критерії оцінки P_{ij} ($j=1, m$.)

Тоді, інтегральні показники оцінки ступеню впливу факторів зовнішнього середовища підприємства матимуть вигляд:

$$I_i = \sum \lambda_{ij} * P_{ij} \quad (1.4)$$

Де λ_{ij} – вагомість j -го критерію оцінки по i -ї складовій оцінки ступеня впливу факторів зовнішнього середовища підприємства;

B_i та λ_{ij} визначаються експертним шляхом та дорівнюють одиниці.

У свою чергу P_{ij} характеризує вірогідність виникнення факторів, визначаються експертним методом [18,с. 233].

Завдання експертів полягає в тому, щоб оцінити рівень впливу та вірогідність виникнення різних факторів зовнішнього середовища на підприємство.

Для того, щоб визначити ступінь узгодженості експертів Бережна Е. В. рекомендує використовувати коефіцієнт конкордації Кендала [19]:

$$W = \frac{12 * S}{n^2 * (m^3 - m)} \quad (1.5)$$

Де S – сума квадратів відхилень суми рангів кожного об'єкту експертизи від середнього арифметичного рангів;

n – число експертів;

m – число об'єктів експертизи.

Отримані результати в ході розрахунків інтерпретують за допомогою п'ятибальної шкали Харрінгтона (табл. 1.2), [20].

Таблиця 1.2

**Відповідність значення підсумкового інтегрального показника
Ступеня впливу факторів зовнішнього середовища підприємства
шкалі Харрінгтона**

Якісна оцінка	Інтервали оцінок	Характеристика
Дуже низький (дуже погано)	0-0,2	Підприємство залежно від впливу факторів зовнішнього середовища на економічну стійкість підприємства, критичний рівень впливу
Низький (погано)	0,2-0,37	Фактори зовнішнього середовища дуже впливають на економічну стійкість підприємства, підвищений рівень впливу
Середній (задовільно)	0,37-0,63	Фактори зовнішнього середовища значно впливають на економічну стійкість підприємства, рівень впливу ризикований
Високий (добре)	0,63-0,8	Фактори зовнішнього середовища не значно впливають на економічну стійкість підприємства, середній рівень впливу
Дуже високий (відмінно)	0,8-1	Фактори зовнішнього середовища не впливають на економічну стійкість підприємства, мінімальний рівень впливу

Складено та розроблено автором на основі матеріалів: [20]

У роботах Арєф'єва О. В. та Городинського Д. М. запропоновано доповнити експрес діагностику, фундаментальною діагностикою. Для проведення фундаментального аналізу використовують методи моделювання та оцінки економічної стійкості на базі експертних оцінок.

Оцінку економічної стійкості проводять шляхом порівняння інтегральних показників, які характеризують досягнення стратегічних цілей та здійснюються за показниками ефективності підприємницької діяльності, використання власного капіталу за спроможністю сповна використовувати виробничі, фінансові, маркетингові та інвестиційні можливості [21, с.109].

Економічну стійкість підприємства визначають за формулою:

$$ЕСП = \sum J_i * C_i \quad (1.6)$$

де ЕСП – економічна стійкість підприємства;

C_i – структурні складові економічної стійкості підприємства;

j_i – коефіцієнт ваги кожної структурної складової;

i – кількість структурних складових.

Структурні складові економічної стійкості підприємства об'єднуються в певну групу яка складається із часткових показників та розраховуються за формулою:

$$ЕСП = \sum q_t * P_t \quad (1.7)$$

Де P_t – частковий показник;

q_t – кількість показників;

t – вага t -го часткового показника.

У табл. 1.5 представлено основні складові оцінки економічної стійкості та формули їх розрахунку за методикою Ареф'єва О. В. та Городинського Д. М.

Таблиця 1.3

Основні складові оцінки економічної стійкості та формули їх розрахунку за методикою Ареф'єва О. В. та Городинського Д. М.

Складова	Формула розрахунку	Фактори, умовні позначення
Фінансова стійкість	$П_{фст} = q_1 * K_{фа} + q_2 * K_{фз} + q_3 * \frac{1}{K_{фр}} + q_4 * K_{фс} + q_5 * K_{лп} + q_6 * K_{одз} + q_7 * K_{окз}$	$K_{фа}$ – коефіцієнт фінансової автономії;
		$K_{фз}$ – коефіцієнт фінансового залежності;
		$K_{фр}$ – коефіцієнт фінансового ризику;
		$K_{фс}$ – коефіцієнт фінансової стабільності;
		$K_{лп}$ – коефіцієнт ліквідності та платоспроможності;
		$K_{одз}$ – коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості
		$K_{окз}$ – коефіцієнт кредиторської заборгованості
		q_i – вага 1-часткового показника.
Виробнича стійкість	$П_{вст} = q_1 * P_v + q_2 * P_p + q_3 * P_{пп} + q_4 * M_{п} + q_5 * F_v$	P_v – рентабельність виробництва;
		P_p – рентабельність продукції;
		$P_{пп}$ – продуктивність праці;
		$M_{п}$ – матеріаломісткість продукції;
		F_v – фондівіддача;
		q_i – вага 1-часткового показника.
Кадрова стійкість	$П_{кст} = q_1 * K_{пк} + q_2 * K_{ок} + q_3 * K_{спз} + q_4 * K_{скз} + q_5 * P_{оп} + q_6 * C_{свп} + q_7 * P_{зпс}$	$K_{пк}$ – коефіцієнт плинності кадрів;
		$K_{ок}$ – коефіцієнт оновлення кадрів;
		$K_{спз}$ – коефіцієнт співвідношення прийнятих та звільнених кадрів;
		$K_{скз}$ – коефіцієнт стабільності забезпечення кадрів;
		$P_{оп}$ – рівень освіти працюючих;

		Свсвп – співвідношення соціальної відповідальності до обсягу реалізованої продукції на одного працюючого;
		Рзпсп – рівень забезпечення працівників соціальним пакетом.
Маркетингова стійкість	$\begin{aligned} \text{Пмст} = & q_1 * \text{Рпр} + q_2 * \text{Тзр} + \\ & q_3 * \text{Згп} + q_4 * \text{СВвсз} + \\ & q_5 * \text{СВвмд} \end{aligned}$	Рпр – рентабельність продажу;
		Тзр – темп зростання обсягів реалізованої продукції;
		Згп – залишок готової продукції на складі до загального обсягу реалізованої продукції;
		СВвсз – співвідношення витрат на стимулювання збуту й реалізованої продукції;
		СВвмд – співвідношення витрат на маркетингові дослідження й загального обсягу реалізованої продукції.
Інвестиційна стійкість	$\begin{aligned} \text{Піст} = & q_1 * \text{Оів} + q_2 * \text{Рфі} + \\ & q_3 * \text{Кпвк} + q_4 * \text{Кпа} \end{aligned}$	Оів – обсяг інвестицій у виробництво загального обсягу виробленої продукції;
		Рфі – рентабельність фінансових інвестицій;
		Кпвк – коефіцієнт прибутковості власного капіталу;
		Кпа – коефіцієнт прибутковості активів.

Складено та розроблено автором на основі матеріалів: [33]

Отже, на основі рівняння Фішберна загальне рівняння економічної стійкості підприємства матиме вигляд:

$$\text{Пест} = 0,33 * \text{Пфст} + 0,27 * \text{Пвст} + 0,07 * \text{Пкст} + 0,13 * \text{Пмст} + 0,2 * \text{Піст} \quad (1.8)$$

де Пест – показник економічної стійкості підприємства;

Пфст – показник фінансової стійкості підприємства;

Пвст – показник виробничої стійкості підприємства;

Пкст – показник кадрової стійкості підприємства;

Пмст – показник маркетингової стійкості підприємства;

Піст – показник інвестиційної стійкості підприємства.

Отримане значення показника економічної стійкості оцінюється за шкалою з чотирьох рівнів, яка представлена в табл. 1.4).

**Шкала рівнів економічної стійкості підприємства за методикою
Ареф'єва О. В. та Городинського Д. М.**

Діапазон	Рівень економічно стійкості підприємства
0,00 – 0,25	економічно нестійке підприємство;
0,26 – 0,50	критична економічна стійкість підприємства;
0,51 – 0,75	нормальна економічна стійкість підприємства;
0,76 – 1,00	висока економічна стійкість підприємства.

Складено та розроблено автором на основі матеріалів: [33]

Перевагою методів оцінки економічної стійкості підприємства за допомогою інтегрального показника, є зосередження уваги не тільки на показниках фінансової стійкості підприємства, які є головним визначником економічної стійкості підприємства, а й на другорядних, серед яких: виробнича стійкість, маркетингова, інноваційна, кадрова стійкість; оскільки підприємство є системою, яка залежить від ефективності усіх організаційно-виробничих складових, негативний результат роботи яких, впливає на результат роботи усього суб'єкта господарювання.

Недоліком даного методу, можна вважати недостатню об'єктивність та упередженість думки експертів, які беруть участь в опитуванні.

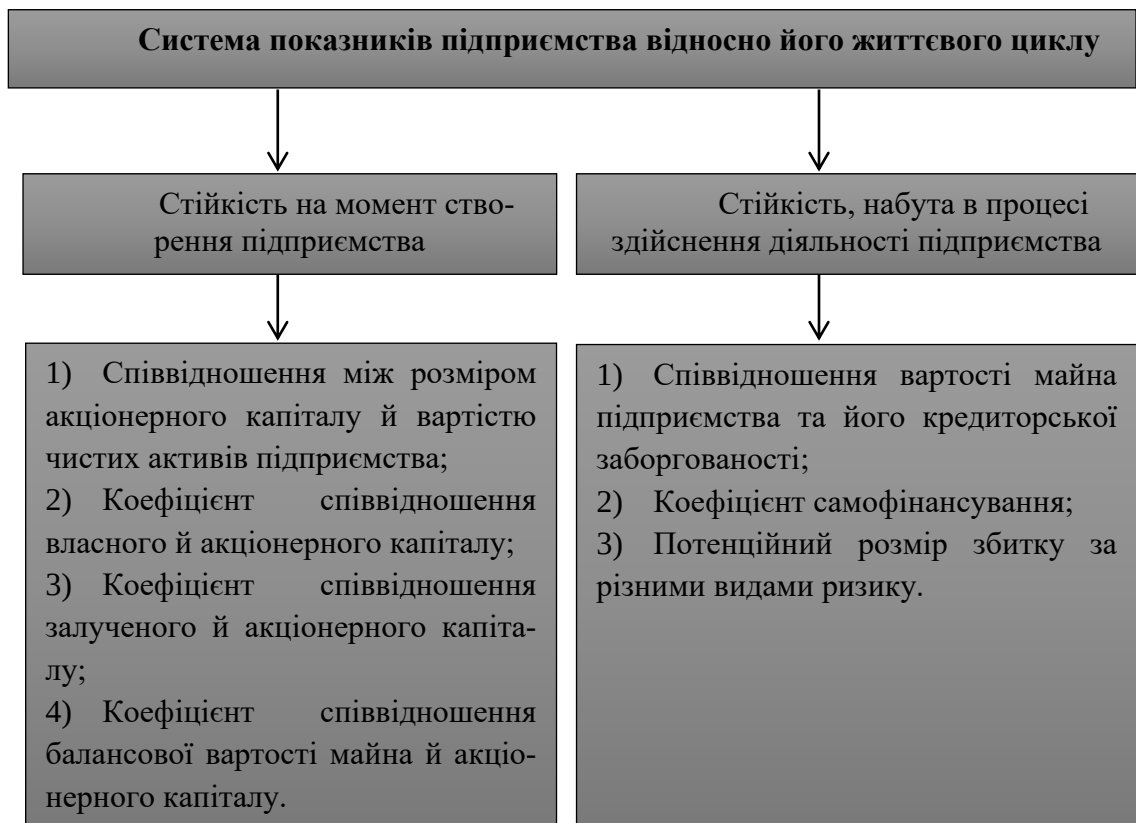
Якщо попередні методики ґрунтуються на визначенні інтегрального показника економічної стійкості підприємства, який в свою чергу характеризує виробничо-господарський потенціал підприємства, то доцільно розглянути іншу групу показників, які характеризують економічну стійкість підприємства відносно його життєвого циклу.

Кузьмін О. Є. умовно поділяє життєвий цикл підприємства на такі етапи:

- 1) етап створення й поступового завоювання ринку;
- 2) етап отримання стабільного доходу від основної діяльності та послуг, які надаються;
- 3) диверсифікованість виробництва;
- 4) поступове припинення діяльності підприємства на ринку, або повна його ліквідація [22, с.358].

На рис. 1.4 представлена система показників економічної стабільності

підприємства відносно його життєвого циклу.

Джерело: Складено та розроблено автором на основі матеріалів [34]

Рис. 1.4. Система показників економічної стійкості підприємства відносно його життєвого циклу

На даних етапах життєвого циклу у підприємства є різні шляхи забезпечення економічної стійкості: на етапі створення – механізм забезпечення економічної стійкості підприємства виступає гарантом майбутньої ефективної роботи, яка пов'язана з можливостями організаційно-правової форми підприємства для вирішення статутних завдань та залучення додаткового капіталу; набута стійкість – виступає поведінкою та тактикою яка сформувалась в процесі здійснення суб'єктом господарювання своєї діяльності, яка супроводжується набутим досвідом, наявною економічною ситуацією та створює об'єктивні передумови для його подальшого розвитку [23].

Як бачимо усі вищезазначені методики оцінки економічної стійкості підприємства опираються на показники, які характеризують фінансовий стан підприємства і насамперед його економічну стійкість, тому можна вважати, що ці показники виступають індикаторами визначення економічної стійкості підпри-

ємства.

Показники-індикатори економічної стійкості традиційно об'єднуються у 4 підгрупи: стан ліквідності; структура капіталу; оборотність; рентабельність [24, с.160].

Система показників – індикаторів економічної стійкості підприємства представлені у додатку В.

Перелік показників кожної групи є достатньо різноманітним та дискусійним. Більш того, в різних дослідженнях пропонуються різні назви одного показника та різні алгоритми розрахунку.

Оцінка рівня майбутньої загрози зниження економічної стійкості може здійснюватися за допомогою дослідження динаміки показників структури капіталу, оборотності та прибутковості за ряд періодів. Стабільна тенденція до зниження рівня цих показників свідчить про зростаючу загрозу погіршення економічної стійкості підприємства, що може реалізуватися в майбутньому періоді. Порівняння абсолютних значень показників із середньогалузевим дає можливість встановити, як швидко «відкладена загроза» може стати наявною.

Для узагальнення аналізу економічної стабільності підприємства та своєчасного виявлення тенденцій формування незадовільної структури балансу у ефективно працюючого суб'єкта підприємницької діяльності і вжиття випереджувальних заходів, спрямованих на запобігання зменшення економічної стійкості та банкрутства, Міністерство економіки України рекомендує, проводити систематичний експрес-аналіз фінансового стану підприємств (фінансовий моніторинг) за допомогою коефіцієнта У. Бівера.

Крім того, у вітчизняній економіці застосовується найбільш прийнятна система показників У. Бівера, яка дозволяє визначити незадовільну структуру балансу неплатоспроможних підприємств [25].

Система показників діагностики банкрутства підприємств за У. Бівером наведена в табл. 1.5.

Система показників діагностики банкрутства підприємств за У. Бівером

Показник	Розрахунок показника	Значення показників		
		для стійких компаній	за 5 років до банкрутства	за 1 рік до банкрутства
Коефіцієнт Бівера	(Чистий прибуток + Амортизація) / (Довгостр. зобов'язання + Короткостр. зобов'язання)	> 0,4-0,45	>0,17	> -0,15
Рентабельність активів розрахована виходячи з чистого прибутку	(Чистий прибуток / Активи) X 100 %	> 6,0-8,0	>4,0	> -22,0
Фінансовий левелі	(Довгостр. зобов'язання + Короткостр. зобов'язання) / Активи	≤ 37	≤ 50	≤ 80
Коефіцієнт покриття активів чистим оборотним капіталом	(Власний капітал – необоротні активи) / активи	> 0,4	≤ 0,3	≈ 0,06 та <
Коефіцієнт поточної ліквідності	(Оборотні активи – запаси) / поточні зобов'язання	≤ 3,2	≤ 2	≤ 1

Складено автором на основі джерел: [35,36].

Для забезпечення стабільного функціонування й розвитку підприємства необхідно використовувати науково обґрунтовані методики та системи показників оцінки та аналізу його економічної стійкості, оскільки використання недостатньо обґрунтованих методів аналізу ускладнюють оцінку економічної стійкості підприємства та заважають формуванню ефективного механізму забезпечення економічної стійкості суб'єкта господарювання. Саме тому запропоновані та розглянуті нами методики забезпечення економічної стійкості підприємства дозволять створити ефективну стратегію розвитку підприємства.

1.4 Правове регулювання забезпечення економічної стабільності підприємства

Розробка законодавства та забезпечення його виконання, тобто правове регулювання, — одна з найважливіших функцій держави, що, власне, і визначає роль держави в ринковій економіці. Питанням державного регулювання підп-

приємництва, створення його оптимальної моделі економічна наука завжди приділяла значну увагу, на відміну від юридичної науки, в якій відповідні розробки з'явилися значно пізніше та в недостатній кількості.

Правове регулювання забезпечення економічної стабільності підприємства є важливою складовою ефективного управління бізнесом. Це означає, що підприємство повинно дотримуватися законодавства та регуляторних актів, які стосуються його діяльності. З поміж багатьох елементів правового регулювання ми б хотіли розглянути та проаналізувати наступні(рис 1.5):

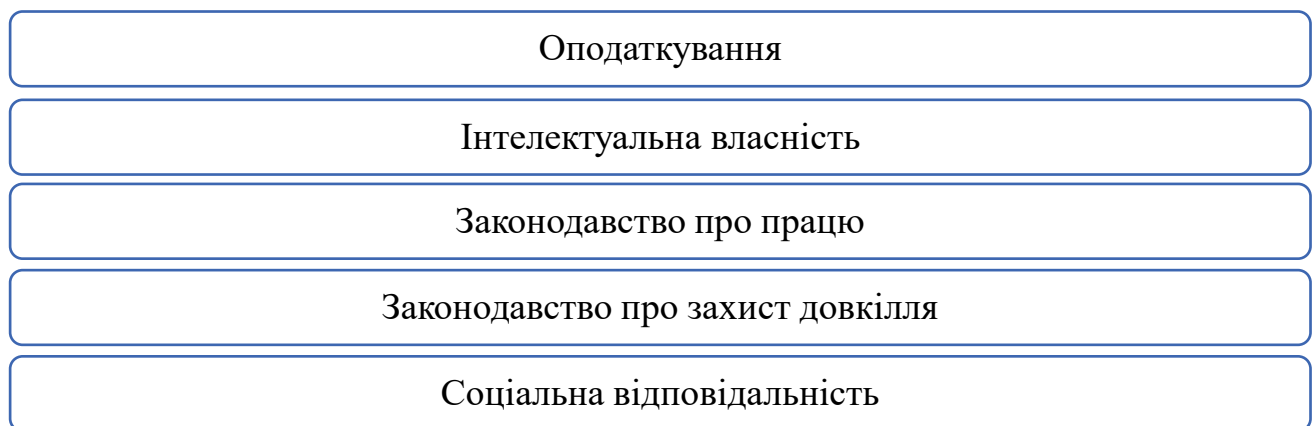

Рис. 1.5. Основні аспекти правового регулювання економічної стабільності підприємства

Оподаткування є одним з найважливіших аспектів правового регулювання забезпечення економічної стабільності підприємства. Підприємство повинно дотримуватися податкового законодавства та виконувати свої податкові обов'язки в строк. Крім того, підприємство повинно вести належний облік фінансових операцій та документів, що стосуються оподаткування.

Оподаткування регулює Податковий кодекс України, що регулює відносини, які виникають у сфері справляння податків і зборів. Основні види податків, які стягуються з підприємств в Україні, включають, наприклад, податок на прибуток, який стягується з прибутку підприємства. А саме стаття 134-141 Податкового кодексу України регулює оподаткування прибутку підприємств. Проаналізувавши основні норми Податкового Кодексу слід виділити ст. 134, де визначається об'єкт оподаткування щодо податку на прибуток підприємств. Об'єкт оподаткування вважається прибуток, одержаний підприємством протягом податкового періоду. Також ст. 135 визначає розмір прибутку підприємств.

ва. Прибуток визначається як різниця між доходами та витратами підприємства за певний податковий період. У ст. 136 встановлюється загальна ставка податку на прибуток підприємств. Згідно з поточним Податковим кодексом, загальна ставка податку на прибуток становить 18% від прибутку підприємства. Стаття 137 стосується оподаткування різних видів прибутку, таких як дивіденди, проценти, ліцензійні виплати та інші. У цій статті розглядаються особливості оподаткування цих видів прибутку. Стосовно ст. 138 вона визначає пільги та звільнення від оподаткування, які можуть застосовуватися до певних категорій підприємств або видів діяльності, вказує на певні пільги, які можуть бути надані певним підприємствам або галузям. Згідно з статтею 139, підприємства повинні подавати декларації про прибуток та вчасно сплачувати податок у встановленому порядку. А також ст. 141 в якій розглядають випадки застосування пені, штрафів та інших фінансових санкцій у разі порушення податкового законодавства[45].

Податок на додану вартість є широко застосовуваним податком в Україні. Загальна ставка ПДВ становить 20%, але є певні винятки та знижені ставки для окремих товарів та послуг. Підприємства також платять податок на землю в залежності від вартості земельних ділянок, які вони володіють чи орендує. Підприємства сплачують податок на нерухоме майно, включаючи будівлі, споруди, обладнання та інше нерухоме майно, яке вони мають. Єдиний соціальний внесок (ЄСВ), цей податок стягується з заробітної плати співробітників підприємств та виплачується до державного соціального захисту. Розмір ЄСВ становить 22% для підприємств та 22% для працівників.

Для забезпечення ефективного податкового планування та оптимізації податкових витрат, підприємство повинно мати належну кваліфікацію фахівців у цій галузі. Також важливо враховувати зміни в законодавстві про оподаткування та вчасно адаптувати свою діяльність до нових вимог.

Недотримання податкового законодавства може призвести до штрафів, позовів та інших негативних наслідків для підприємства. Податкові органи мають право накладати штрафи на підприємства, які порушують податкові закони. Штрафи можуть бути нараховані на суму несплачених податків або нарахо-

уватися відсотки від заборгованості.

Порушення податкового законодавства може призвести до проведення податкової перевірки підприємства. Це може стати джерелом додаткових витрат і витрати багато часу та зусиль для підприємства. Недотримання податкових обов'язків може призвести до погіршення репутації підприємства. Це може вплинути на відносини з клієнтами, партнерами та інвесторами.

У випадках серйозного порушення податкового законодавства, якщо встановлюється наявність злочину, особи, винні у порушеннях, можуть бути притягнуті до кримінальної відповідальності, що може призвести до покарання, такого як ув'язнення чи конфіскація майна.

Повторне недотримання податкових законів може призвести до втрати дозволів, ліцензій або права на здійснення підприємницької діяльності. Це може мати серйозні наслідки для підприємства, включаючи припинення його діяльності. Тому важливо дотримуватися правил оподаткування та вести належний облік фінансових операцій.

Інтелектуальна власність може бути одним з найцінніших активів підприємства, тому її захист є дуже важливим аспектом забезпечення економічної стабільності. Інтелектуальна власність включає в себе авторські права, патенти, товарні знаки, комерційну таємницю та інші права на інтелектуальну власність.

Для забезпечення захисту інтелектуальної власності підприємство повинно ретельно досліджувати свої права на цю власність та забезпечити їх реєстрацію.

Цивільний Кодекс та Закон України «Про авторське право і суміжні права». Нижче наведені деякі статті Цивільного кодексу, що стосуються підприємств. А саме у ст. 96 визначається підприємство як організаційна форма діяльності, що має окреме майно, самостійний баланс, окремий статутний фонд, здійснює підприємницьку діяльність на власний ризик і спрямовує її на одержання прибутку. Що стосується ст. 97 то ця стаття розкриває можливі форми підприємств, такі як товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ), акціонерне товариство (АТ), командитне товариство (КТ), державне підприємство тощо. Вона встановлює правові вимоги до кожної форми підприємства. Цивільний

кодекс регулює порядок реєстрації підприємства, включаючи процедуру подання необхідних документів, формування статутного фонду, отримання реєстраційного свідоцтва та інші аспекти. А також, розкриває поняття майна підприємства, яке включає активи та пасиви, які належать підприємств і встановлює правила щодо ведення обліку та збереження майна підприємства[46].

Також регулює відносини щодо набуття, здійснення та захисту авторських і суміжних прав. Авторські права підприємства охоплюють різноманітні творчі матеріали, які створюються в його процесі діяльності. Підприємство має право на захист своїх логотипів, товарних знаків, найменувань та інших брендів елементів, які є його ідентифікаційними символами. Рекламні матеріали, такі як рекламні листівки, брошури, веб-сайти та інші промоційні матеріали, є об'єктами авторського права підприємства. Якщо підприємство розробляє власне програмне забезпечення або використовує його у своїй діяльності, то воно має авторські права на це програмне забезпечення. Різнноманітна бізнес-документація, така як бізнес-плани, фінансові звіти, контракти та інші внутрішні документи підприємства, також можуть підлягати захисту авторського права. Якщо підприємство розробляє нові технології, винаходи або вдосконалює існуючі продукти або процеси, то ці розробки можуть бути об'єктами авторського права або інших інтелектуальних прав. Крім того, підприємство повинно контролювати використання своєї інтелектуальної власності та реагувати на будь-які порушення своїх прав.

Недотримання прав на інтелектуальну власність може призвести до юридичних наслідків, коли підприємство може бути позивачем у судових процесах проти порушників авторських прав для захисту своїх прав та вимоги компенсації за завдані збитки; фінансових втрат, тобто до втрати прибутку підприємства, особливо якщо інші особи незаконно використовують його творчі матеріали або продукти; пошкодження репутації, зокрема, в очах споживачів, партнерів та інших зацікавлених сторін. Це може призвести до втрати довіри, клієнтів та можливостей бізнесу. За порушення авторських прав можуть передбачатися правові санкції, такі як штрафи, відшкодування збитків, конфіскація незаконно використаних матеріалів або навіть кримінальна відповідальність у випадках

серйозного порушення. Якщо інші підприємства незаконно використовують авторські матеріали підприємства, це може призвести до втрати конкурентної переваги, особливо якщо ці матеріали є унікальними або відображають особливості бізнесу.

Тому важливо дотримуватися правил захисту інтелектуальної власності та забезпечити її належний захист.

Законодавство про працю має важливе значення для забезпечення економічної стабільності підприємства. Це пов'язано з тим, що відповідно до закону, працівники мають права та обов'язки, які впливають на ефективність роботи підприємства. Зокрема, законодавство про працю регулює такі питання:

Умови праці регулюються різними законодавчими актами в Україні. Основними законами, які встановлюють правила та умови праці, є Кодекс законів про працю України та Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття". В даному законодавстві визначаються норми тривалості робочого часу для різних категорій працівників, максимальну тривалість робочого дня та тижня, порядок встановлення режиму робочого часу та відпочинку. Слід зазначити, що відповідно до законодавства про працю права працівника на щотижневий вихідний день, оплачувані відпустки, додаткові вихідні дні, тривалість щоденних перерв у роботі та інші аспекти, пов'язані з відпочинком працівників деталізовані.

Відповідно до закону України «Про оплату праці» встановлюються правила щодо розміру та порядку виплати заробітної плати, включаючи визначення мінімальної заробітної плати, виплату премій, додаткових виплат за роботу у надзвичайних умовах тощо. Відповідне дотримання цих правил допомагає забезпечити мотивацію працівників та підвищити їхню продуктивність. Соціальні гарантії регулюються статтею 25 цього закону, що встановлює правила щодо соціального захисту працівників, зокрема, щодо пенсійного забезпечення, медичного страхування та інших соціальних виплат. Забезпечення цих гарантій допомагає забезпечити стабільність працівників та уникнути втрат кадрів на підприємстві.

Права та обов'язки працівників регулюються Кодексом законів про працю

України та іншими нормативно-правовими актами. Проаналізувавши статті Кодексу законів про працю, які стосуються прав та обов'язків працівників, слід зазначити, що свобода праці а саме ст. 21 гарантує працівникам право на вільний вибір зайнятості, заборону дискримінації у сфері праці, свободу професійного розвитку та інші права, пов'язані зі свободою праці. Також ст. 22 що встановлює обов'язки працівників, такі як додержання трудової дисципліни, виконання трудових обов'язків, збереження майна роботодавця, дотримання правил безпеки та охорони праці та інші обов'язки. Права працівників на заробітну плату - ст. 41 вона визначає права працівників на отримання заробітної плати в розмірах, встановлених трудовим договором або колективним договором, своєчасну виплату заробітної плати, відшкодування витрат на проїзд та інші види компенсацій. Стаття 42 регулює права працівників на відпустки, включаючи щорічну відпустку, додаткові відпустки, відпустки за безрезном та інші види відпусток, а також порядок їх надання та оплати. Також слід виділити ст. 47 що встановлює права працівників на соціальний захист, включаючи страхування на випадок безробіття, медичне страхування, матеріальну допомогу у разі хвороби або інвалідності, виплати пенсій та інші види соціальних гарантій

Звільнення працівників регулюється Кодексом законів про працю України та іншими нормативно-правовими актами. Відповідно до Кодексу законів про працю, а саме норми, які стосуються звільнення працівників передбачають звільнення за власним бажанням працівника. Ця норма встановлює право працівника звільнитися з роботи за власним бажанням. Вона визначає процедуру письмового повідомлення роботодавцю про звільнення та строкові умови такого повідомлення. Стаття 41 регулює порядок звільнення працівників з ініціативи роботодавця. Вона встановлює випадки, коли роботодавець може звільнити працівника, а також процедуру і строкові умови повідомлення про звільнення. Кодекс законів про працю регулює питання щодо випадків коли працівник може бути звільнений за виняткових обставин. Тобто, це може бути пов'язано зі зміною організаційної структури підприємства, скороченням чисельності працівників тощо. Вона також встановлює порядок повідомлення працівника про звільнення та виплату відповідної компенсації. Стаття 43 деталізує випадки, коли

працівник може бути звільнений за невиконання або неналежне виконання трудових обов'язків. Вона встановлює процедуру попередження працівника, розгляду справи та прийняття рішення про звільнення. Також, у ст. 44 встановлюється порядок звільнення працівників за медичними показаннями, які не дозволяють продовжувати працю. Стаття визначає процедуру медичного огляду, розгляду питання звільнення та виплату відповідних компенсацій[47].

Отже, законодавство про працю має велике значення для забезпечення економічної стабільності підприємства, оскільки воно визначає правила та умови праці, оплату праці, соціальні гарантії, а також права та обов'язки працівників та роботодавців.

Законодавство про захист довкілля та соціальну відповідальність має також важливе значення для забезпечення економічної стабільності підприємства. Це пов'язано з тим, що дотримання екологічних та соціальних вимог дозволяє підприємству зменшити ризики, пов'язані з штрафними санкціями та погіршенням іміджу, а також збільшити довіру споживачів та інших зацікавлених сторін. Наведені деякі закони та статті, які стосуються цих питань це Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища" (№ 1264-12) регулює питання прав та обов'язків суб'єктів господарювання у сфері охорони навколишнього природного середовища, відповідальності суб'єктів господарювання за порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Слід виділити, також і Кодекс України про адміністративні правопорушення (а саме, стаття 95 регулює питання про порушення правил з охорони довкілля та природних ресурсів) та такі закони , як Закон України "Про оцінку впливу на довкілля», Закон України "Про відходи",Закон України "Про публічні закупівлі" , які відіграють важливу роль в роботі підприємства [48]. Дотримання законодавства про захист довкілля та соціальну відповідальність допомагає підприємству забезпечити економічну стабільність, зменшити ризики та збільшити довіру споживачів та інших зацікавлених сторін.

Отже, проаналізувавши законодавчу базу в сфері правового регулювання забезпечення економічної стабільності підприємства, можна констатувати, що

підприємство повинно чітко дотримуватися норми чинного законодавства, що стосується його діяльності, щоб забезпечити стабільну та успішну роботу.

Висновки до розділу 1

Дослідивши теоретичні засади економічної стабільності підприємства можемо зробити наступні висновки:

Було визначено економічну сутність забезпечення стабільності, а також чинники, які впливають на цей процес. Було розглянуто методичні підходи до забезпечення економічної стабільності підприємства, а саме: функціональний, системний та комплексний. Також було досліджено правове регулювання забезпечення економічної стабільності підприємства, яке включає законодавчі акти, що встановлюють правила та обмеження щодо діяльності підприємства з метою забезпечення його стабільності та розвитку. Загалом, забезпечення економічної стабільності є важливим завданням для будь-якого підприємства, оскільки воно дозволяє забезпечити успішну діяльність та розвиток у майбутньому. Також було розглянуто важливість управління ризиками для забезпечення економічної стабільності підприємства. Було проаналізовано методи інвентаризації та оцінки ризиків, а також розглянуто стратегії управління ризиками, які дозволяють підприємству попереджувати можливі негативні наслідки.

У розділі також було досліджено роль кадрового потенціалу в забезпеченні економічної стабільності підприємства. Було розглянуто методи оцінки кадрового потенціалу та його розвитку з метою підвищення ефективності діяльності підприємства. Крім того, було досліджено важливість інноваційного розвитку для забезпечення економічної стабільності підприємства. Було проаналізовано методи стимулювання інноваційної діяльності та розглянуто стратегії інноваційного розвитку, які дозволяють підприємству зберегти свою конкурентоспроможність та зайняти провідну позицію на ринку.

Також у розділі було проаналізовано фінансовий аспект забезпечення

стабільності підприємства. Було розглянуто методи фінансового аналізу та планування, які дозволяють забезпечити стабільність фінансового стану підприємства та прогнозувати його розвиток в майбутньому. Ще було проаналізовано важливість ефективного управління витратами для забезпечення економічної стабільності підприємства. Було розглянуто методи управління витратами та стратегії зниження витрат, які дозволяють підприємству ефективно використовувати свої ресурси та забезпечити стабільність фінансового стану.

Та досліджено вплив зовнішнього середовища на економічну стабільність підприємства. Було розглянуто методи аналізу зовнішнього середовища та стратегії адаптації підприємства до змін у ньому.

У цілому, розділ містить комплексний підхід до забезпечення економічної стабільності підприємства, який охоплює різноманітні аспекти його діяльності та дозволяє підприємству успішно функціонувати на ринку та досягати своїх стратегічних цілей. Усі ці аспекти дозволяють забезпечити економічну стабільність підприємства та зберегти його конкурентоспроможність на ринку.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ТОВ «ЖИТОМИРСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ»

2.1. Загальна характеристика ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат»

ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» є підприємством, що займається виробництвом м'ясних продуктів. Компанія заснована у 1992 році і з того часу успішно функціонує на ринку. Загальна площа, що її займає м'ясокомбінат, складає більше 17 га.

Основним напрямком діяльності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» є виробництво свіжого та замороженого м'яса, ковбасних виробів, сосисок, деликатесів та інших м'ясних продуктів. Компанія має широкий асортимент, який включає в себе більше 200 видів продукції. Компанія працює з власною сировиною, яка вирощується на власних фермах.

ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» має високу якість своїх продуктів та використовує сучасні технології виробництва. Компанія має велику дистриб'юторську мережу та співпрацює з багатьма відомими мережами супермаркетів та ресторанів.

Компанія має широку дистриб'юторську мережу та співпрацює зі значними гравцями на ринку м'ясопереробної галузі. Також ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» активно розвиває експорт своєї продукції, що дозволяє компанії розширювати свої ринки збуту та збільшувати обсяги виробництва. Також здійснює експорт своєї продукції до країн Європи, Азії та Африки. Компанія має довгострокові контракти з партнерами з різних країн світу і активно розвиває свою міжнародну співпрацю.

Завдяки багаторічному досвіду і довірі споживачів “Житомирський м'ясокомбінат” розвивається з кожним днем і на даний момент має 3 основних бренди: ТМ “М'ясна Гільдія”, ТМ “Ранчо”, ТМ “GremiodelaCarne”. Технологи і фахівці м'ясного виробництва відточують майстерність приготування м'ясних шедеврів і не зупиняються на досягнутому рівні. На підприємстві встановлене сучасне обладнання фірм «Autotherm», «Laska», «Handtman», «Polyclip»,

«Maja», «Copland», «Webomatic».

Компанія має висококваліфікований персонал, який постійно підвищує свою кваліфікацію та виконує всі необхідні вимоги щодо якості та безпеки продукції. Усі продукти ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» відповідають вимогам національних та міжнародних стандартів якості та безпеки харчових продуктів. Компанія регулярно проходить аудити та сертифікацію своєї продукції, що підтверджує її високу якість та безпеку для споживачів.

ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» є одним з найбільших платників податків у місті Житомир та області. Компанія активно сприяє розвитку місцевої економіки та забезпечує робочі місця для місцевих жителів.

ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» активно сприяє розвитку соціальної сфери регіону, забезпечуючи робочі місця та сприяючи розвитку малого та середнього бізнесу. Компанія також здійснює благодійну діяльність та підтримує розвиток спорту та культури у місті та регіоні. Компанія також здійснює благодійну допомогу та підтримку місцевих громад.

Управління компанією зосереджене на забезпеченні високої якості продукції, ефективному використанні ресурсів та підвищенні конкурентоспроможності на ринку. Компанія активно застосовує сучасні методи управління ризиками та інноваційного розвитку, що дозволяє їй успішно функціонувати та розвиватися в умовах постійної конкуренції на ринку.

У 1920 р. Знаменний рік для компанії. В цьому році розпочалася історія створення “Житомирського м'ясокомбінату” шляхом перейменування місцевої бійні у кишкову майстерню «Кишпромторг». В 1935 році цех перейменували в Житомирський м'ясокомбінат.

У 1936-2010 рр. Починаючи з 1936 року, м'ясокомбінат м. Житомир активно модернізувався, запускаючи нові технології виробництва і вдосконалюючи виробничі потужності.

В 1975 році Державною комісією СРСР була прийнята в експлуатацію 1-а черга м'ясокомбінату на новій території. Із запуском всіх виробничих потужностей Житомирський м'ясокомбінат став одним із п'яти найбільших виробників м'ясної галузі Радянського Союзу.

У 2003 р. «Житомирський м'ясокомбінат» увійшов до складу компанії ГК «Альянс», що дало новий потужний імпульс до подальшого розвитку. З 2003 року обсяг виробництва збільшився в 10 разів.

У 2005 р. Проведено перший етап сучасного удосконалення:

- придбано сучасне обладнання провідних європейських виробників;
- проведена реконструкція основних виробничих цехів (ковбасного і м'ясожирового цехів);
- переобладнані і реконструйовані холодильні камери (об'ємом 4 тис. тонн продукції в охолодженому і замороженому стані).

2005-2010 рр. Керівництвом компанії було прийнято рішення про створення власної фірмової торгової мережі. У Житомирі та в Києві відкрито понад 60 фірмових торгових точок.

У 2014 році на ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» розроблено та впроваджено систему управління безпечністю харчових продуктів на основі принципів НАССР (англ. Hazard Analysis and Critical Control Point) відповідно до міжнародного стандарту ISO 22000:2005. НАССР (Аналіз небезпеки та критичні контрольні точки) — це всесвітньо відома система аналізу та управління ризиками критичних контрольних точок. Крім того, компанія активно співпрацює з науковими установами та проводить власні науково-дослідні роботи з питань виробництва м'ясних продуктів.

Метою системи НАССР є забезпечення безпеки харчових продуктів для споживачів шляхом контролю факторів ризику протягом усього циклу виробництва та транспортування. Стратегічною метою ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» є повне задоволення потреб споживачів якісною та безпечною продукцією, підвищення лояльності споживачів, зміцнення ринкових позицій, розширення ринків збуту та покращення добробуту кожного члена команди, акціонерів та суспільства як ціле. Продукція компанії використовує якісну та безпечну сировину та відповідає чинному законодавству, гігієнічним нормам та правилам, що забезпечує лідируючі позиції на вітчизняному ринку.

У 2020 році ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» запустив новий виробничий цех з виробництва ковбасних виробів на основі натурального м'яса. Цей

цех обладнаний сучасним обладнанням та відповідає найвищим стандартам якості та безпеки харчових продуктів.

Компанія також активно займається впровадженням екологічно чистих технологій виробництва та забезпеченням енергоефективності своїх процесів. У 2021 році ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» запустив сонячну електростанцію на своїй території, яка забезпечує частину енергопотреби компанії. Компанія мала власників з Російської Федерації на 23.02.2022.

Сьогодні Житомирський м'ясокомбінат - це також власна мережа м'ясних магазинів «Житомирська м'ясна гільдія». Магазины «Житомирська м'ясна гільдія» пропонують м'ясо за ціною виробника і лише українського походження, яке завжди свіже, завдяки щоденним доставкам продукції безпосередньо з м'ясокомбінату, а кваліфікований персонал фірмових магазинів «Житомирська м'ясна гільдія» завжди допоможе зробити правильний вибір.

У ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» працює більше 1000 співробітників, серед яких є кваліфіковані фахівці з виробництва м'яса та ковбасних виробів, технологи, інженери та менеджери з продажу. Компанія надає своїм працівникам сучасні умови праці та забезпечує їх професійний розвиток.

Структура підприємства цехова, до складу якої входить МЖЦ, МПЦ, холодильник, котельня, компресорний цех. Також підприємство має допоміжне господарство "Високе", яке виробляє тваринницьку та рослинницьку продукцію,

Виробничі потужності завантажені в середньому на 30-50%. Чисельність працівників адміністративного сектору - 89 чол., виробничого сектору - 1361 чол.

Постачальниками сировини та матеріалів в основному є КСП Житомирської області, а також ВАТ "Житомирголовпостач", УПТК Житомирської та Київської областей, "Укрхарчопром" (м. Київ), ГМЗ м'ясомолторгу, "Хлібопродукти", спиртоб'єднання, "Житомироблтар", "Київгофтар".

До конкурентів «Житомирського» можна віднести всі заводи та пекарні, що виготовляють та реалізують ковбасну продукцію в Україні. Серед яких найбільш відомими є: м'ясна фабрика «Фаворит», «Глобинський м'ясокомбінат»,

М'ясокомбінат «Ятрань», «Ювілейний», «Кременчугмясо».

Керівництво ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» бере на себе зобов'язання:

- вжити необхідних заходів щодо розуміння політики в області якості та безпеки харчових продуктів і забезпечення її реалізації з використанням всіх наявних ресурсів; головним критерієм у роботі зі споживачем, при виконанні всіх замовлень, керівництво і співробітники повинні вважати якість і безпеку продукції, дотримання законодавчих вимог і вимог споживачів; створювати і підтримувати відповідні умови, що дозволяють працівникам повністю приєднатися до досягнення цілей підприємства, при цьому справедливо і об'єктивно оцінювати їх діяльність; обов'язки та повноваження кожного працівника визначати таким чином, щоб кожен усвідомлював свою власну відповідальність за якість і безпеку продукції і свою діяльність;

- забезпечити систематичне навчання персоналу в області якості та безпеки харчових продуктів, залучити кожного працівника до участі у вдосконаленні процесів виробництва, стимулювання персоналу за поліпшення якості і безпеки продукції. Ця політика в області якості та безпеки харчових продуктів є частиною загальної політики ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» і основою для формування стратегії підприємства.

ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» виробляє широкий асортимент ковбасних виробів і м'ясних делікатесів високої якості. «Житомирський м'ясокомбінат» є одним із кращих підприємств Житомирської області, і входить у 5-ку найкращих підприємств України, про що свідчать нагороди та дипломи, отримані компанією протягом усього періоду діяльності.

На рисунку 2.1 наведено структуру управління ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат».

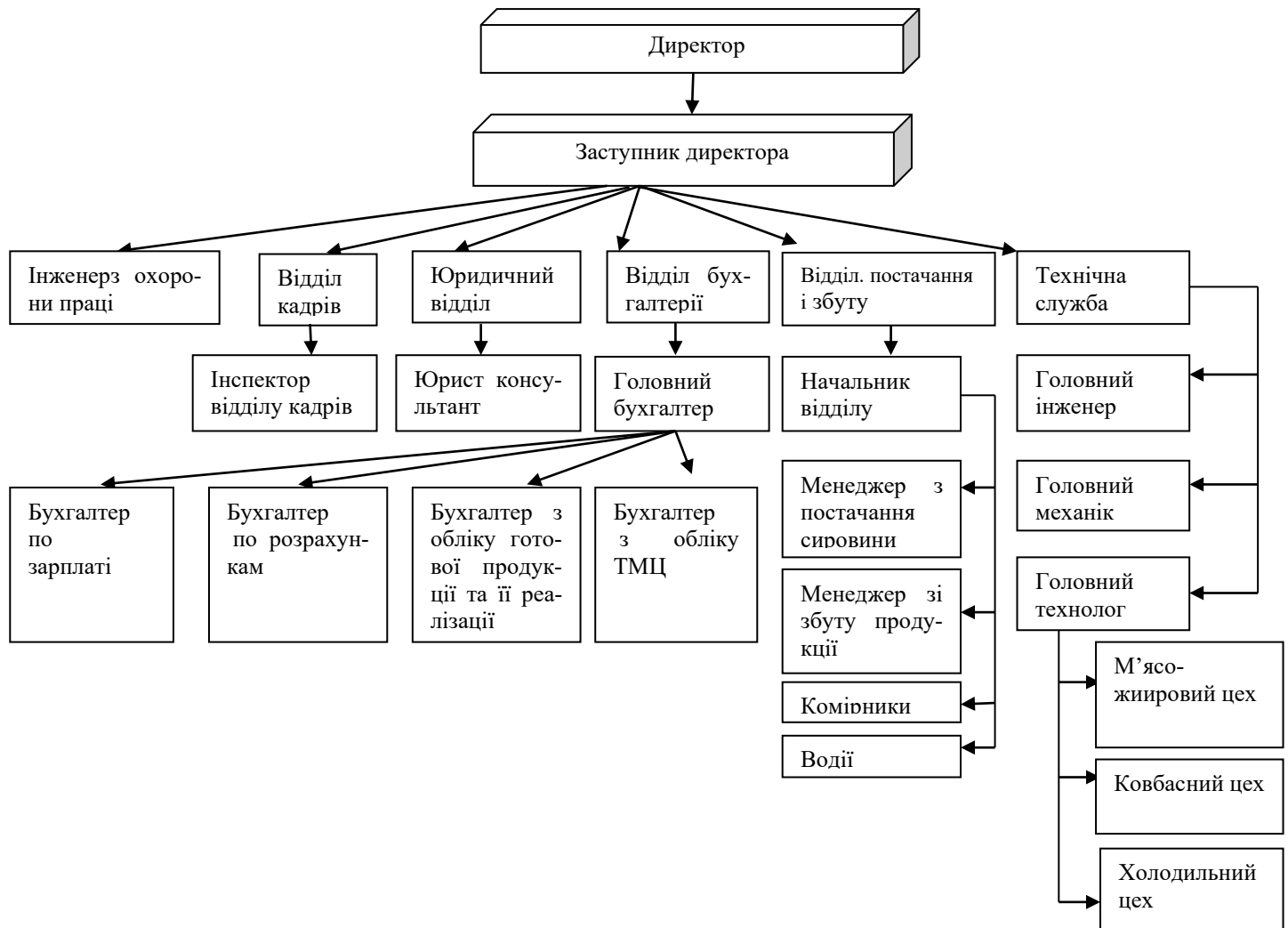

Рис. 2.1. Структура управління ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат»

Основні напрямки діяльності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» у сфері управління якістю та безпечністю харчових продуктів:

- розвивати та постійно вдосконалювати системи управління якістю та безпечністю харчових продуктів на основі принципів міжнародних, національних та корпоративних стандартів, командних та процесних підходів, моральних та матеріальних інтересів працівників компанії;
- удосконалення існуючих та впровадження сучасних технологій безпеки для створення умов для активної участі співробітників у процесі створення нових ідей;
- розширення асортименту продукції з урахуванням потреб ринку та вимог споживачів;
- залучати всіх співробітників до досягнення стратегічних і поточних цілей шляхом мотивації, навчання та ефективного розвитку співробітників;

- споживачі відповідають за якість та безпеку готової продукції;
- поліпшити добробут та соціальний захист працівників Житомирського м'ясокомбінату.

У загальному, ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» є успішним підприємством, яке має високу якість продукції та виконує всі необхідні вимоги щодо якості та безпеки продукції. Компанія активно сприяє розвитку регіону та має великий потенціал для подальшого розвитку та зростання.

2.2. Аналіз господарської діяльності підприємства

Господарська діяльність підприємства є складним процесом, який передбачає різні аспекти управління, виробництва, маркетингу та фінансів. Розглянемо основні складові господарської діяльності підприємства, їх значення та вплив на результативність підприємства. Перш за все, господарська діяльність підприємства охоплює виробництво та постачання товарів або послуг на ринок. Для досягнення успіху підприємство повинно мати чітку стратегію, яка визначає його цілі, конкурентні переваги та способи досягнення поставлених завдань.

Один з ключових аспектів господарської діяльності - управління ресурсами підприємства. Це включає управління людськими ресурсами, матеріальними ресурсами, фінансами та іншими активами. Ефективне управління ресурсами дозволяє підприємству оптимізувати витрати, забезпечити якісне виробництво та задоволення потреб клієнтів. Успішна господарська діяльність також передбачає розвиток та реалізацію маркетингової стратегії. Це означає вивчення ринку, аналіз конкурентів, визначення цільової аудиторії та розробку ефективних маркетингових заходів. Правильно позиціонувати продукт або послугу на ринку, привернути увагу споживачів та забезпечити збільшення обсягів продажу є важливими завданнями маркетингу.

Фінансовий аспект господарської діяльності також має велике значення. Підприємство повинно мати стійкі фінансові ресурси, здатність до фінансового планування та контролю. Розрахунок прибутків, витрат, управління грошовими потоками та інші фінансові процеси є важливими елементами успішної госпо-

дарської діяльності. Для досягнення успіху у господарській діяльності підприємство повинно також враховувати зовнішнє середовище, включаючи політичні, економічні, соціальні та технологічні фактори. Успішні підприємства реагують на зміни в цих факторах та використовують їх як можливості для розвитку та зростання. Господарська діяльність підприємства є комплексним процесом, який включає управління ресурсами, розробку стратегії, маркетингові заходи та фінансове планування. Інтеграція всіх цих елементів дозволяє підприємству досягати конкурентних переваг, стабільності та успіху на ринку.

Аналіз господарської діяльності підприємства є важливим етапом управління компанією. Він дозволяє оцінити фінансовий стан підприємства, ефективність його роботи та конкурентоспроможність на ринку. Для проведення аналізу використовуються різноманітні методи та інструменти, серед яких таблиці з фінансовими та економічними показниками є одним з найважливіших.

У таблиці 2.1 наведено основні показники фінансових результатів діяльності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» за 2019-2020 роки.

Таблиця 2.1

Основні показники фінансових результатів діяльності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» за 2020-2021 роки

Показники, тис. грн	Роки		Відхилення	
	2020	2021	абсол. +/-	відн., %
Чистий дохід від реалізації продукції	1 423 130	1 704 746	281 616	19,79
Собівартість реалізованої продукції	1 047 812	1 200 794	152 982	14,60
Валовий прибуток	375 318	503 952	128 634	34,27
Інші операційні доходи	1744	18189	16 445	942,95
Адміністративні витрати	36 706	43 288	6 582	17,93
Витрати на збут	268 124	371 270	103 146	38,47
Інші операційні витрати	7 961	10 765	2804	35,22
Фінансовий результат від операційної діяльності	64 271	96 818	32 547	50,64

Інші фінансові доходи		2718	2718	
Інші доходи	176	294	118	67,05
Фінансові витрати	51 839	58 763	6 924	13,36
Інші витрати	2 806	3 708	902	32,15
Фінансовий результат до оподаткування:	9 802	37 359	27 557	281,14
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2357	7074	4 717	200,13
Чистий прибуток	7445	30285	22 840	306,78

Джерело [Додатки А]

З наведених даних таблиці 2.1 спостерігаємо, що чистий дохід від реалізації продукції у 2021 році збільшився на 281616 тис. грн або 19,8%. Собівартість реалізованої продукції також мала тенденцію до зростання, а саме на 152982 тис. грн або на 14,6%. Оскільки чистий дохід зростає швидшими темпами, ніж собівартість реалізованої продукції валовий прибуток зріс на 128634 тис. грн або на 34,3%, що є позитивною тенденцією.

Інші операційні доходи у 2021 році порівно з 2020 роком зросли у 10 разів що представляє зростання на 16,445 тис. грн або 942,95%. Це значне зростання може бути зумовлено різними факторами, наприклад, отриманням додаткових джерел доходів або успішними інвестиціями. Адміністративні витрати зросли з 36,706 тис. грн в 2020 році до 43,288 тис. грн в 2021 році, що представляє зростання на 6,582 тис. грн або 17,93%. Це вказує на збільшення витрат на управління компанією.

Витрати на збут збільшилися з 268,124 тис. грн в 2020 році до 371,270 тис. грн в 2021 році, що становить зростання на 103,146 тис. грн або 38,47%. Зростання витрат на збут може бути пов'язане зі збільшенням маркетингових витрат або розширенням дистрибуційної мережі. Також інші операційні витрати збільшилися з 7,961 тис. грн в 2020 році до 10,765 тис. грн в 2021 році, що становить зростання на 2,804 тис. грн або 35,22%.

Фінансовий результат від операційної діяльності збільшився з 64,271 тис. грн в 2020 році до 96,818 тис. грн в 2021 році, що представляє зростання на 32,547 тис. грн або 50,64%. Це позитивний показник, що свідчить про покращення фінансової результативності компанії в операційній діяльності. Фінансо-

вий результат до оподаткування значно зросла з 9,802 тис. грн в 2020 році до 37,359 тис. грн в 2021 році, що представляє зростання на 27,557 тис. грн або 281,14%. Це велике зростання свідчить про покращення фінансової стійкості компанії та її здатність заробляти прибуток. Чистий прибуток значно зрос з 7,445 тис. грн в 2020 році до 30,285 тис. грн в 2021 році, що представляє зростання на 22,840 тис. грн або 306,78%. Це ще один позитивний показник, який свідчить про збільшення прибутковості компанії та успішне управління її фінансовими ресурсами.

У загальному, компанія показала позитивну динаміку в 2021 році порівняно з 2020 роком, збільшивши свій чистий дохід, валовий прибуток та чистий прибуток. Проте, також відбулося зростання витрат, особливо на адміністративні витрати та витрати на збут.

Таблиця 2.2

Динаміка і структура операційних витрат підприємства

Показники, тис. грн	2020		2021		Відхилення	
	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %	абсол. +/-	відн., %
Матеріальні затрати	1189621	87,56	1410803	86,52	221182	18,59
Витрати на оплату праці	107 720	7,93	140 505	8,62	32 785	30,44
Відрахування на соціальні заходи	22 580	1,66	29 112	1,79	6 532	28,93
Амортизація	30 696	2,26	39 352	2,41	8 656	28,20
Інші операційні витрати	7 961	0,59	10 765	0,66	2 804	35,22
Разом	1 358 578	100	1 630 537	100	271 959	20,02

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності підприємства

В таблиці 2.2 наведені витрати компанії за два роки - 2020 і 2021 роки, а також відхилення (абсолютні і відносні) між ними. Тому проаналізуємо показники такі як: матеріальні затрати складала 1,189,621 тис. грн в 2020 році та зросли до 1,410,803 тис. грн в 2021 році. Це представляє збільшення на 221,182

тис. грн або 18,59%. Матеріальні затрати мають велику питому вагу у витратах компанії і зростання може відображати збільшення вартості входів або зміни в цінах на матеріали. Витрати на оплату праці становили 107,720 тис. грн в 2020 році і зросли до 140,505 тис. грн в 2021 році. Це представляє збільшення на 32,785 тис. грн або 30,44%. Це зростання пов'язане зі збільшенням чисельності працівників або збільшенням оплати праці.

Відрахування на соціальні заходи зросли з 22,580 тис. грн в 2020 році до 29,112 тис. грн в 2021 році, що становить зростання на 6,532 тис. грн або 28,93%. Це зумовлено збільшенням ставок відрахувань на соціальні заходи або збільшенням чисельності працівників. Витрати на амортизацію зросли з 30,696 тис. грн в 2020 році до 39,352 тис. грн в 2021 році, що становить зростання на 8,656 тис. грн або 28,20%. Це вказує на збільшення капіталовкладень компанії або покращення виробничих активів, що вимагають амортизації.

Інші операційні витрати зросли з 7,961 тис. грн в 2020 році до 10,765 тис. грн в 2021 році, що становить зростання на 2,804 тис. грн або 35,22%. Це зумовлено зростанням додаткових витрат, які не включені в інші категорії. Разом, загальні витрати компанії збільшилися з 1,358,578 тис. грн в 2020 році до 1,630,537 тис. грн в 2021 році, що представляє зростання на 271,959 тис. грн або 20,02%.

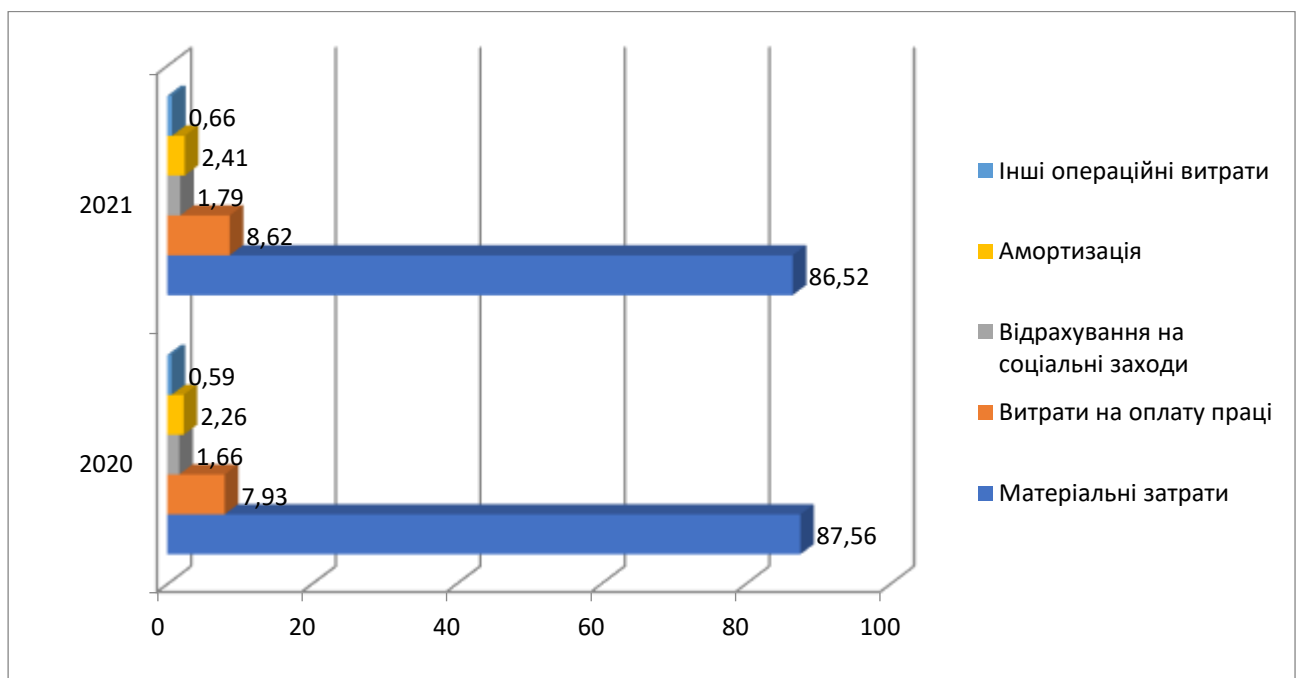

Рис 2.2. Динаміка і структура поопераційних витрат підприємства

Узагальнюючи, витрати компанії зросли в багатьох категоріях, зокрема в матеріальних затратах, оплаті праці, відрахуваннях на соціальні заходи та амортизації. Це може свідчити про зростання обсягу виробництва або зміни в сфері зайнятості. Аналіз цих витрат може допомогти виявити фактори, що впливають на витрати компанії та визначити можливості для оптимізації та покращення фінансової результативності.

2.3.Оцінка фінансового стану підприємства

Сучасна економічна теорія та практика налучає значну кількість методів, які дозволяють різнобічно оцінити ефективність діяльності підприємства. Основним інструментом для вивчення та визначення аспекту ефективності виступає аналіз фінансового становища та фінансових показників підприємства.

Аналіз фінансових показників зосереджує свою увагу насамперед на вивченні фінансового стану та фінансових результатів діяльності підприємства, використовуючи низку методів і когнітивних інструментів, розроблених для цієї мети [12]. Основним джерелом інформації для його проведення виступає фінансова звітність, яка є показником майнового і фінансового становища суб'єкта господарювання. Найбільш поширеним методом аналізу фінансового стану та фінансових результатів підприємства є традиційний метод аналізу – коефіцієнтний метод. Основою його оцінки виступають фінансові коефіцієнти, які є інструментом узагальнення фінансової інформації, що міститься у фінансовій звітності. Окремі показники відрізняються один від одного, зокрема, структурою чи інтенсивністю впливу факторів. На практиці це передбачає загальний поділ показників на: синтетичні та аналітичні [13].

Результати діяльності: 29.05.2019р. отримано Довідку про присвоєння реєстраційного номера господарству, видану Державним підприємством «Агентство з ідентифікації і реєстрації тварин». Порівняно з 2020 роком по «Товариству» відбувся відбувся ріст об'ємів за рахунок здорожчення вартості вхідної сировини та, відповідно, цін реалізації продукції.

У 2021 році «Товариство» здійснила вливання інвестицій у виробничі основні засоби на загальну суму 92,7 млн грн. В т.ч. продовжено реконструкцію виробничих цехів, розпочату у 2020 році та придбано і введено в експлуатацію нове обладнання машину для зважування та стикерування, камеру для шокового замороження ARC 250, машини для нарізання, легкові автомобілі та інше. Обсяг капітальних вкладень за 2020 рік складан 48,4 млн.грн.

При аналізі фінансового стану та фінансових результатів діяльності підприємства визначальне місце займають традиційні фінансові показники в області фінансової ліквідності, операційної ефективності, заборгованості та прибутковості.

Даний набір показників характеризує різні сфери діяльності підприємства та дозволяє комплексно оцінити фінансове становище підприємства. У свою чергу, слід зазначити, що представлені показники, у процесі дослідження, об'єднує дискримінантний аналіз[27]. Показники фінансової ліквідності підприємства є одним із особливо важливих напрямків аналізу діяльності підприємства, оскільки саме вони інформують керівництво та дозволяють визначити, чи має суб'єкт господарювання здатність своєчасно розраховуватися за короткостроковими зобов'язаннями, а саме даний фактор визначає платоспроможність і можливість подальшого функціонування господарюючої одиниці. На практиці для оцінки фінансової ліквідності підприємства найчастіше використовують такі коефіцієнти: коефіцієнт поточної фінансової ліквідності, коефіцієнт швидкої фінансової ліквідності, абсолютний коефіцієнт ліквідності грошових коштів, чистого оборотного капіталу [28].

Звіт про фінансовий стан вважається абсолютно ліквідним, якщо виконуються умови: $A1 > П1$, $A2 > П2$, $A3 > П3$, $A4 < 14$. Станом на 31.12.2021 року звіт про фінансовий стан Товариства не можна вважати достатньо ліквідним, оскільки виконуються три умови ліквідності з чотирьох.

У наступній таблиці 2.3 наданий аналіз ліквідності Товариства станом на 31 грудня відповідного року за допомогою розрахунку показників ліквідності.

Таблиця 2.3

Показники ліквідності підприємства

№ п/п	Показники	Роки		Відхилення	
		2020	2021	абсол	відн.,%
1	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,004	0,010	0,006	150
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,079	0,995	-0,084	-7,785
3	Коефіцієнт поточної ліквідності	1,404	1,166	-0,238	-16,95

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності підприємства

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, яку частину кредиторської заборгованості підприємство може погасити негайно. Значення даного показника не повинно опускатися нижче 0,2. Станом на 31.12.2021 підприємство може погасити близько 0,01 відсотків кредиторської заборгованості (станом на 31.12.2020 – 0,004%).

Коефіцієнт швидкої ліквідності показує наскільки ліквідні кошти підприємства покривають його короткострокову заборгованість. В ліквідні активи підприємства включаються всі оборотні активи підприємства, за винятком товарно-матеріальних запасів. Рекомендоване значення даного показника від 0,7-0,8 до 1,5. Станом на 31.12.2021 ліквідні кошти Товариства покривають її короткострокову заборгованість на 99,5% (на 31.12.2020- 107,9%).

Коефіцієнт поточної ліквідності показує чи достатньо у підприємства коштів, які можуть бути використані ним для погашення своїх короткострокових зобов'язань протягом року. Рекомендоване значення даного показника від 1 до 2. Станом на 31.12.2021 Товариство здатне погасити 116,6% своїх короткострокових зобов'язань (на 31.12.2020 140,4%).

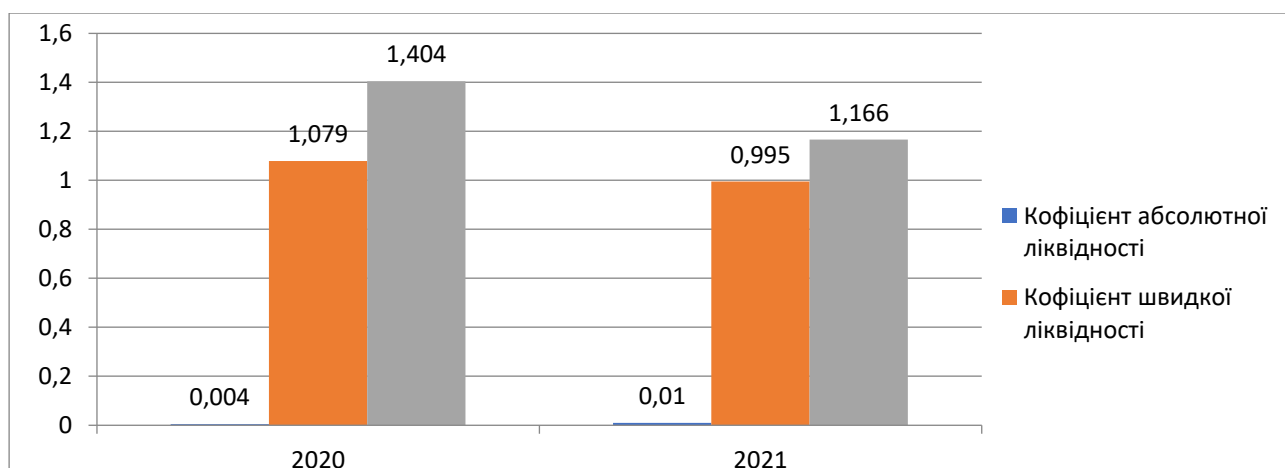

Рис.2.3. Показники ліквідності підприємства «Житомирський
м'ясокомбінат»

Проаналізуємо також показники ефективності основних засобів ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат»:

Таблиця 2.4

Показники ефективності основних засобів ТОВ «Житомирський
м'ясокомбінат» 2020-2021 рр.

Показники	2020 рік	2021 рік	Відхилення	
			Абсолютне	Відносне, %
Чистий дохід від реалізації продукції	1423130	1704746	281616	19,8%
Річний прибуток до оподаткування, тис. грн.	9802	37359	27557	281,1%
Середньорічна вартість ОЗ, тис. грн.	155342	555208	399866	257,4%
Середньооблікова чисельність персоналу основної діяльності	1628	1796	168	10,3%
Віддача ОЗ, грн.	9,16	3,07	-6,0908	-66,5%
Рентабельність ОЗ, %	6,3	6,7	0,4	6,6%
Місткість ОЗ, грн.	0,11	0,33	0,22	198,4%
Озброєність праці ОЗ, тис. грн.	95,42	309,14	213,717	224,0%

Джерело: складено автором на основі фінансового звіту [Додаток А]

Проаналізуємо показники за 2020 і 2021 роки та їх відхилення:

Чистий дохід від реалізації продукції зріс з 1,423,130 тис. грн. в 2020 році до 1,704,746 тис. грн. в 2021 році. Це означає збільшення на 281,616 тис. грн., або на 19,8%. Річний прибуток до оподаткування збільшився з 9,802 тис. грн. в 2020 році до 37,359 тис. грн. в 2021 році. Це означає збільшення на 27,557 тис. грн., або на 281,1%. Середньорічна вартість основних засобів (ОЗ) зросла з 155,342 тис. грн. в 2020 році до 555,208 тис. грн. в 2021 році. Це означає збільшення на 399,866 тис. грн., або на 257,4%. Середньооблікова чисельність персоналу основної діяльності збільшилась з 1,628 осіб в 2020 році до 1,796 осіб в 2021 році. Це означає збільшення на 168 осіб, або на 10,3%. Віддача основних засобів зменшилась з 9,16 грн. в 2020 році до 3,07 грн. в 2021 році. Це означає

зменшення на 6,0908 грн., або на 66,5%. Рентабельність основних засобів зросла з 6,3% в 2020 році до 6,7% в 2021 році. Це означає збільшення на 0,4%. Місткість основних засобів зросла з 0,11 грн. в 2020 році до 0,33 грн. в 2021 році. Це означає збільшення на 0,22 грн., або на 198,4%. Озброєність праці основних засобів збільшилась з 95,42 тис. грн. в 2020 році до 309,14 тис. грн. в 2021 році. Це означає збільшення на 213,717 тис. грн., або на 224,0%.

Отже, загалом бачимо позитивну динаміку у більшості показників: зростання чистого доходу, річного прибутку, середньорічної вартості основних засобів та чисельності персоналу. Однак, варто звернути увагу на зменшення віддачі основних засобів, хоча рентабельність зросла. Також вражає збільшення озброєності праці та місткості основних засобів, що може вказувати на ефективнішу використання ресурсів. Загалом, підприємство показало покращення у фінансових та виробничих показниках протягом року.

Основні доходи підприємства відображені на рис. 2.4

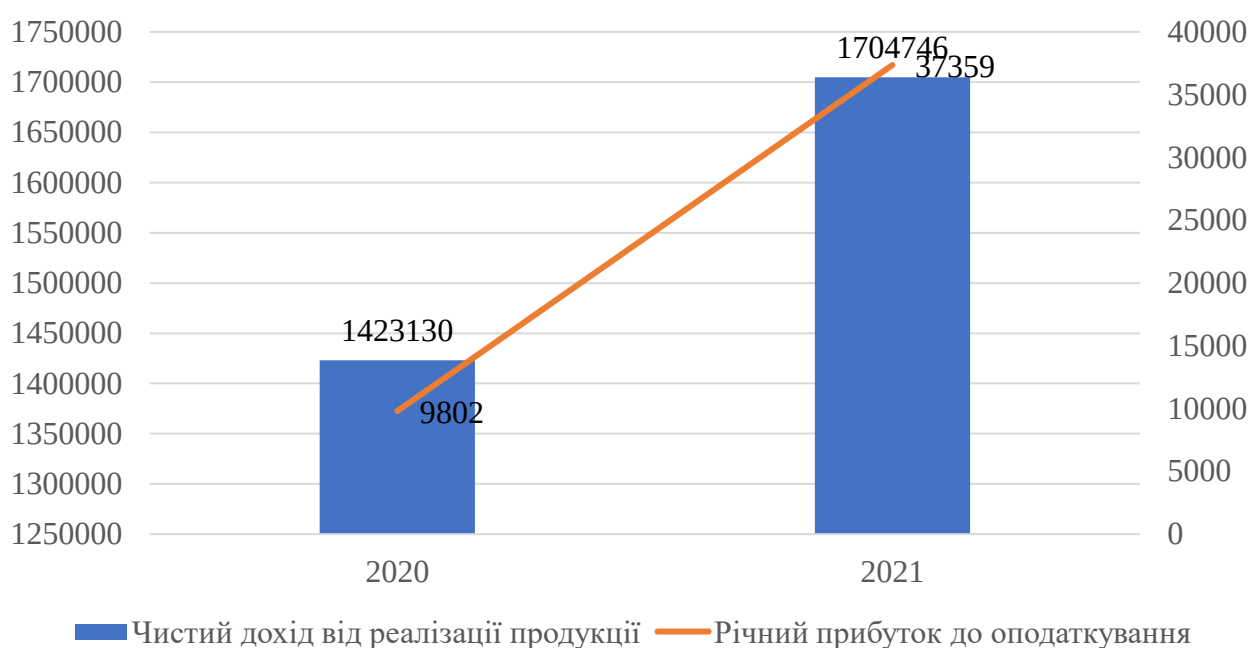

Рис. 2.4 Доходи ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» 2020-2021 рр., тис. грн.

Загальний аналіз показує, що бізнес показує позитивну динаміку зростання в багатьох аспектах. Чистий дохід, річний прибуток, вартість основних засобів та озброєність праці зросли значно. Однак, віддача основних засобів змен-

шилась, хоча рентабельність ОЗ зросла незначно. Місткість ОЗ також збільшилась значно.

2.4 Аналіз економічної стабільності

Оцінка фінансової стабільності підприємства є важливим аспектом аналізу його економічного стану. Це дозволяє зрозуміти, наскільки компанія є стійкою та здатною утримуватись на ринку у довгостроковій перспективі. Один з ключових елементів такої оцінки - аналіз основних фінансових показників, що відображають фінансові результати та стан підприємства.

На першому етапі аналізу важливо зрозуміти структуру активів підприємства. Для аналізу ефективності діяльності потрібно проаналізувати динаміку активів підприємства та їх структуру.

Таблиця 2.5

Динаміка активів підприємства

Види активів	2020	2021	Відхилення	
			Абсолютне тис.грн	Відносне, %
1. Необоротні активи	159 164	647 839	488 675	32,6
Нематеріальні	488	29 842	29 354	1,67
Основні засоби	155 342	555 208	399 866	38,85
2. Оборотні активи	335 586	406 790	71 204	21,22
Активи - всього	650 580	1 639 679	989 099	152

Джерело: [Додаток А]

Проаналізувавши таблицю 2.6, а також діаграму 2.5 ми бачимо збільшення усіх активів підприємства. Більше всього збільшились необоротні активи (на 32,6%). В загальному активи зросли на 989 099 тисяч гривень або 14,17%. Це є позитивним, оскільки збільшуючи активи підприємство покращує свою діяльність. Характеризуючи активи як об'єкт управління, важливо розуміти відмінності між особливостями їх складових частин.

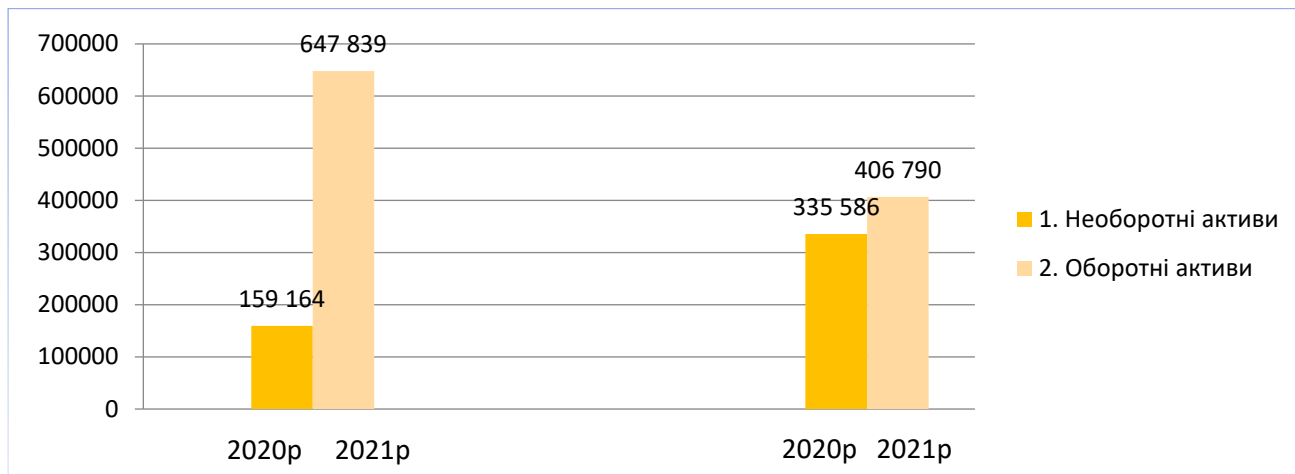

Рис 2.5. Динаміка активів підприємства ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат»

Дуже важливо провести аналіз структури активів підприємства, оскільки даний аналіз може показати прогалини у діяльності підприємства. Також важливо зазначити, що для підприємств харчової промисловості типовою є ситуація, коли оборотні активи переважають у структурі, оскільки діяльність харчових підприємств безпосередньо пов'язана з наявністю сировини та запасів готової продукції.

Таблиця 2.6

Структура активів підприємства за 2020-2021 рр.

Види активів	2020		2021	
	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	Питома вага, %
1. Необоротні активи	168240	24,5	647 839	65,5
Нематеріальні активи	488	0,07	29 842	3,01
Основні засоби	155 342	23,9	555208	40,5
2. Оборотні активи	335 586	51,6	406790	7,2
Активи – всього	503826	100,00	1054629	100,00

Джерело: складено автором на основі фінансового звіту [Додаток А]

Загальна сума активів збільшилась з 503,826 тис. грн. в 2020 році до 1,054,629 тис. грн. в 2021 році. За структурою активів видно наступні зміни:

Необоротні активи:

Питома вага необоротних активів зросла з 24.5% в 2020 році до 65.5% в 2021 році.

Нематеріальні активи зросли з 488 тис. грн. до 29,842 тис. грн., їх питома вага складає 3.01%.

Основні засоби зросли з 155,342 тис. грн. до 555,208 тис. грн., їх питома вага складає 40.5%.

Оборотні активи:

Питома вага оборотних активів зменшилась з 51.6% в 2020 році до 7.2% в 2021 році.

Оборотні активи зросли з 335,586 тис. грн. до 406,790 тис. грн.

Загальна тенденція показує збільшення ваги необоротних активів, зокрема нематеріальних активів та основних засобів. Оборотні активи, хоча й зросли в сумі, займають менший відсоток в структурі активів. Це може вказувати на розвиток і розширення підприємства, збільшення його постійних активів і більш стійку базу.

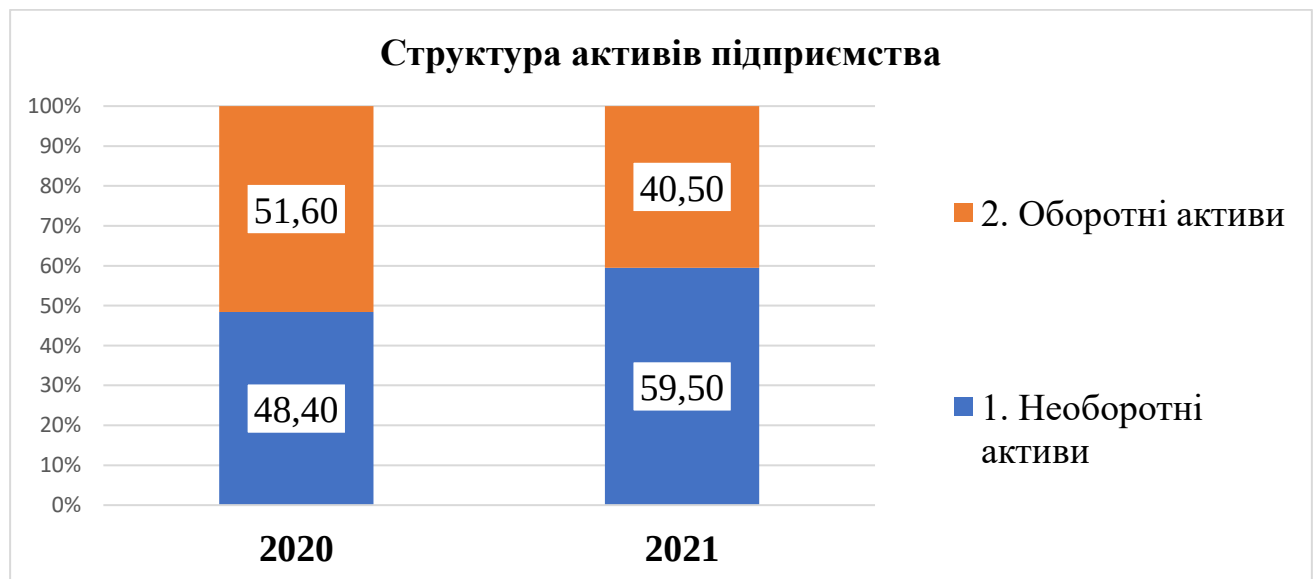

Рис. 2.6. Структура активів ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» 2020-2021 роки

Як ми бачимо з таблиці 2.7, а також із діаграми 2.3 зміна в структурі активів є значною. Що говорить про те, що за даний період відбулись непередбачувані події, які могли мати вплив на структуру активів.

Оборотні активи – це сукупність матеріально-речовинних цінностей і

грошових коштів, які безпосередньо приймають участь у виготовленні продукції, повністю використовуються під час виробничого процесу і переносять свою вартість на вироблену продукцію під час операційного циклу або дванадцяти місяців (сировина, матеріали, готова продукція, грошові кошти тощо)[30].

Зрозуміло, що в сучасних умовах і за наявності товарно-грошових відносин ці засоби підприємництва проявляються не тільки в речовій, а й у вартісній формі. Звідси робимо висновок, що предмети праці у грошовій формі становлять продуктивні оборотні активи. харчовий бізнес ім

Промисловість включає сировину, матеріали, паливо, запасні частини, паливо та інші фізичні активи.

До виробничих оборотних засобів відносять також незавершене виробництво і витрати в майбутньому періоді. Основна функція виробничих фондів — задоволення потреб ритмічного виробничого процесу підприємства та забезпечення безперервного виробництва продукції.

Крім того, кожен бізнес має активи, які зараз знаходяться в обігу. До них належать: готова продукція, готівка банківського рахунку, кошти на рахунку та ін. Ця частина активів називається оборотним капіталом.

Для кращого аналізу діяльності компанії варто проаналізувати структуру оборотних активів компанії.

Таблиця 2.7

Динаміка та структура оборотних активів підприємства 2020-2021 рр.

Показник	2020 рік		2021 рік		Відхилення		Зміна вструктурі %
	тис. грн	пит. Вага%	тис. грн	пит. Вага%	Абсолют.	Віднос. %	
1.Запаси	77 834	22,7	59 749	12,9	-18 085	-23,2	-9,8
виробничі запаси	48 269	14,1	34 604	7,5	-13 665	-28,3	-6,6
незавершене виробництво	10 988	3,2	11 364	2,4	376	3,4	-0,8
готова продукція	12 929	3,8	11 577	2,5	-1 352	-10,5	-1,3
2.Поточні фінансові інвестиції	-	-	-	-	-	-	-
3.Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	200 857	58,5	261 684	56,4	60 827	30,3	-2,1
за розрахунками	6 670	1,9	10 381	2,2	3 711	55,6	0,3

інша поточна	47 665	13,9	63 347	13,6	15 682	32,9	-0,3
4.Грошові кошти та їх еквіваленти	884	0,3	3 516	0,8	2 632	297,7	0,5
5.Витрати майбутніх періодів	-	-	-	-	-	-	-
6.Інші оборотні активи	796	0,2	7 949	1,7	7 153	898,6	1,5
Всього	343 472	100	464 171	100	120 699	35,1	0,00

Джерело [Додаток А]

За аналізом структури активів можна виділити наступні зміни:

Питома вага запасів зменшилась з 22.7% в 2020 році до 12.9% в 2021 році. Виробничі запаси зменшились на 28.3% (абсолютна зміна -13,665 тис. грн.). Незавершене виробництво зросло на 3.4% (абсолютна зміна 376 тис. грн.). Готова продукція зменшилась на 10.5% (абсолютна зміна -1,352 тис. грн.). Питома вага дебіторської заборгованості зросла з 58.5% в 2020 році до 56.4% в 2021 році. Заборгованість за товари, роботи, послуги зросла на 30.3% (абсолютна зміна 60,827 тис. грн.). Заборгованість за розрахунками зросла на 55.6% (абсолютна зміна 3,711 тис. грн.). Інша поточна заборгованість зросла на 32.9% (абсолютна зміна 15,682 тис. грн.). Грошові кошти та їх еквіваленти зросли на 297.7% (абсолютна зміна 2,632 тис. грн.). Інші оборотні активи зросли на 898.6% (абсолютна зміна 7,153 тис. грн.).

В цілому, спостерігається зміна структури активів, зменшення питомої ваги запасів і збільшення питомої ваги дебіторської заборгованості, грошових коштів та інших оборотних активів. Такі зміни можуть вказувати на певні стратегічні рішення підприємства щодо управління запасами та залучення та утримання коштів у компанії.

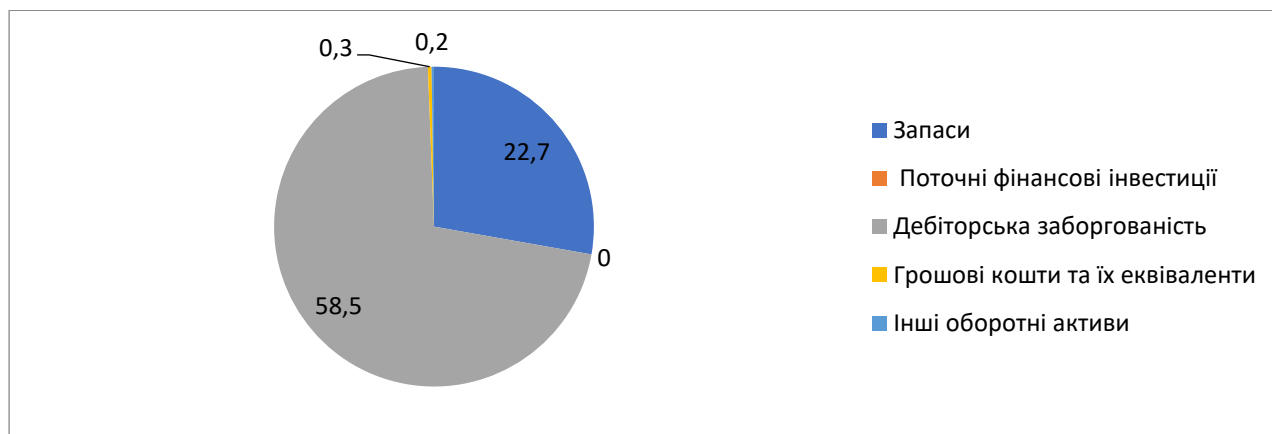

Рис 2.7 Структура оборотних активів підприємства 2020 рік

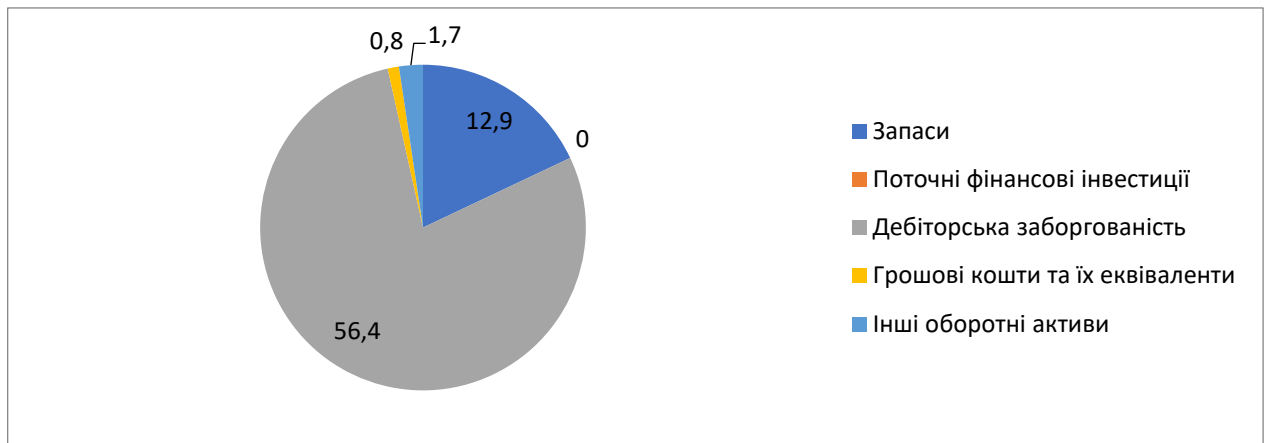

Рис. 2.8 Структура оборотних активів підприємства 2021 рік

Підприємству потрібно робити певні кроки для зменшення дебіторської заборгованості та зміни структури оборотних активів.

Також у цьому дослідженні ми зосередимось на розгляді основних фінансових показників підприємства, що включають річні відсотки зростання, чистий дохід від реалізації, загальний операційний дохід, операційний прибуток (EBIT), EBITDA, чистий прибуток (збиток) за період, сукупні активи, сукупний капітал, маржу операційного прибутку (ROS), маржу чистого прибутку, рентабельність власного капіталу (ROE), співвідношення боргу до власного капіталу, швидкий коефіцієнт та коефіцієнт готівки.

Цей аналіз допоможе нам отримати глибоке розуміння економічної стабільності підприємства, виявити його сильні та слабкі сторони, ідентифікувати проблемні аспекти та запропонувати можливі шляхи для поліпшення фінансової ситуації. Детальний аналіз цих показників надасть нам засоби для прийняття обґрунтованих рішень та розробки стратегій, спрямованих на підвищення стабільності та досягнення успіху підприємства в динамічному бізнес-середовищі.

Продовжуючи, ми докладно проаналізуємо кожен з цих показників та їх вплив на економічну стабільність підприємства на рис 2.6.

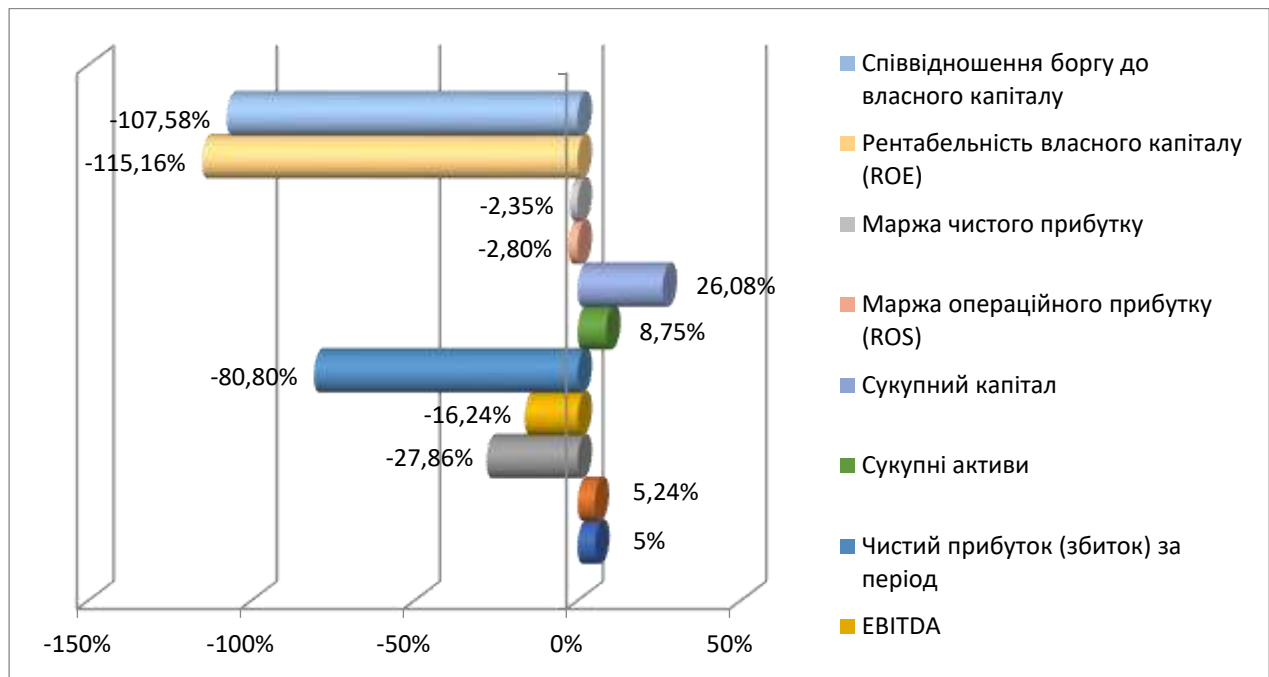

Рис 2.9. Основні фінансові показники діяльності підприємства

Розгорнутий аналіз основних фінансових показників Житомирського м'ясокомбінату за останні два роки:

Річні відсотки зростання за останні два роки в національній валюті гривні:

- більшість показників відображають позитивну динаміку зростання, хоча в деяких випадках це зростання є незначним.
- зростання на рівні 5,38% для чистого доходу від реалізації та 5,24% для загального операційного доходу свідчать про збільшення обсягу продажів та популярності продукції компанії.
- операційний прибуток (EBIT) та EBITDA:
- операційний прибуток зменшився на 27,86%, що може свідчити про збільшення витрат на операційну діяльність або зниження прибутковості.
- EBITDA також зменшився на 16,24%, що може вказувати на погіршення фінансової результативності компанії.
- чистий прибуток (збиток) за період:
- значне зменшення чистого прибутку на 80,8% свідчить про фінансові проблеми або неефективне управління компанією.

Цей показник вимагає уваги та подальшого дослідження для встановлення причин такого значного зниження.

Сукупні активи та сукупний капітал:

- Зростання сукупних активів на 8,75% свідчить про розширення виробничих потужностей та збільшення витрат на активи.
- Сукупний капітал також зрос на 26,08%, що може вказувати на інвестиції в компанію та збільшення власного капіталу.

Маржа операційного прибутку (ROS) та маржа чистого прибутку:

- Маржа операційного прибутку та маржа чистого прибутку складають - 2,08% та -2,35% відповідно.
- Від'ємні значення цих показників свідчать про те, що компанія зазнає втрат на операційні та чисті рівні, що може бути наслідком недостатньої рентабельності або високих витрат.

Рентабельність власного капіталу (ROE):

- Рентабельність власного капіталу становить -115,16%, що вказує на значні збитки компанії та непродуктивне використання власного капіталу.

Співвідношення боргу до власного капіталу:

- Співвідношення боргу до власного капіталу становить -107,58%, що може вказувати на велику заборгованість компанії та негативне фінансове становище.

На основі наданих показників, економічна стабільність підприємства може бути оцінена наступним чином:

Річні відсотки зростання за останні два роки в національній валюті гривні:

- Загальне зростання відсотків є позитивним сигналом, оскільки свідчить про зростання обсягу виробництва та продажів компанії.

Чистий дохід від реалізації:

- Зростання чистого доходу на 5,38% вказує на позитивну динаміку в реалізації продукції, що може свідчити про збільшення попиту на продукцію підприємства.

Операційний прибуток (EBIT) та EBITDA:

- Значне зменшення оперативного прибутку (EBIT) на 27,86% та EBITDA на 16,24% свідчить про проблеми з ефективністю операцій компанії.

Чистий прибуток (збиток) за період:

- Значний збиток на рівні 80,8% є серйозним показником неприбутковості підприємства та негативно впливає на його економічну стабільність.

Сукупні активи та сукупний капітал:

- Зростання сукупних активів та сукупного капіталу свідчить про розширення виробничих потужностей та залучення додаткових ресурсів.

Маржа операційного прибутку (ROS) та маржа чистого прибутку:

- Від'ємні значення цих показників свідчать про високі витрати в порівнянні з доходами та неефективне управління ресурсами.

Рентабельність власного капіталу (ROE):

- Від'ємна рентабельність власного капіталу на рівні -115,16% свідчить про невдачливе використання капіталу та може призвести до негативних наслідків для підприємства.

Співвідношення боргу до власного капіталу:

- Негативне значення співвідношення боргу до власного капіталу на рівні -107,58% вказує на високу заборгованість підприємства та можливі фінансові проблеми.

Швидкий коефіцієнт та коефіцієнт готівки:

- Від'ємні значення цих показників свідчать про недостатню ліквідність та проблеми зі спроможністю виплати поточних зобов'язань.

Детальний розгляд показників показує наявність як позитивних, так і негативних тенденцій у фінансовій сфері підприємства.

Позитивні аспекти включають зростання обсягів виробництва та продажів, що призводить до збільшення чистого доходу від реалізації та загального операційного доходу. Також варто відзначити збільшення сукупних активів та сукупного капіталу, що свідчить про розширення виробничих потужностей та інвестиції у розвиток підприємства.

Однак, є кілька проблемних аспектів, які варто врахувати. Операційний прибуток (EBIT) та EBITDA зазнали зниження, що може свідчити про проблеми у виробничих процесах або збільшення витрат. Негативним показником є також чистий прибуток (збиток), який зменшився на значну величину. Це може вказувати на проблеми з ефективністю управління витратами та прибутковістю

підприємства.

Рентабельність власного капіталу (ROE) та маржа операційного прибутку (ROS) також знаходяться на негативному рівні, що вказує на незадовільну рентабельність підприємства та обмежену ефективність управління внутрішніми ресурсами. Крім того, співвідношення боргу до власного капіталу вказує на високу залежність від зовнішніх джерел фінансування, що може створювати ризик для стабільності підприємства. Швидкий коефіцієнт та коефіцієнт готівки показують низьку ліквідність підприємства, що може ускладнити його здатність виконувати свої фінансові зобов'язання вчасно.

Також на фінансову стабільність впливає дебіторська заборгованість. Виникнення дебіторської заборгованості – нормальна ознака фінансово-господарської діяльності підприємства. Кожен суб'єкт господарювання зацікавлений в оптимізації її обсягу. Це зумовлено тим, що скорочення дебіторської заборгованості є резервом зниження потреби підприємства в обігових коштах та прискорення швидкості їх обігу. Для будь-якого підприємства дебіторська заборгованість має важливе значення, тому що за своїм змістом вона є інструментом кредитування дебітора за отримані ним товари, надані роботи чи послуги на безвідсотковій основі [32].

Ось чому важливо провести більш детальний аналіз дебіторської заборгованості та її складових.

Таблиця 2.8

Дебіторська заборгованість у період 2020-2021рр

Показники	2020		2021	
	Тис. грн	% у структурі	Тис. грн	% у структурі
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	200 857	78,9	261 684	78
Дебіторська заборгованість за розрахунками	6 670	2,6	10 381	3.1
Інша поточна дебіторська заборгованість	47 665	18,7	63 347	18,9
Всього	254 592	100	335 412	100

Джерело: складено автором на основі фінансового звіту [Додаток А]

За аналізом структури дебіторської заборгованості можна виділити на-

ступні зміни:

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги складала 78.9% в 2020 році і скоротилась до 78% в 2021 році. Дебіторська заборгованість за розрахунками становила 2.6% в 2020 році і зросла до 3.1% в 2021 році. Інша поточна дебіторська заборгованість складала 18.7% в 2020 році і зросла до 18.9% в 2021 році.

В цілому, структура дебіторської заборгованості зазнала незначних змін, зі збільшенням питомої ваги дебіторської заборгованості за розрахунками та іншої поточної дебіторської заборгованості. Це може відображати зміни в співвідношенні різних типів заборгованості у взаємовідносинах з контрагентами компанії.

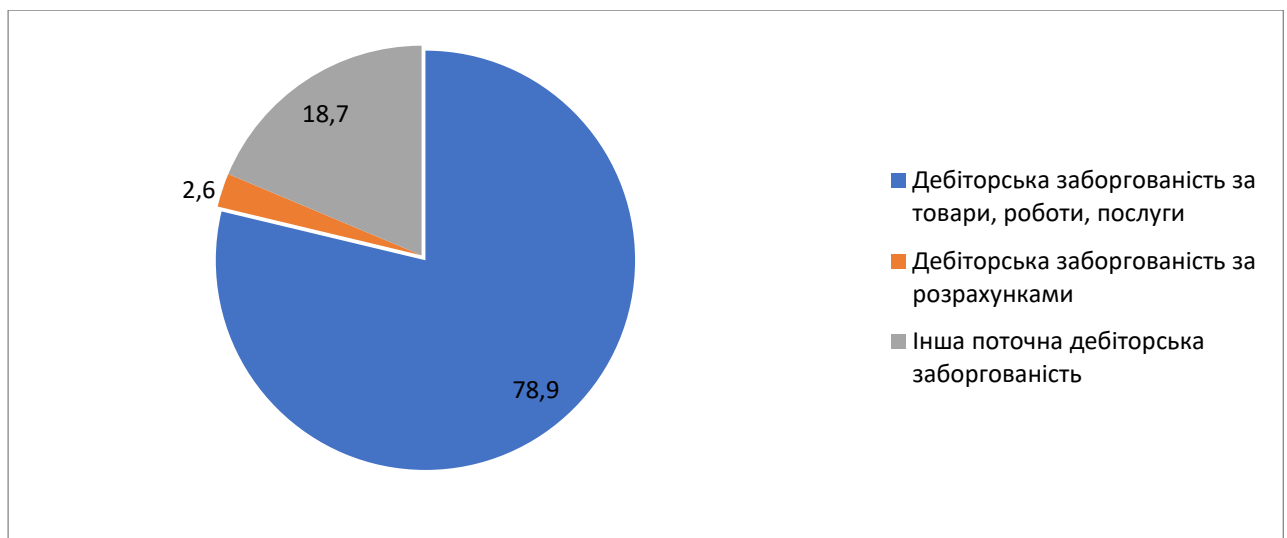

Рис 2.10 Структура дебіторської заборгованості за 2020 рік

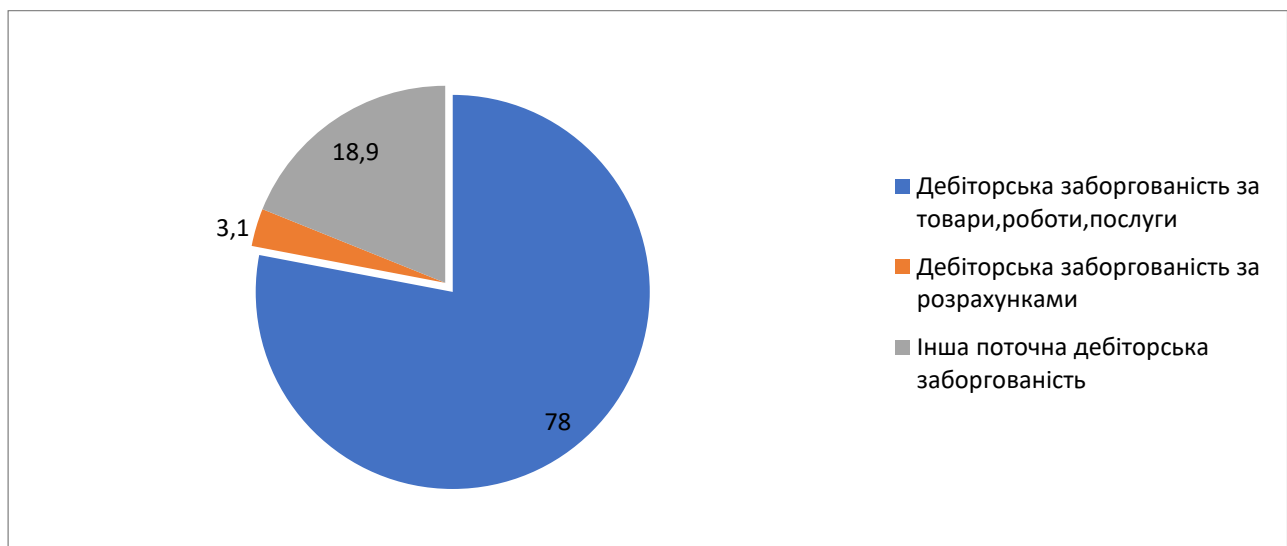

Рис. 2.11 Структура дебіторської заборгованості за 2021 рік

У процесі аналізу доцільно зіставити суми дебіторської та кредиторської заборгованості. У результаті може бути виявлено: – збільшення або зменшення дебіторської заборгованості; – збільшення або зменшення кредиторської заборгованості. Позитивно оцінюється покриття дебіторської заборгованості кредиторською. Результати такого аналізу можуть свідчити про те, що:

– збільшення або зменшення дебіторської та кредиторської заборгованості можуть призвести до негативних наслідків для фінансового стану підприємства;

– зменшення дебіторської заборгованості проти кредиторської може статися через погіршення стосунків з клієнтами, тобто через зменшення кількості покупців продукції;

– збільшення дебіторської заборгованості проти кредиторської може бути результатом неплатоспроможності покупців.

Деяке перевищення кредиторської заборгованості проти дебіторської позитивно впливатиме на фінансовий стан підприємства. Водночас підприємство мусить погашати свої борги незалежно від стану дебіторської заборгованості. На думку аналітиків, якщо кредиторська заборгованість перевищує дебіторську, то підприємство раціонально використовує засоби, тобто тимчасово залучає в оборот засобів більше, ніж відволікає з обороту. Бухгалтери вважають, що кредиторську заборгованість підприємство зобов'язане погашати незалежно від стану дебіторської заборгованості [38].

Таблиця 2.9

Порівняльний аналіз стану дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства за 2021 р

Показники	Дебіторська заборгованість	Кредиторська заборгованість	Перевищення заборгованості	
			дебіторська	кредиторська
Заборгованість за товари, роботи, послуги:	261 684	162 063	99 621	–
заборгованість за кредити банку	–	–	–	–
Заборгованість за	10 381	–	10 381	–

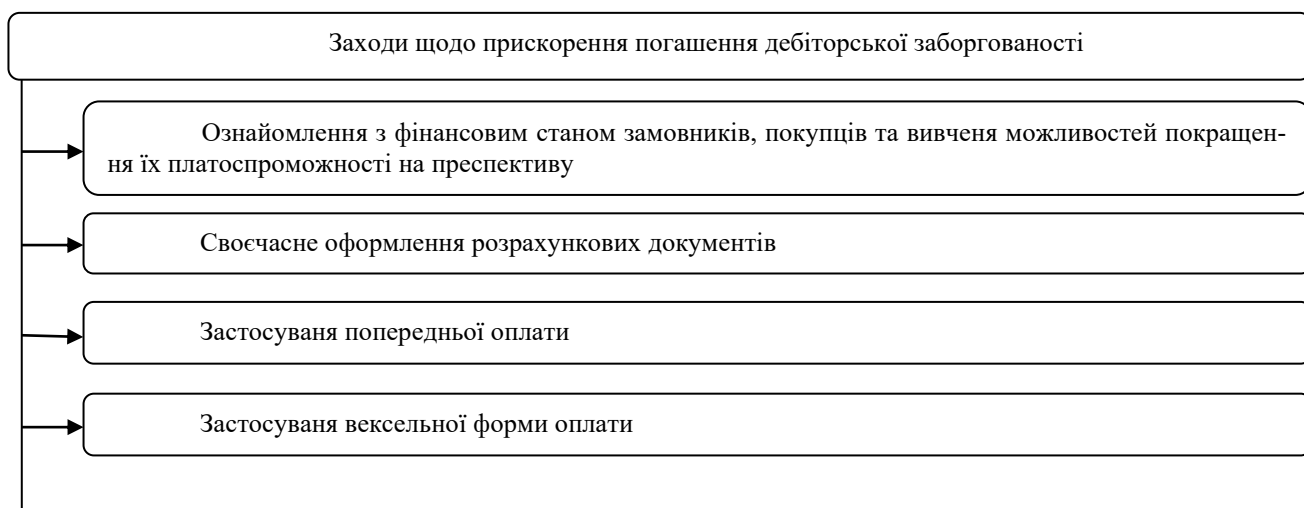
розрахунками:				
з бюджетом	164	5 517		5 353
зі страхування	–	2 503	–	2 503
з оплати праці	–	9 634	–	9 634
інша поточна заборгованість	63 347	–	63 347	–
Всього	335 576	179 717	155 859	–

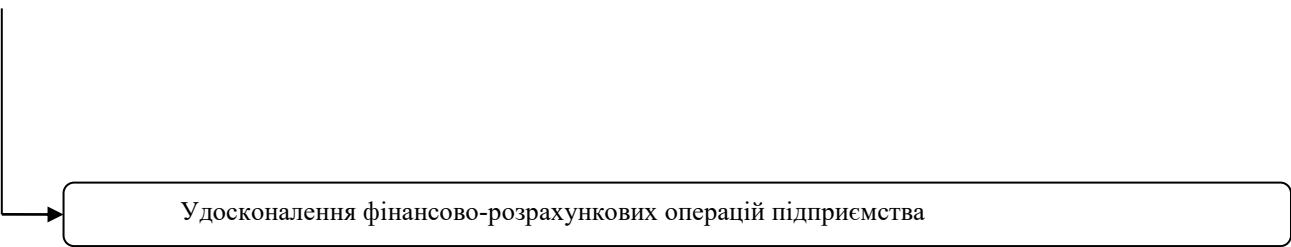
Джерело складено автором на основі фінансового звіту [Додаток А]

Проаналізуємо показники дебіторської та кредиторської заборгованості, а також перевищення заборгованості:

Заборгованість за товари, роботи, послуги складає 261,684 тис. грн, при цьому кредиторська заборгованість за цими показниками становить 162,063 тис. грн. Перевищення заборгованості становить 99,621 тис. грн. Заборгованість за розрахунками складає 10,381 тис. грн. У цьому випадку немає відомостей про кредиторську заборгованість, тому перевищення заборгованості відсутнє. Заборгованість з бюджетом складає 164 тис. грн, кредиторська заборгованість за цим показником становить 5,517 тис. грн. Перевищення заборгованості становить 5,353 тис. грн. Заборгованість зі страхування відсутня, але є кредиторська заборгованість у розмірі 2,503 тис. грн. Заборгованість з оплати праці також відсутня, але є кредиторська заборгованість у розмірі 9,634 тис. грн. Інша поточна заборгованість складає 63,347 тис. грн, при цьому немає відомостей про кредиторську заборгованість, тому перевищення заборгованості відсутнє.

Узагальнюючи, загальна дебіторська заборгованість складає 335,576 тис. грн, кредиторська заборгованість - 179,717 тис. грн, а перевищення заборгованості становить 155,859 тис. грн.

Удосконалення фінансово-розрахункових операцій підприємства

Рис. 2.12. Заходи щодо прискорення погашення дебіторської заборгованості [39].

Загалом, економічна стабільність підприємства вимагає уваги та розгляду певних аспектів для забезпечення подальшого розвитку. Підприємству слід зосередитися на оптимізації виробничих процесів, зменшенні витрат, підвищенні рентабельності та залученні додаткових джерел фінансування для забезпечення стійкого розвитку у майбутньому.

Залучення додаткових інвестицій та розробка стратегії збільшення рентабельності та прибутковості можуть бути необхідними кроками для покращення фінансового стану компанії. Також, можливо провести аналіз конкурентів та ринку, щоб визначити можливості для розвитку та збільшення прибутковості.

2.5 Правове регулювання діяльності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат»

Правове регулювання діяльності товариств з обмеженою відповідальністю (ТОВ) є невід'ємною частиною економічного середовища, в якому функціонують підприємства. В Україні, як і в багатьох інших країнах, діє чинне законодавства, що встановлює правила та обов'язки для ТОВ і регулює їхню діяльність.

Ціллю правового регулювання є створення стабільного та прозорого регуляторного середовища, яке сприяє розвитку підприємництва, захисту прав учасників ТОВ, а також ефективному функціонуванню ринкових відносин. Дотримання правових норм є необхідною умовою для успішної діяльності ТОВ. Невідповідність законодавству може мати серйозні наслідки для підприємства, включаючи фінансові санкції та інші негативні наслідки. Тому, ретельне вивчення та дотримання вимог правового регулювання є важливим аспектом управління ТОВ, що сприяє його стабільному та успішному функціонуванню.

Діяльність ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» регулюється великою кількістю нормативно-правовими актами, але ми б хотіли акцентувати увагу саме на таких як (рис 2.13):

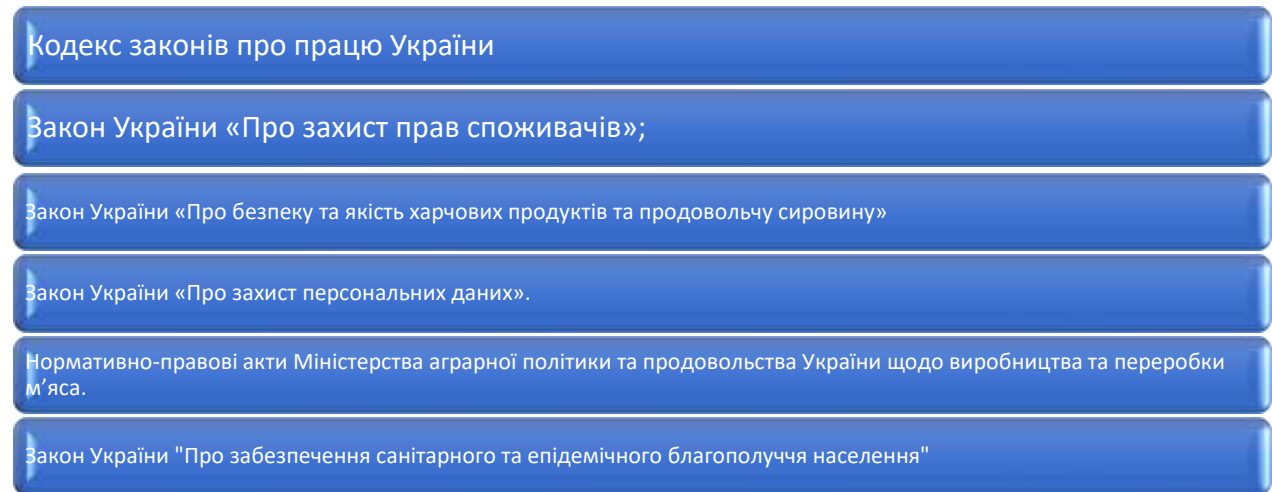

Рис. 2.13 Правове регулювання ТОВ «Житомирського м'ясокомбінату»

Господарський Кодекс та Цивільний Кодекс України є основними кодексами, які регулюють питання створення, функціонування, види і організаційні форми підприємства та інші важливі питання для підприємства в Україні. Так, відповідно до ст 1 Господарського кодексу України передбачено основні засади господарювання в Україні і господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання. Відповідно до частини першої статті 55 Господарського кодексу України суб'єктами господарювання визнаються учасники господарських відносин, які здійснюють господарську діяльність, реалізуючи господарську компетенцію (сукупність господарських прав та обов'язків), мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна, крім випадків, передбачених законодавством. Стаття 62 Господарського кодексу України розкриває поняття підприємства як самостійного суб'єкта господарювання, створеного компетентним органом державної влади або органом місцевого самоврядування або іншими суб'єктами для задоволення суспільних та особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, науково-дослідної, торговельної, іншої госпо-

дарської діяльності в порядку, передбаченому цим Кодексом та іншими законами. На відміну від зазначеного, стаття 191 Цивільного кодексу України визначає, що підприємство є єдиним майновим комплексом, що використовується для здійснення підприємницької діяльності. Кодекс законів про працю України встановлює права та обов'язки суб'єктів трудових правовідносин, забезпечує реалізацію передбачених Конституцією України трудових прав і гарантій працівників, закріплює норми щодо належних умов праці, забезпечення захисту прав та інтересів працівників і роботодавців. Завданням цього Кодексу є правове регулювання питань щодо: реалізації права на працю; умов праці; організації та управління працею; професійного навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації; забезпечення договірного регулювання умов праці; відповідальності роботодавців і працівників; вирішення індивідуальних та колективних трудових спорів; нагляду і контролю за дотриманням трудового законодавства; інших питань, визначених цим Кодексом [40].

Кодекс законів про працю України визначає правові засади і гарантії здійснення громадянами України права розпоряджатися своїми здібностями до продуктивної і творчої праці. Цей Кодекс визначає права та обов'язки працівників і роботодавців, а також встановлює умови праці, оплату праці, режим робочого часу, соціальний захист працівників та інші аспекти, що стосуються працевлаштування та праці. Кодекс законів про працю України забезпечує захист прав та інтересів працівників, а також встановлює обов'язки роботодавців, спрямовані на створення безпечних та здорових умов праці. Він також регулює питання зв'язані з виплатою заробітної плати, встановленням відпусток, наданням медичного страхування та інших форм соціального захисту працівників. Крім того, Кодекс визначає порядок вирішення трудових спорів та конфліктів, встановлює дисциплінарну відповідальність працівників та роботодавців, а також регулює порядок припинення трудових відносин.

Важливо зазначити, що Кодекс законів про працю України постійно підлягає оновленню та вдосконаленню, щоб відповідати змінам у законодавстві та вимогам сучасного суспільства. Тому варто звертатися до офіційних джерел, таких як офіційний сайт Верховної Ради України, для отримання актуальної ін-

формації про Кодекс та його зміни[40].

Проте, існує і інше законодавство, яке регулює певні аспекти діяльності ТОВ, такі як оподаткування, трудові відносини, захист прав споживачів та інші.

Закон України "Про захист прав споживачів" є важливим правовим актом, спрямованим на забезпечення захисту інтересів споживачів в Україні. Цей закон встановлює норми і принципи, що регулюють взаємовідносини між споживачами та постачальниками товарів і послуг, з метою забезпечення якості, безпеки та надійності товарів і послуг на ринку. Основна мета Закону України «Про захист прав споживачів» полягає в забезпеченні високого рівня захисту прав споживачів шляхом створення сприятливих умов для покупців і забезпечення відповідальності постачальників товарів та послуг перед ними. Він передбачає права споживачів на інформацію, безпеку, якість, відшкодування збитків, вирішення спорів тощо. Закон встановлює вимоги до якості товарів і послуг, умов продажу та надання послуг, включаючи правила маркування, упаковки та інформації для споживачів. Він також передбачає процедури і механізми врегулювання спорів між споживачами і постачальниками, включаючи можливість звернення до органів державного контролю і захисту прав споживачів. Закон також встановлює відповідальність за порушення прав споживачів, включаючи санкції для постачальників, які надають недобросовісну інформацію, продукти неналежної якості або послуги незадовільної якості. Він сприяє створенню рівних умов для підприємців і конкуренції на ринку, що сприяє покращенню якості товарів і послуг.

Закон України "Про захист прав споживачів" має прямий вплив на діяльність товариств з обмеженою відповідальністю (ТОВ) у сфері надання товарів і послуг споживачам. ТОВ, що функціонують на ринку, повинні враховувати вимоги цього закону, адекватно реагувати на потреби та інтереси споживачів та дотримуватись встановлених норм і принципів.

Однією з основних вимог закону є забезпечення якості товарів і послуг, що надаються споживачам. ТОВ повинні гарантувати, що їхні товари і послуги відповідають встановленим стандартам і вимогам щодо якості, безпеки та надійності. Вони повинні постачати інформацію про товари і послуги, марку-

вання, упаковку, інструкції з використання та іншу необхідну інформацію, що дозволяє споживачам приймати обґрунтовані рішення під час покупки.

Аналізуючи цей закон, слід зазначити, що в ньому передбачені норми щодо визначення права споживачів на відшкодування збитків, якщо вони придбали товари або скористалися послугами неналежної якості. Це означає, що ТОВ повинні бути готові до вирішення скарг і претензій споживачів, здійснювати ремонт, заміну або повернення товарів, компенсувати збитки, якщо це необхідно.

Закон України «Про захист прав споживачів» також передбачає механізми вирішення спорів між споживачами і постачальниками, включаючи можливість звернення до органів державного контролю і захисту прав споживачів. Це означає, що у випадку конфлікту між ТОВ і споживачами, можуть бути застосовані різні процедури, такі як медіація, арбітраж або судовий шлях, для вирішення спору.

Враховуючи законодавчі вимоги щодо захисту прав споживачів, ТОВ повинні ретельно контролювати якість своїх товарів і послуг, забезпечувати відповідну інформацію споживачам, дотримуватись добросовісної комерційної практики та вживати заходів для вирішення скарг і конфліктів зі споживачами. Виконання вимог Закону про захист прав споживачів сприяє підвищенню довіри споживачів, розвитку ділових відносин та створенню позитивного іміджу ТОВ на ринку [41].

Закон України "Про безпеку та якість харчових продуктів та продовольчої сировини" є важливим правовим актом, призначеним для забезпечення безпеки харчових продуктів та продовольчої сировини, а також контролю їх якості на всіх етапах виробництва, переробки, зберігання, транспортування та реалізації.

Закон визначає вимоги до якості та безпеки харчових продуктів, включаючи вимоги до їх складу, маркування, упаковки та зберігання. Він встановлює процедури сертифікації та ліцензування суб'єктів господарювання, які займаються виробництвом, переробкою та реалізацією харчових продуктів. Також закон визначає права та обов'язки виробників, постачальників та споживачів у

сфері безпеки та якості харчових продуктів.

Закон України "Про безпеку та якість харчових продуктів та продовольчої сировини" передбачає систему державного контролю та нагляду за дотриманням вимог щодо безпеки та якості харчових продуктів. Це включає перевірку виробничих процесів, відбір проб для лабораторних досліджень, проведення аудитів та оцінку відповідності підприємств вимогам законодавства.

Особлива увага приділяється захисту прав споживачів у сфері харчової безпеки. Закон передбачає відповідальність виробників та постачальників за поширення некондиційних чи небезпечних харчових продуктів, а також надає споживачам право на інформацію про безпеку та якість продуктів, включаючи право на отримання повної та достовірної інформації про склад, спосіб виробництва та термін придатності харчових продуктів.

В данному законі також передбачає співробітництво України з міжнародними організаціями та іншими країнами у сфері безпеки та якості харчових продуктів, адаптацію національного законодавства до міжнародних стандартів та нормативів.

Закон України "Про безпеку та якість харчових продуктів та продовольчої сировини" має на меті забезпечити безпеку та якість харчових продуктів, захистити права споживачів та підвищити довіру до українських харчових виробників на внутрішньому та зовнішньому ринках. Цей закон є важливим кроком в розвитку сфери безпеки харчових продуктів та сприяє забезпеченню високих стандартів безпеки та якості для споживачів. Закон України "Про безпеку та якість харчових продуктів та продовольчої сировини" також передбачає співробітництво України з міжнародними організаціями та іншими країнами у сфері безпеки та якості харчових продуктів. Це співробітництво має на меті обмін досвідом, інформацією та найкращими практиками в галузі стандартів безпеки та якості харчових продуктів.

Одним із важливих аспектів співробітництва є адаптація національного законодавства України до міжнародних стандартів та нормативів. Це дозволяє забезпечити відповідність українських харчових продуктів міжнародним вимогам і підвищити їх конкурентоспроможність на світовому ринку. Адаптація

включає узгодження стандартів якості, маркування, вимог до безпеки та інші аспекти, які дозволяють українським виробникам відповідати міжнародним стандартам.

Таке співробітництво допомагає підвищити довіру до українських харчових продуктів на міжнародному ринку, а також розширює можливості експорту української продукції. Україна активно взаємодіє з міжнародними організаціями, такими як Всесвітня організація здоров'я (ВОЗ), Європейська комісія, Світова торговельна організація (СТО) та інші, з метою покращення безпеки та якості харчових продуктів.

Таке співробітництво також сприяє обміну інформацією про потенційні ризики, небезпеки та інновації в галузі безпеки та якості харчових продуктів. Україна активно бере участь у міжнародних проектах та ініціативах, спрямованих на покращення харчової безпеки, обмін досвідом та спільне вирішення глобальних проблем у цій сфері.

В цілому, співробітництво з міжнародними організаціями та іншими країнами у сфері безпеки та якості харчових продуктів сприяє підвищенню стандартів безпеки та якості продуктів, захисту прав споживачів та розвитку української харчової промисловості. Таке співробітництво є важливим елементом забезпечення безпеки та якості харчових продуктів для споживачів в Україні та за її межами [42].

Закон України "Про захист персональних даних" є важливим правовим актом, який регулює збір, зберігання, використання та захист персональних даних на території України. Цей закон має значення і для підприємств з обмеженою відповідальністю (ТОВ), які збирають і обробляють персональні дані своїх клієнтів, співробітників або інших зацікавлених сторін. Закон зобов'язує підприємства з ТОВ дотримуватися принципів захисту персональних даних, зокрема збирати дані лише за певними законними цілями, забезпечувати їх точність та актуальність, зберігати в безпечному режимі та захищати від несанкціонованого доступу. Крім того, підприємства повинні отримувати згоду від осіб, чий персональні дані збираються, і повідомляти про цілі обробки даних.

Застосування закону «Про захист персональних даних» на ТОВ допома-

гає забезпечити конфіденційність і приватність інформації, а також зберегти довіру клієнтів та інших зацікавлених сторін до підприємства. Порушення цього закону може призвести до адміністративних та кримінальних санкцій, а також до збитків у сфері репутації та відносин з клієнтами. Таким чином, для підприємства з ТОВ важливо дотримуватися вимог закону про захист персональних даних, розробити внутрішні політики та процедури щодо обробки даних, забезпечити належний рівень безпеки і захисту персональних даних, а також відповідати на запити осіб, чиї дані обробляються. Такі заходи сприяють збереженню довіри споживачів і дотриманню законодавства в сфері захисту персональних даних.

Житомирському м'ясокомбінату, як підприємству з обмеженою відповідальністю (ТОВ), також потрібно враховувати вимоги Закону України "Про захист персональних даних" у своїй діяльності. Збір, обробка і зберігання персональних даних є неодмінною частиною роботи багатьох підрозділів м'ясокомбінату, таких як відділ кадрів, відділ маркетингу та продажу, а також відділ логістики. У контексті Закону України «Про захист персональних даних», Житомирський м'ясокомбінат повинен встановити внутрішні політики та процедури щодо обробки персональних даних, зокрема забезпечити їх конфіденційність, цілісність і доступність. Важливо дотримуватися принципів законності, прозорості та обумовленості у зборі та використанні персональних даних, а також отримати згоду від осіб, чиї дані збираються.

Крім того, Житомирський м'ясокомбінат повинен забезпечити належний рівень безпеки і захисту персональних даних від несанкціонованого доступу, втрати або пошкодження. Це може включати використання спеціалізованих технічних засобів, шифрування даних, обмеження доступу до інформації, а також проведення регулярних аудитів і перевірок систем безпеки. Закон України «Про захист персональних даних» також вимагає від підприємств, зокрема м'ясокомбінату, виконувати запити осіб, чиї персональні дані обробляються, щодо доступу до своїх даних, внесення змін або видалення інформації. Такі запити потрібно розглядати і виконувати у встановлені строки.

Виконання норм цього закону допомагає Житомирському м'ясокомбінату

підтримувати довіру споживачів та забезпечувати високий рівень конфіденційності і безпеки їхніх персональних даних. Дотримання вимог цього закону є важливим елементом корпоративної відповідальності та демонструє високі стандарти ділової практики підприємства[43].

Міністерство аграрної політики та продовольства України приймає різноманітні нормативно-правові акти, які регулюють виробництво та переробку м'яса в країні. Ці акти мають на меті забезпечити безпеку харчових продуктів, якість м'яса, а також захист прав споживачів. Деякі з найважливіших нормативно-правових актів, які видає Міністерство аграрної політики та продовольства України, пов'язані з виробництвом та переробкою м'яса, включають:

1. Санітарні правила та норми безпеки харчових продуктів. Цей нормативно-правовий акт встановлює вимоги до виробництва, переробки, зберігання та транспортування м'яса, а також стандарти щодо гігієнічних умов на м'ясопереробних підприємствах.

2. Технічні регламенти щодо безпеки харчових продуктів. Ці регламенти визначають вимоги до якості та безпеки м'ясних продуктів, включаючи вимоги до складу, маркування, упаковки та зберігання м'ясних виробів.

3. Нормативно-правові акти щодо ветеринарної медицини та контролю якості м'яса. Вони встановлюють вимоги до проведення ветеринарного контролю за виробництвом, переробкою та торгівлею м'ясом, а також вимоги до ветеринарно-санітарної експертизи та сертифікації м'ясних продуктів.

4. Правила маркування та ідентифікації м'яса. Ці правила визначають вимоги до маркування м'ясних продуктів, включаючи інформацію про країну походження, склад, дату виготовлення, термін придатності та умови зберігання м'яса.

5. Правила ветеринарного та санітарного контролю за ввезенням та вивезенням м'яса. Ці правила регулюють перетин кордону з м'ясними продуктами, встановлюють порядок ветеринарного та санітарного контролю за ввезенням та вивезенням м'яса, а також вимоги до сертифікатів на м'ясо.

Нормативно-правові акти Міністерства аграрної політики та продовольства України встановлюють стандарти та вимоги, які мають на меті забезпечити

якість, безпеку та відповідність м'ясних продуктів нормам та стандартам як на внутрішньому ринку, так і при їх експорті. Це допомагає забезпечувати довіру споживачів до м'ясних виробів та сприяє розвитку м'ясної промисловості в Україні. Житомирський м'ясокомбінат використовує нормативно-правові акти, видані Міністерством аграрної політики та продовольства України, щодо виробництва та переробки м'яса для забезпечення високої якості та безпеки своїх продуктів. Оскільки м'ясокомбінат є суб'єктом харчової промисловості, він повинен дотримуватись встановлених норм, стандартів та вимог, що гарантують належну якість та безпеку м'ясних продуктів.

Житомирський м'ясокомбінат забезпечує дотримання санітарних правил та норм безпеки харчових продуктів, встановлених Міністерством, на всіх етапах виробництва та переробки м'яса. Це охоплює процеси збирання, транспортування, забою, розрізання, зберігання, упаковки та дистрибуції м'ясних продуктів. М'ясокомбінат зобов'язаний забезпечити відповідність м'ясних продуктів стандартам якості, що включають вимоги до складу, маркування, упаковки та інших атрибутів продуктів.

Також, у своїй діяльності Житомирський м'ясокомбінат співпрацює з відповідними ветеринарними та санітарними службами, які здійснюють контроль та нагляд за виробництвом та переробкою м'яса. Він підлягає періодичним перевіркам та аудиторам, щоб забезпечити дотримання нормативно-правових вимог у галузі безпеки та якості харчових продуктів.

Використання нормативно-правових актів Міністерства аграрної політики та продовольства України дозволяє Житомирському м'ясокомбінату впроваджувати сучасні стандарти виробництва та переробки м'яса, забезпечувати безпеку і якість своїх продуктів, а також відповідати вимогам внутрішнього та міжнародного ринків[43].

Забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя громадян є однією з важливих функцій Житомирського м'ясокомбінату та інших підприємств харчової промисловості. М'ясокомбінат зобов'язаний дотримуватись суворих санітарних норм і вимог, щоб забезпечити безпечність своїх м'ясних продуктів та запобігти поширенню захворювань серед споживачів.

Для досягнення цієї мети м'ясокомбінат здійснює ряд заходів. Перш за все, він дотримується санітарних норм і правил у всіх стадіях виробництва та переробки м'яса, починаючи від забою тварин і закінчуючи упаковкою готових продуктів. Виробництво проводиться відповідно до санітарно-епідеміологічних вимог, які включають в себе контроль якості входящої сировини, додержання гігієнічних норм у виробничих приміщеннях, регулярну дезінфекцію та миття устаткування, а також забезпечення належного зберігання та транспортування продукції. Крім того, м'ясокомбінат ретельно контролює якість своїх продуктів шляхом проведення внутрішнього контролю, аналізу якості сировини та готової продукції, а також співпраці з ветеринарними та санітарними службами. Він також забезпечує надання інформації про склад, харчову цінність та безпечність своїх продуктів шляхом належної маркування.

М'ясокомбінат також зобов'язаний виконувати всі санітарно-епідеміологічні вимоги та норми, встановлені компетентними органами влади, що забезпечує здоров'я та безпеку громадян. Це включає контроль за дотриманням правил особистої гігієни працівниками, застосування необхідних заходів профілактики епідемічних захворювань та вжиття відповідних заходів безпеки при обробці та переробці м'яса.

Таким чином, забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя громадян є важливим аспектом діяльності Житомирського м'ясокомбінату. Це досягається шляхом дотримання суворих санітарних норм, контролю якості продукції та співпраці з відповідними контролюючими органами. Такий підхід забезпечує безпеку та якість м'ясних продуктів, що споживаються громадянами.

Додатково, Житомирський м'ясокомбінат розуміє важливість впровадження системи управління безпекою харчових продуктів, яка відповідає вимогам міжнародних стандартів, таких як система НАССР (Hazard Analysis and Critical Control Point) - аналіз ризиків та критичних контрольних точок. Ця система включає ідентифікацію потенційних небезпек для безпеки харчових продуктів та встановлення контрольних заходів для їх запобігання або мінімізації [44].

М'ясокомбінат здійснює систематичний моніторинг, випробування та

аналіз якості продуктів, щоб переконатися у відповідності до встановлених стандартів безпеки та якості. Він також ретельно веде облік і контроль за сировиною, що використовується, та забезпечує її походження та якість.

Житомирський м'ясокомбінат прагне до постійного покращення своїх процесів та дотримання найвищих стандартів безпеки та якості харчових продуктів. Він активно співпрацює з відповідними контролюючими органами та експертами з метою постійного вдосконалення своєї діяльності та відповідності всім вимогам законодавства.

Такий підхід до забезпечення безпеки та якості харчових продуктів свідчить про відповідальність Житомирського м'ясокомбінату перед споживачами та бажання забезпечити їм високоякісні та безпечні продукти.

Підприємство має дотримуватися законодавства щодо охорони праці, забезпечення безпеки та якості харчових продуктів, захисту прав споживачів, а також збереження та обробки персональних даних. Також, підприємство повинно мати всі необхідні дозволи та ліцензії на провадження своєї діяльності, в тому числі на виробництво та реалізацію харчових продуктів. У разі порушення законодавства та нормативних актів, підприємство може бути притягнуте до відповідальності, включаючи адміністративну, цивільну та кримінальну відповідальність.

Висновок до розділу 2

Аналіз господарської діяльності та економічної стабільності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» дає можливість зробити наступні висновки:

1. ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» є стабільним господарським суб'єктом, який успішно функціонує на ринку м'ясних продуктів. Його діяльність є ефективною з економічної точки зору.
2. М'ясокомбінат здійснює продуктивну діяльність з виробництва та переробки м'яса, що сприяє задоволенню попиту на якісні продукти у споживачів.
3. Компанія забезпечує використання сучасних технологій та стандартів у своїй діяльності, що сприяє підвищенню якості продукції і відповідає вимогам законодавства.
4. Економічна стабільність компанії підтверджується стійкими фінансовими

результатами, рентабельністю та прибутковістю діяльності.

5. Завдяки правильному управлінському підходу та стратегічному плануванню, ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» забезпечує стійке розвиток своєї діяльності та зберігає свою конкурентоспроможність на ринку.

Аналіз господарської діяльності та економічної стабільності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» виявив деякі негативні аспекти в їхніх фінансових показниках:

За останній період фінансові результати компанії були нестабільними, з незначними коливаннями в прибутковості та рентабельності. Це може вказувати на недостатню ефективність управління ресурсами та використанням фінансових ресурсів.

Зростання витрат на виробництво та переробку м'яса може вплинути на зниження прибутковості компанії. Це може бути пов'язано зі збільшенням цін на сировину, заробітної плати або інших факторів.

Житомирський м'ясокомбінат може стикатися з конкуренцією на ринку, що може вплинути на їхню фінансову стабільність. Недостатня конкурентоспроможність може призвести до зниження обсягів продажу та прибутку.

Наявність заборгованості перед постачальниками або банками може створювати фінансові труднощі для компанії та обмежувати їхні можливості для розвитку та інвестицій.

У разі недостатньої фінансової стійкості, компанія може мати проблеми зі залученням фінансових ресурсів для розширення виробничих потужностей, впровадження нових технологій або покращення якості продукції.

Враховуючи негативні результати фінансової стабільності, ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» повинен приділити увагу вдосконаленню своєї фінансової стратегії, управлінню витратами, пошуку нових ринків збуту та інших заходів, що сприятимуть поліпшенню їхньої фінансової стабільності.

В цілому, аналіз господарської діяльності та економічної стабільності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» свідчить про успішну та ефективну роботу компанії, її впевненість на ринку та здатність задовольняти потреби споживачів у якісних м'ясних продуктах.

Аналіз правового регулювання діяльності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» показав, що ця компанія підпорядковується законодавству України, зокрема таким важливим законам, як Кодекс законів про працю України, Закон про захист прав споживачів, Закон про безпеку та якість харчових продуктів та продовольчу сировину та Закон про захист персональних даних.

Це законодавство забезпечує регулювання трудових відносин, захист прав споживачів, безпеку та якість харчових продуктів, а також захист персональних даних. Компанія зобов'язана дотримуватися вимог цих законів, щоб забезпечити високий рівень якості своїх продуктів, безпеку працівників та споживачів, а також захист персональних даних своїх клієнтів.

Законодавство також передбачає співробітництво з міжнародними організаціями та іншими країнами для адаптації національного законодавства до міжнародних стандартів та нормативів. Це сприяє підвищенню конкурентоспроможності компанії на міжнародному ринку та забезпечує відповідність їхніх продуктів вимогам світових стандартів.

Отже, ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» має відповідати вимогам законодавства, виконувати свої зобов'язання перед працівниками, споживачами та іншими зацікавленими сторонами. Врахування правових аспектів допоможе компанії забезпечити ефективну діяльність, довіру клієнтів та створити сприятливі умови для стабільного розвитку на ринку м'ясопродуктів.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ТА НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ТОВ «ЖИТОМИРСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ»

3.1. Напрями забезпечення економічної стабільності підприємства

Для забезпечення економічної стабільності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» використовує різноманітні стратегії та підходи, зокрема:

1. Розширення асортименту продукції та підвищення її якості.

Підприємство виробляє не лише м'ясні продукти, але й ковбасні вироби, консерви, полуфабрикати та інші продукти. Завдяки використанню сучасних технологій та контролю якості, компанія забезпечує високу якість своєї продукції.

На Житомирському м'ясокомбінаті є кілька способів підвищити якість продукції та розширити її асортимент.

Вдосконалення процесу виробництва. М'ясокомбінат зосереджується на постійному вдосконаленні своїх технологій та процесів виробництва. Це включає впровадження сучасного обладнання, вдосконалення системи контролю якості та стандартів безпеки харчових продуктів, а також навчання персоналу.

Використовує якісні сировинні матеріали. Важливо підбирати високоякісну сировину для виробництва продуктів. Такі дії вимагають співпраці з надійними постачальниками, проведення контролю якості на етапі закупівлі сировини та дотримання вимог стандартів якості. Як ми вже знаємо, головними постачальниками сировини та матеріалів для Житомирського м'ясокомбінату є КСП Житомирської області, ПАТ "Житомирголовапостач", УПТК Житомирської та Київської областей, "Укрхарчопром" (м. Київ), ГМЗ м'ясомолторг, "Хлібопродукти", спиртоб'єднання, "Житомироблтар", "Київгофтар". Вони є надійними партнерами для Житомирського м'ясокомбінату. Вони мають визнану репутацію на ринку і забезпечують постачання якісної сировини та матеріалів для виробництва. Ці постачальники мають довгостроковий досвід у галузі та дотримуються високих стандартів якості та безпеки. Вони пропонують широкий асортимент продуктів, що дозволяє Житомирському м'ясокомбінату розширити

свій асортимент готової продукції та виготовляти різноманітні продукти з високою якістю. Крім того, ці постачальники мають стабільні поставки та дотримуються угоджених термінів поставок, що дозволяє Житомирському м'ясокомбінату планувати виробництво та забезпечувати неперервний процес виготовлення продукції.

Таке надійне співробітництво з постачальниками допомагає Житомирському м'ясокомбінату забезпечувати якість своєї продукції та задовольняти потреби своїх клієнтів.

Розвиває нові продукти та асортиментні лінії: Житомирський м'ясокомбінат може досліджувати ринок та виявляти нові тренди та смакові попередження споживачів. На основі цих даних можна розробляти нові продукти та розширювати асортимент, включаючи безм'ясні альтернативи, продукти з певними харчовими властивостями або дієтичні обмеження.

ТОВ приділяє увагу до дизайну та упаковки. Привабливий дизайн та якісна упаковка можуть підвищити привабливість продукції для споживачів. М'ясокомбінат може звернути увагу на естетичний вигляд продуктів, якість етикеток та інформацію на упаковці, що сприятиме покращенню сприйняття продукції споживачами. Слухати побажання та вимоги споживачів є ключовим аспектом підвищення якості продукції. Житомирський м'ясокомбінат може проводити анкетування, збирати відгуки клієнтів та реагувати на їхні потреби. Це допомагає вдосконалити продукцію, адаптуватися до ринкових змін та збільшити задоволення споживачів.

2. Використання ефективних методів управління.

Підприємство використовує систему управління якістю ISO 9001:2015, що дозволяє підвищити ефективність виробництва та забезпечити високу якість продукції.

Житомирський м'ясокомбінат може використовувати різні ефективні методи управління для покращення своєї продуктивності, ефективності та фінансової стабільності. Деякі з них включають:

Впровадження системи управління якістю: М'ясокомбінат може застосовувати методики, такі як система управління якістю ISO 9001, щоб забезпечити

високі стандарти якості у всіх аспектах своєї діяльності. Це включає контроль якості сировини, процесу виробництва та готової продукції.

М'ясокомбінат повинен дотримуватися всіх вимог ISO 9001 і періодично проходити аудити для перевірки відповідності стандарту. Це допоможе виявити потенційні проблеми або недоліки в системі управління якістю та прийняти необхідні заходи для виправлення. ISO 9001 спонукає до постійного покращення процесів виробництва та управління. М'ясокомбінат може використовувати принципи стандарту для ідентифікації можливостей для оптимізації процесів, зниження витрат, підвищення продуктивності та покращення якості продукції.

Впровадження системи управління виробництвом: Житомирський м'ясокомбінат може використовувати методи, такі як Lean-виробництво або методологію "шести сигм", щоб покращити ефективність своїх виробничих процесів. Це включає оптимізацію робочих процесів, скорочення часу циклу, зниження витрат та покращення якості продукції.

Деякі засадні принципи Lean виробництва, які застосовані в Житомирському м'ясокомбінаті, включають:

Lean спрямований на ідентифікацію та усунення зайвих операцій, часу, матеріалів та інших ресурсів, які не додають цінності для кінцевого продукту. Це включає усунення затримок, переробки, недоліків та інших форм втрат. Сприяє оптимізації процесів виробництва шляхом зменшення затрат часу, зусиль та ресурсів. Це досягнуто за допомогою стандартизації процедур, використання ефективних методів роботи та удосконаленням розкладу виробництва.

Ця система вимагає активну участь працівників у виробничому процесі та стимулює їх ідеї щодо покращення. Це досягнуто шляхом впровадження системи пропозицій та залучення працівників до прийняття рішень щодо виробничих процесів.

Lean допомагає сприяти культурі постійного покращення, де постійні зміни та інновації є невід'ємною частиною виробничого процесу.

Впровадження системи управління ланцюгом постачання: М'ясокомбінат вдосконалює свою логістику та співпрацю з постачальниками, впроваджуючи системи управління ланцюгом постачання, такі як Just-in-Time (JIT) або Vendor-

Managed Inventory (VMI). Це допомагає забезпечити своєчасне постачання сировини та матеріалів, зменшити запаси і знизити витрати.

М'ясокомбінат інвестує у нові технології та обладнання, які покращують якість продукції, збільшують продуктивність та знижують витрати.

3. Розвиток мережі збуту та розширення географії продажів.

ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» активно співпрацює з різними торговими мережами та дистриб'юторами, що дозволяє збільшити обсяги продажу та розширити ринки збуту.

Розвиток мережі збуту та розширення географії продажів є важливими аспектами для Житомирського м'ясокомбінату з метою збільшення обсягів продажів та розширення ринкової присутності. Ці стратегії можуть допомогти підприємству залучати нових клієнтів, збільшувати прибутковість та зміцнювати своє конкурентне положення на ринку.

Розвиток мережі збуту передбачає розширення каналів реалізації продукції. Житомирський м'ясокомбінат розглядає варіанти співпраці з роздрібними мережами, супермаркетами, гуртовими покупцями, ресторанами та іншими гравцями в галузі харчової індустрії. Підприємство розглядає можливість розвитку власних роздрібних точок продажу або онлайн-платформ для замовлення продукції.

Щодо розширення географії продажів, Житомирський м'ясокомбінат планує входження на нові ринки, як в межах України, так і за її межами. Це може включати розширення дистрибуційної мережі на регіональному рівні, експорт продукції до інших країн або навіть розглядати можливість встановлення представництв або філій за кордоном. Розширення географії продажів дозволяє м'ясокомбінату залучати нових клієнтів та розширювати свої ринкові можливості.

Однак, для успішного розвитку мережі збуту та розширення географії продажів, Житомирський м'ясокомбінат повинен враховувати такі фактори, як аналіз потенційних ринків, конкурентність, регуляторну середу, логістику та якість продукції. Також важливо забезпечити ефективну маркетингову стратегію, адекватне ціноутворення та надійну поставку продукції до клієнтів.

Розвиток мережі збуту та розширення географії продажів є складним процесом, який вимагає стратегічного планування, ресурсів та уваги до потреб ринку. Однак, при правильному підході стратегії підприємства можуть сприяти збільшенню обсягів продажів та створенню стійкого конкурентного переваги для Житомирського м'ясокомбінату.

4. Інвестування в розвиток виробництва.

Підприємство постійно вкладає кошти в модернізацію виробничих потужностей, придбання нового обладнання та технологій, що дозволяє підвищувати ефективність виробництва та забезпечувати високу якість продукції.

Інвестування в розвиток виробництва є важливим кроком для Житомирського м'ясокомбінату з метою збільшення його потужностей, покращення ефективності виробничих процесів та розширення асортименту продукції. Це допомагає підприємству збільшувати обсяги виробництва, задовольняти попит на ринку та зміцнювати своє конкурентне положення.

Інвестиції в розвиток виробництва можуть включати:

- придбання та модернізацію обладнання: Інвестування в сучасне обладнання дозволяє покращити продуктивність, автоматизувати процеси, знизити витрати та підвищити якість продукції.
- розширення виробничих майданчиків: Інвестування у будівництво нових або розширення існуючих виробничих приміщень дозволяє збільшити потужності виробництва і задовольнити зростаючий попит на продукцію.
- дослідження та розвиток: Інвестиції у дослідження нових технологій, інноваційних продуктів та процесів дозволяють підприємству залишатися на передовому рівні і задовольняти змінні потреби споживачів.
- підвищення кваліфікації персоналу: Інвестування у навчання та розвиток персоналу сприяє підвищенню ефективності робочих процесів, покращує якість продукції та сприяє стабільності підприємства.

Інвестування в розвиток виробництва може вимагати значних фінансових зусиль, але при правильному плануванні та управлінні ці інвестиції можуть призвести до значного зросту доходів.

5. Розвиток власної мережі роздрібних магазинів.

Житомирський м'ясокомбінат реалізує стратегію розвитку своєї власної мережі роздрібних магазинів з метою збільшення присутності на ринку і залучення більшої кількості клієнтів. Це дає підприємству більший контроль над процесом збуту та можливість прямого взаємодії з кінцевими споживачами своїх продуктів.

Основні заходи, що вживаються для розвитку мережі роздрібних магазинів, включають:

- відкриття нових магазинів: Житомирський м'ясокомбінат розширює свою мережу, відкриваючи нові роздрібні магазини у різних районах та населених пунктах. Це дозволяє забезпечити широку доступність своїх продуктів для споживачів.

- оптимізація магазинного формату: Підприємство проводить аналіз ринкових тенденцій та вимог споживачів, щоб адаптувати свої магазини до їх потреб. Це може включати зміни в розташуванні, дизайні, асортименті та обслуговуванні.

- покращення якості обслуговування: Житомирський м'ясокомбінат звертає особливу увагу на надання якісного обслуговування своїм клієнтам. Це включає навчання персоналу, стандартизацію процесів обслуговування та впровадження клієнтських програм лояльності.

- розширення асортименту: Підприємство постійно аналізує попит споживачів і ринкові тенденції для включення нових продуктів та розширення асортименту. Це дозволяє задовольнити різноманітні потреби клієнтів і привернути нових покупців.

- маркетингові активності: Житомирський м'ясокомбінат використовує різні маркетингові стратегії для просування своїх магазинів і продуктів. Це можуть бути рекламні кампанії, знижки, акції, участь у виставках та інші промоційні заходи.

Розвиток власної мережі роздрібних магазинів дозволяє Житомирському м'ясокомбінату збільшити свою конкурентоспроможність, залучити нових клієнтів, підвищити обсяги продажу та покращити фінансові показники підприємства.

Наприклад, підприємство має власну мережу магазинів «М'ясний двір», що дозволяє забезпечити стабільний збут своєї продукції та контролювати якість продуктів на всіх етапах виробництва та реалізації.

6. Проведення маркетингових досліджень та аналізу ринку для виявлення потреб споживачів та розробки нових продуктів.

У сучасній економічній системі розвиток інноваційної діяльності є одним з найефективніших шляхів підвищення продуктивності виробництва. Це передбачає активне впровадження результатів наукових досліджень та створення нововведень, що задовольняють змінні потреби ринку та сприяють отриманню прибутку.

Житомирський м'ясокомбінат враховує важливість маркетингових досліджень та аналізу ринку для розуміння потреб споживачів, виявлення нових можливостей та розробки ефективних маркетингових стратегій. Дослідження та аналіз ринку допомагають підприємству зосередитися на конкретних аспектах ринку та визначити оптимальні шляхи взаємодії зі споживачами. Основні кроки, які виконує м'ясокомбінат у цьому напрямку, включають:

- збір первинної інформації: М'ясокомбінат здійснює збір даних щодо споживачів, їхніх потреб, попиту на продукцію, побажань та вподобань. Це може включати опитування споживачів, проведення фокус-груп, аналіз статистичних даних та маркетингову дослідження;

- аналіз конкурентного середовища: М'ясокомбінат вивчає своїх конкурентів, їхні продукти, стратегії, цінову політику та маркетингові активності. Це допомагає виявити свої переваги, ніші на ринку та можливості для вдосконалення;

- визначення цільової аудиторії: М'ясокомбінат ідентифікує свою цільову аудиторію - групу споживачів, які найбільше зацікавлені в їхній продукції. Це дозволяє зосередитися на потребах цієї аудиторії та розробити спеціальні маркетингові стратегії для привернення та утримання цільових клієнтів;

- вивчення трендів і інновацій: М'ясокомбінат слідкує за новими трендами та інноваціями у галузі продовольчого ринку, такими як зміни в споживачьких звичках, популярність здорового харчування або попит на екологічно чи-

сті продукти. Це дозволяє підприємству адаптувати свою продукцію та маркетингові стратегії до змінюючихся потреб споживачів.

Маркетингові дослідження та аналіз ринку допомагають Житомирському м'ясокомбінату бути більш прогнозованим, ефективним та конкурентоспроможним на ринку, забезпечуючи йому необхідну інформацію для прийняття стратегічних рішень щодо розвитку та позиціонування своїх продуктів.

Маркетингова стратегія ТОВ "ЖМК" має враховувати наступні аспекти:

- Які продукти будуть випускатися, який буде їх асортимент і які ціни будуть встановлені?
- На яку цільову аудиторію спрямовані ці продукти, які сегменти ринку будуть враховані, і як можна привернути увагу споживачів?
- Які умови потрібно створити для досягнення запланованого рівня продажів?
- Якими каналами здійснюватиметься постачання продуктів і в якому обсязі?
- Яке післяпродажне обслуговування передбачається і хто буде його здійснювати?
- Які економічні результати очікуються від участі на ринку і які витрати необхідні для досягнення цих результатів?[30]

При впровадженні даного рішення таке як «М'ясні рулетки щі смаком всього світу» існує маркетинговий ризик, який пов'язаний з реалізацією продукції на ринку, оскільки на ринку є велика кількість конкурентів. Для подолання даного ризику варто розробити план, при якому упаковка буде приваблювати покупця, при виході продукції на ринок створити рекламу, яка зацікавить покупця. Даний ризик є зовнішнім і не підлягає страхуванню. Тому підприємство має провести маркетингове дослідження, яке допоможе підприємству правильно обрати ринки збуту, правильно оцінити попит на різних сегментах ринку та прийняти правильне рішення щодо збуту продукції. Однією з частин маркетингових досліджень є дослідження збуту, що являє собою аналіз ефективності кожного каналу збуту, визначення собівартості продажу товарів, вивчення проблем, пов'язаних з рекламою товарів, пропонованих для продажу, та форму-

вання попиту на них. Важливість якісного та всебічного маркетингового аналізу полягає в тому, що він може бути використаний для побудови ефективної стратегії збуту для компанії. Кожен етап розробки нового продукту має свої особливості. На ранніх стадіях розробки нового продукту все ще важко оцінити вплив нових товарів на кінцеву мету, тому найважливішим фактором вибору ідей є критерії, що опосередковано впливають на цілі компанії, такі як привабливість галузі та конкурентоспроможність. Отже, на кожному етапі впровадження продукту важливо оцінювати усі ризики та можливості. На першому етапі треба провести маркетингове дослідження ринку, визначити попит на новий вид продукції, визначити конкурентів, їх сильні та слабкі сторони. На другому етапі важливо провести розрахунки та визначити рентабельність виробництва нового виду продукції, визначити витрати на виробництво та збут, визначити прибутки. Правильна оцінка конкурентів дасть змогу підприємству обрати правильну стратегію виходу продукції на ринок та визначити правильну ціну сиру. На нашу думку, введення нового виду продукції на даному етапі розвитку підприємства допоможе підприємству покращити свою діяльність та підвищити ефективність своєї діяльності.

7. Залучення кваліфікованих фахівців та розвиток системи навчання та підвищення кваліфікації персоналу.

У маркетинговій стратегії ТОВ "ЖМК" необхідно врахувати такі аспекти:

- залучення кваліфікованих фахівців: Планування розвитку персоналу, пошук і найм кваліфікованих працівників, проведення конкурсів та відбір кандидатів, які відповідають вимогам посади. Залучення кваліфікованих фахівців допоможе підвищити рівень компетенцій та якості роботи;

- розвиток системи навчання: Створення та вдосконалення системи навчання і підвищення кваліфікації персоналу, включаючи проведення тренінгів, семінарів, внутрішніх навчальних програм та інших форм навчання. Це допоможе працівникам оволодіти новими знаннями і навичками, що впливає на їхню ефективність та продуктивність;

- підвищення кваліфікації персоналу: Забезпечення можливостей для працівників отримувати додаткову освіту, сертифікацію та підвищувати свою

кваліфікацію. Це може включати співпрацю з навчальними установами, фінансування участі у фахових семінарах та конференціях або надання доступу до онлайн-курсів;

- створення стимулів для саморозвитку: Розробка системи стимулів та мотивації для працівників, яка спонукає їх до самостійного вдосконалення та постійного професійного росту. Це може включати винагороди за досягнення поставлених цілей, премії за успішне навчання або можливості кар'єрного росту;

- культура навчання та знань: Створення середовища, де навчання та постійне самовдосконалення є цінностями, підтримка відкритого обміну знаннями та досвідом між працівниками, створення комунікаційних каналів для обговорення ідей та розробки нових підходів.

Ці заходи сприятимуть привабливості підприємства для талановитих фахівців, підвищенню рівня компетентності персоналу та забезпеченню успішного розвитку Житомирського м'ясокомбінату.

8. Впровадження екологічно чистих технологій та заходів з охорони навколишнього середовища.

Впровадження екологічно чистих технологій та заходів з охорони навколишнього середовища є важливою складовою розвитку підприємств, включаючи Житомирський м'ясокомбінат. Ці заходи спрямовані на зменшення негативного впливу виробництва на довкілля та забезпечення сталої екологічної рівноваги.

Впровадження екологічно чистих технологій означає використання енергоефективного обладнання, зменшення викидів шкідливих речовин у атмосферу, оптимізацію використання водних ресурсів, впровадження системи управління відходами та їх подальшу переробку.

Також важливими заходами є використання відновлюваних джерел енергії, впровадження енергозберігаючих методів та технологій, раціональне використання природних ресурсів та зменшення відходів. Крім того, важливо забезпечувати належне управління відходами, їх сортування та переробку, а також дотримуватися всіх вимог та норм, пов'язаних із збереженням природних ресу-

рсів та навколишнього середовища.

Впровадження екологічно чистих технологій та заходів з охорони навколишнього середовища не лише сприяє зменшенню негативного впливу на довкілля, але й може мати позитивний вплив на імідж підприємства, задоволення потреб споживачів у екологічно безпечних продуктах та відповідність вимогам стандартів та регулюючих органів.

Таким чином, впровадження екологічно чистих технологій та заходів з охорони навколишнього середовища є важливим кроком в напрямку сталого розвитку та відповідального бізнесу.

«Житомирський м'ясокомбінат» є важливим підприємством, яке виробляє широкий асортимент харчової продукції, необхідної для життя та існування міста Житомир. Однак, як будь-яке виробниче підприємство, воно використовує природні ресурси і має вплив на навколишнє середовище. На території компанії присутні багато стаціонарних джерел викидів, які забезпечують роботу всього технологічного процесу, такого як опалення, гаряче водопостачання, обробка ковбасних виробів, стерилізація консервів, підтримання волого-температурного режиму в камерах зберігання і т. д. Ці викиди мають значний негативний вплив на якість атмосферного повітря.

Для зменшення цього впливу необхідно впроваджувати систему моніторингових досліджень на підприємстві. Ця система дозволить отримати достовірну інформацію про рівень забруднення навколишнього середовища виробничими потужностями "Житомирський м'ясокомбінат". Такий моніторинг дозволить оцінити вплив компанії на довкілля і визначити необхідність впровадження новітніх технологій і заходів з метою зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище.

Впровадження новітніх технологій може охоплювати використання більш ефективних систем очищення викидів, впровадження енергоефективного обладнання, використання відновлюваних джерел енергії та інші заходи, спрямовані на зменшення негативного впливу на довкілля.

Аналізуючи дану ситуацію, очевидно, що "Житомирський м'ясокомбінат" має значний вплив на стан навколишнього середовища через викиди зі стаціо-

нарних джерел. Для зменшення негативного впливу на довкілля та покращення стану природного середовища, підприємству необхідно впроваджувати систему моніторингових досліджень.

Ця система досліджень забезпечує збір і аналіз інформації про рівень забруднення навколишнього середовища виробничими потужностями м'ясокомбінату. Вона дозволяє отримати достовірні дані про кількість та склад викидів, їх вплив на атмосферне повітря, а також оцінити загальний вплив на довкілля.

Отримані дані моніторингових досліджень можуть послужити основою для впровадження новітніх технологій та заходів, спрямованих на зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище. Наприклад, можуть бути впроваджені більш ефективні системи очищення викидів, використання енергоефективного обладнання, впровадження відновлюваних джерел енергії тощо.

Важливим аспектом є також впровадження програми екологічного управління, яка передбачає систематичний моніторинг впливу на довкілля, встановлення цілей і завдань щодо зменшення негативного впливу та постійне вдосконалення екологічних показників підприємства.

Такі кроки сприяють сталому розвитку "Житомирський м'ясокомбінат" і дозволяють забезпечити баланс між виробництвом харчової продукції та охороною навколишнього середовища, що є важливим аспектом у сучасному суспільстві.

9. Зниження витрат на виробництво та оптимізація бізнес-процесів.

Метою зниження витрат на виробництво та оптимізації бізнес-процесів є покращення ефективності підприємства і забезпечення його стійкого розвитку. Цільові завдання включають зниження витрат на сировину, енергію, працю, оптимізацію ланцюга постачання та виробничих процесів, а також підвищення якості продукції і покращення задоволення клієнтів.

Для досягнення цих цілей можуть бути використані різні стратегії і підходи. Наприклад, підприємство може розглядати можливості усунення зайвих етапів у виробничому процесі, впровадження автоматизованих систем контролю і управління, використання ефективних технологій виробництва, пошук

альтернативних постачальників сировини з найкращим співвідношенням ціна-якість, аналіз витрат з метою їх оптимізації та раціоналізації.

Додаткові заходи можуть включати перегляд організаційної структури підприємства, впровадження ефективних систем управління, постійний моніторинг і аналіз результативності процесів з метою виявлення можливостей для покращення.

Оптимізація бізнес-процесів передбачає систематичний підхід до оцінки, аналізу та вдосконалення всіх елементів виробничого циклу. Це може включати впровадження Lean-принципів, методів Six Sigma, застосування інноваційних технологій, залучення співробітників до процесу пошуку ефективних рішень та багато іншого.

Важливою частиною оптимізації бізнес-процесів є постійний аналіз та оцінка результатів впроваджених заходів, а також навчання персоналу для забезпечення його готовності до змін і вдосконалення робочих методів.

Ці кроки спрямовані на забезпечення ефективного використання ресурсів, підвищення продуктивності та конкурентоспроможності підприємства.

Усі ці заходи спрямовані на забезпечення стабільного розвитку підприємства та збільшення його ефективності. Вони дозволяють забезпечити конкурентоспроможність на ринку та задовольнити потреби споживачів.

Видно, що всі заходи з підвищення ефективності компанії є взаємозалежними.

Компанії постійно вдосконалюють свою діяльність і покращують кожен ланку. Неможливо досягти високих результатів, покращуючи щось одне.

Організації можуть досягти високих результатів, лише об'єднавши всі елементи разом. На поточному етапі для покращення діяльності є впровадження нових м'ясних рулетів.

3.2. Економічне обґрунтування введення нового продукту з метою забезпечення економічної стабільності підприємства

З метою підвищення економічної стабільності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» пропонується введення нового виду продукції: «М'ясні рулетики».

зі смаком всього світу».

Рис. 3.1 «М'ясні рулетики зі смаком світу».

Це інноваційний продукт, який поєднує традиційну українську кухню з елементами світових кулінарних традицій. М'ясні рулетики будуть виготовлені з натурального м'яса, використовуючи високоякісні інгредієнти та спеціально розроблену рецептуру.

Кожен рулетик матиме унікальний смаковий профіль, який буде натхненний різними кухнями світу. Продукт може бути доступний у різних варіаціях, наприклад:

"Італійський рулетик": Начинка з м'яса з додаванням сушених томатів, моцарелли та італійських трав.

"Мексиканський рулетик": М'ясна начинка з чорними бобами, паприкою, сиром чеддер та сумішшю мексиканських спецій.

"Азіатський рулетик": Начинка з натурального м'яса, соєвого соусу, імбиру, лимонної трави та інших азіатських приправ.

Переваги продукту:

Новий та унікальний продукт на ринку, який може привернути увагу споживачів; комбінація традиційного м'ясного продукту зі світовими кулінарними традиціями дозволить задовольнити різноманітні смакові вподобання споживачів; можливість розширення асортименту продукції та залучення нової цільової аудиторії.

Оскільки м'ясні продукти вже виробляються, немає необхідності замовля-

ти сировину, що зменшує витрати та собівартість продукції. Таким чином, компанія зможе продавати свою продукцію дешевше, ніж деякі конкуренти, і залучити більше клієнтів. Оскільки компанія добре відома на українському ринку, їй також буде легше виводити на ринок нові види продукції. Також є можливість виходу на міжнародні ринки, оскільки продукція компанії є якісною та сертифікованою і може користуватися попитом на зовнішніх ринках.

При впровадженні цього рішення існують маркетингові ризики, пов'язані з просуванням продукту на ринку. Існують маркетингові ризики, пов'язані з реалізацією продукту на ринку через велику кількість конкурентів. Для подолання цього ризику корисно розробити гарну упаковку для залучення покупців і створити рекламу під час запуску продукту. Цей ризик є зовнішнім і не може бути застрахований.

Тому компаніям необхідно проводити маркетингові дослідження, які допоможуть їм вибрати правильний ринок і точно оцінити попит у різних сегментах ринку і робити правильні висновки та приймати правильні рішення щодо продажу своєї продукції.

Одним із видів маркетингових досліджень є дослідження продажів. Це передбачає аналіз ефективності кожного каналу збуту, визначення собівартості реалізованої продукції та дослідження проблем з рекламою і просуванням.

Сюди входить вивчення проблем, пов'язаних з рекламою та формуванням попиту на товари, що продаються. Важливість якісного і всебічного маркетингового аналізу полягає в тому, що на його основі можна сформулювати ефективну збутову стратегію фірми. Кожен етап розробки нового продукту має свої особливості. На ранніх стадіях розробки нового продукту все ще важко оцінити вплив нових товарів на кінцеву мету, тому найважливішим фактором вибору ідей є критерії, що опосередковано впливають на цілі компанії, такі як привабливість галузі та конкурентоспроможність. На наступних етапах критерії відбору як наведено у табл. 3.1 більш орієнтовані на комерційні результати.

Таблиця 3.1

Критерії обґрунтування стратегічних рішень підприємства

Стадія	Рання стадія	Середня стадія	Завершальна стадія
Опис стадії	Від виникнення ідеї до технічної розробки	Від технічної розробки до комерційного опрацювання	Від комерційного опрацювання до масового виробництва і збуту
Критерії	Масштаби ринку	Конкуренція	Збутові можливості
	Конкуренція	Стійкість ринку	Витрати виробництва
	Можливості отримання технології	Величина капіталовкладень	Зміцнення системи збуту
	Можливість в області досліджень і розробок	Підтримка високого технічного рівня	Норма прибутку
	Вклад у розвиток ринку	Витрати виробництва	
	Розширення науково-дослідницького потенціалу	Збутові можливості	
		Збагачення технології виробництва	
		Норма прибутку до обсягу продажів	
		Норма прибутку на капіталовкладення	
		Число років, необхідних для досягнення рентабельності виробництва нового виробу	

Джерело [29]

Тому важливо оцінювати всі ризики та можливості на кожному етапі просування продукту. Першим кроком є проведення маркетингових заходів.

Маркетингові дослідження проводяться для визначення попиту на новий продукт, а також для виявлення конкурентів, їхніх сильних і слабких сторін. Це

робиться для того, щоб виявити конкурентів, їхні сильні та слабкі сторони. На другому етапі важливо розрахувати та визначити прибутковість нового продукту. Визначити витрати на виробництво і реалізацію та визначити прибуток.

Розрахуємо собівартість виробництва хрустких паличок «Grissini». Формування собівартості нової продукції складається з матеріальних витрат, витрат на оплату праці, відрахувань на соціальні заходи, амортизації та інших операційних витрати. До матеріальних витрат належать витрати на сировину.

Собівартість виготовлення 1 тони рулетиків: 152130 грн

Ціна 1 тони м'ясних рулетиків: 355 000 грн. Ціна за 1 кг =355 грн/кг.

Для розрахунку виробничої програми спочатку слід встановити кількість днів фактичної роботи підприємства. Упродовж року підприємство працює без перерви, тобто 365 календарних днів.

Ступінь використання виробничих потужностей– 78%. Після запровадження даного продукту це значення збільшиться до 84%.

Обсяг виробництва «М'ясних рулетиків зі смаком світу» - 300 кг/добу

Розрахуємо річний обсяг виробництва продукту:

$300 \times 0,84 \times 365 = 91980$ кг/рік

Даний продукт пропонується реалізовувати в окремих упаковках. Та різних видів, тобто три різні смаки. Розрахуємо кількість упаковок на рік, враховуючи те, що в одній упаковці міститься 500 гр м'ясних рулетиків та буде коштувати 186 грн або в більшій упаковці буде міститься 1 кілограм продукції та коштуватиме 355 грн.

Кількість упаковок «М'ясні рулетики зі смаком світу»: 45990 тис/уп по 500 гр та 45990 тис/уп по 1 кг.

Таким чином, протягом розрахункового року на ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» планується виготовити 91980 уп/рік «М'ясних рулетиків зі смаком світу»

Розрахунок виробничої програми у вартісному та грошовому виразі наведено у табл. (3.2).

Розрахунок виробничої програми

Найменування продукції	Річний обсяг виробництва уп.		Відпускна ціна підприємства грн/ уп		Вартість річного обсягу виробництвагрн.
	1 кг	500 гр	1 кг	500 гр	
«Італійський рулетик»	15315	15315	5436825	2848590	8285415
«Мексиканський рулетик»	15310	15310	5435050	2847660	8282710
«Азіатський рулетик»	15320	15320	5438600	2849520	8288120
Разом	91890		16310475	8545770	24856245

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності підприємства

За наданими даними можна зробити такі висновки:

Усі три види рулетиків мають майже однаковий річний обсяг виробництва, що становить приблизно 15,310-15,320 упаковок на рік. Ціна за упаковку для всіх трьох видів рулетиків також однакова і дорівнює 15,310-15,320 грн/уп. Вартість річного обсягу виробництва різних видів рулетиків відрізняється, проте всі вони мають значну вартість, яка складає від 5,435,050 до 5,438,600 грн на рік. Загальний річний обсяг виробництва становить 91,890 упаковок, а загальна вартість річного обсягу виробництва складає 24,856,245 грн.

Якісна сировина має важливе значення для виробництва у харчовій промисловості. Готуються м'ясні рулетики за спеціальним рецептом. Спочатку обирається якісне м'ясо, перероблюється у фарш потім начиняються різними начинками. У першому варіанті у фарш додається сушені томати, моцарелла та італійські трави, у другому варіанті чорні боби, паприка, сир чедер та суміш мексиканських спецій, та в третьому соєвий соус, імбир, лимонна трава та азійські трави. Потім рулетики відправляються до печі та випікаються при температурі 200 °C протягом 50-60 хвилин.

Потребу сировини для виконання виробничої програми можна визначити за допомогою даних табл. 3.3.

**Розрахунок потреби сировини для виробництва «М'ясних рулетиків
зі смаком світу»**

Сировина	Норма, %	Обсяг вироб- ництва, тис. уп.	Кількість сировини
М'ясо, тис. кг	60	91980,0	55180,00
Олія, тис. л	3	91980,0	2759,40
Сіль, тис. кг	2	91980,0	1839,60
Сир чедер, моцарелла тис. кг	4	91980,0	3679,20
Різні спеції тис.кг	9	91980,0	8278,20
Сушені томати, тис. кг	6	91980,0	5518,80
Лимонна трава тис.кг	5	91980,0	4599,00
Соевий соус тис.л	4	91980,0	3679,20
Імбир тис.кг	2	91980,0	1839,60
Чорні боби тис. кг	5	91980,0	4599,00
Всього, тис. кг	100	91980,0	91980,0

Джерело розраховано автором

Отже, для виробництва м'ясних рулетиків необхідно 91980,0 тис. кг сировини, а саме 55180 тис.кг м'яса, 2759,40 тис. л олії, 1839,60 тис. кг солі, 3679,20 тис. кг сиру хедеру та моцарелли, 8278,20 тис. кг спецій(Італійські, Мексиканські, Азіатські, Паприка), 5518,80 тис. кг сушених томатів, 4599 тис. кг лимонної трави, 3679,20 тис. л соєвого соусу, 1839,60 тис. кг імбирю, 4599 тис. кг чорних бобів.

3.3. Оцінка впливу запропонованого заходу на економічну стабільність ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат»

Продукт «М'ясні рулетики зі смаком світу» має кілька конкурентних переваг, які можуть сприяти його успішності на ринку:

Унікальний асортимент. Продукт пропонує широкий вибір смаків з різних кухонь світу, що відрізняє його від традиційних м'ясних продуктів. Це дозволяє підприємству Житомирського м'ясокомбінату зайняти особливу нішу на ринку та привернути нових споживачів.

Якість та безпека. Підприємство може забезпечити високу якість своїх продуктів, використовуючи якісні інгредієнти та дотримуючись вимог стандар-

тів безпеки харчових продуктів. Це сприяє впевненості споживачів у якості та безпеці продукту.

Брендова репутація. Житомирський м'ясокомбінат може мати вже визнану репутацію як виробник якісних м'ясних продуктів. Це дозволяє створити довіру споживачів до нового продукту та залучити їх до спроби "М'ясних рулетиків зі смаком світу".

Гнучкість та індивідуалізація. Підприємство може відповідати на індивідуальні потреби споживачів, пропонуючи різноманітні варіації смаків, розмірів та складових елементів "М'ясних рулетиків зі смаком світу". Це дозволяє підприємству адаптуватися до змінних вимог споживачів та задовольняти їхні персоналізовані потреби.

Запровадження нового продукту "М'ясні рулетики зі смаком світу" для Житомирського м'ясокомбінату може мати наступні приблизні грошові обсяги:

Інвестиції в дослідження та розробку: Для розробки нового продукту можуть знадобитися інвестиції на проведення досліджень щодо рецептури, технології виробництва, тестування на споживачах та вдосконалення продукту. Приблизна сума інвестицій може становити від 100 000 до 500 000 гривень.

Модернізація виробничих потужностей: Для виготовлення нового продукту можуть знадобитися модернізація або закупівля нового обладнання, спеціалізованого для виробництва м'ясних рулетиків. Вартість такої модернізації може бути від 1 до 3 мільйонів гривень.

Маркетинг та реклама. Для впровадження нового продукту до ринку потрібно витратити кошти на маркетингові заходи, рекламу та просування продукту. Орієнтовна сума на маркетингові активності може становити від 200 000 до 500 000 гривень на рік.

Виробництво та постачання. При великому попиті на новий продукт, виробництво та постачання м'ясних рулетиків можуть вимагати збільшення виробничих масштабів та додаткові витрати на сировину, упаковку, транспортування та зберігання.

Введення нового виду продукції на даному етапі розвитку підприємства допоможе підприємству покращити свою діяльність та підвищити ефективність

своїєї діяльності. Даний захід допоможе зменшити кількість витрат, та збільшити доходи та прибуток. Асортимент продукції буде розширений. І буде нова структура асортименту продукції як наведено у таблиці 3.4

Таблиця 3.4

Асортимент продукції після впровадження заходу прогнозний рік

Назва	Обсяг продажу, тис. грн	% продажу	Ціна за 1 кг, грн
Сосиски	36618,7	6,68	121,49
Ковбаси вареного типу	41849,9	7,64	122,55
Сиров'ялені ковбаси	115087,4	21,00	290,99
Напівкопчені ковбаси	130781,1	23,87	156,99
Сирокопчені ковбаси	78468,7	14,32	205,99
Варено-копчені ковбаси	94162,4	17,18	175,99
Сардельки	15693,7	2,86	120,99
Делікатеси з м'яса	10462,5	1,91	218,78
М'ясні рулетики	24856,25	4,54	335

Джерело складене автором

За наданими даними можна зробити такі висновки:

Сиров'ялені ковбаси та напівкопчені ковбаси мають найбільший обсяг продажу, що складає відповідно 115,087.4 тис. грн та 130,781.1 тис. грн. Вони є найпопулярнішими серед вказаних продуктів. До інших видів ковбас також належать сирокопчені ковбаси (78,468.7 тис. грн) та варено-копчені ковбаси (94,162.4 тис. грн), які також мають великий обсяг продажу. Сосиски та ковбаси вареного типу мають менший обсяг продажу порівняно з іншими видами ковбас. Найвища ціна за 1 кг спостерігається у м'ясних рулетиках (335 грн/кг), а найнижча у сарделок (120.99 грн/кг). Сиров'ялені ковбаси мають найвищий відсоток продажу (21%), а далі йдуть напівкопчені ковбаси (23.87%) та варено-копчені ковбаси (17.18%). Сардельки та делікатеси з м'яса мають найнижчий відсоток продажу серед усіх продуктів.

Загалом, можна сказати, що сиров'ялені та напівкопчені ковбаси є найбільш популярними серед споживачів, а м'ясні рулетики мають високу ціну та середній обсяг продажу.

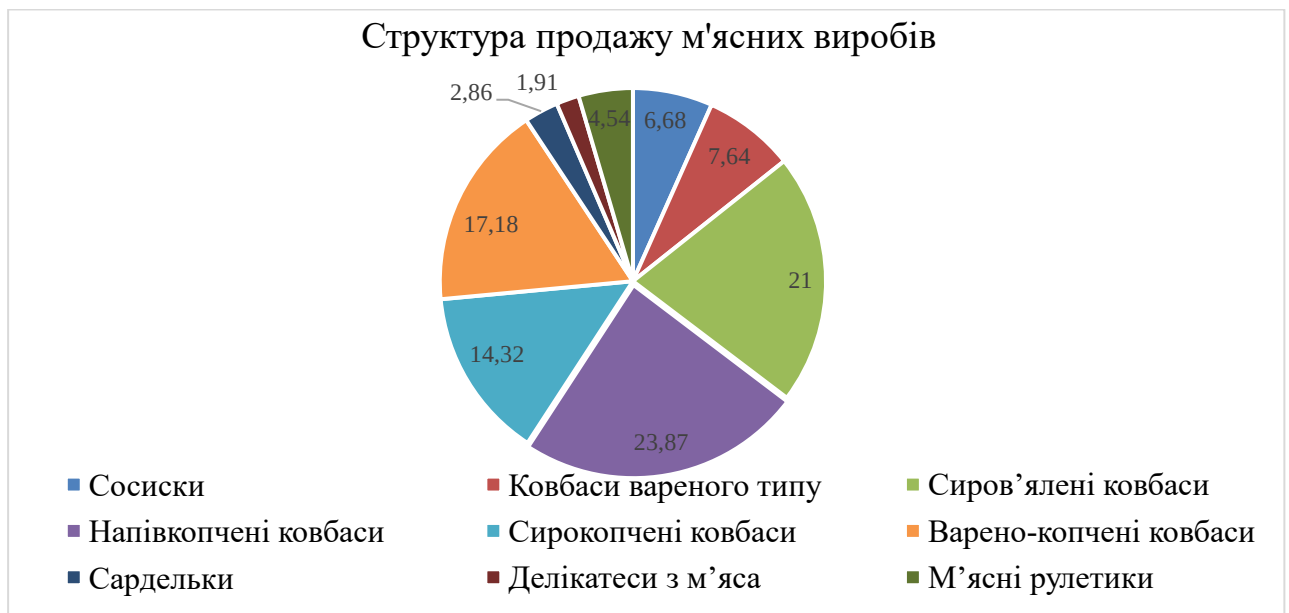

Рис 3.2. Структура асортименту продукції після впровадження заходу

Загалом, запровадження нового продукту "М'ясні рулетики зі смаком світу" може мати позитивний вплив на економічну стабільність ТОВ "Житомирський м'ясокомбінат". Він може забезпечити зростання продажів, зайняття нових ринкових позицій, підвищення конкурентоспроможності та підвищення брендової цінності підприємства. Такі позитивні зміни можуть сприяти стабільному розвитку підприємства та підвищенню його ефективності у довгостроковій перспективі. В цілому, впровадження нового продукту "М'ясні рулетики зі смаком світу" потребує значних інвестицій та ресурсів, але може відкрити нові можливості для підприємства Житомирського м'ясокомбінату, сприяючи розширенню асортименту продукції, залученню нових клієнтів та зростанню прибутковості.

Доходи підприємства після впровадження заходу зростуть (табл. 3.5)

Таблиця 3.5

Показники, тис. грн	Роки		Відхилення	
	2021	прогнозний рік	абсол.	відн.,
			+/-	%
Чистий дохід від реалізації продукції	1 704 746	1 784 869	80 123	4,7
Собівартість реалізованої продукції	1 200 794	1 246 424	45 630	3,8
Валовий прибуток	503 952	538 445	34 493	6,84

Інші операційні доходи	18189	7561	-10 628	-58,43
Адміністративні витрати	43 288	47 658	4 370	10,10
Витрати на збут	371 270	379 126	7 856	2,12
Інші операційні витрати	10 765	12 689	1 924	17,87
Фінансовий результат від операційної діяльності	96 818	106 533	9 715	10,03
Інші фінансові доходи	2718	2718	0	0,00
Інші доходи	294	294	0	0,00
Фінансові витрати	58 763	62 893	4 130	7,03
Інші витрати	3 708	4 358	650	17,53
Фінансовий результат до оподаткування:	37 359	42 294	4 935	13,21
Витрати (дохід) з податку на прибуток	7074	7612,9	539	7,62
Чистий прибуток	30285	34 681	4 396	14,52

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності підприємства

За наданими даними можна зробити такі висновки:

Чистий дохід від реалізації продукції та собівартість реалізованої продукції зросли порівняно з минулим роком. Це може свідчити про збільшення обсягу продажу та підвищення цін на продукцію. Валовий прибуток також збільшився, що свідчить про збільшення рентабельності виробництва. Витрати на збут зросли на 2.12%, що може бути пов'язано зі збільшенням витрат на маркетинг та рекламу для просування продукції на ринку. Інші операційні витрати зросли на 17.87%, що може свідчити про збільшення загальних витрат на операційну діяльність підприємства. Чистий прибуток збільшився на 14.52%, що є позитивним показником для підприємства. Фінансовий результат до оподаткування зріс на 13.21%, що також свідчить про позитивну динаміку фінансових показників підприємства.

Загалом, збільшення чистого доходу, валового прибутку та чистого прибутку свідчить про позитивну динаміку фінансових результатів підприємства.

Оскільки ми аналізуємо підприємство варто розуміти ефективності використання оборотних активів підприємства

Таблиця 3.6

Ефективність використання оборотних активів підприємства після

впровадження заходу

Показник	2020 рік	2021 рік	прогнозний рік	Відхилення про-гноз від 2021 року	
				абсолют.	віднос.
Чистий дохід від ре-алізації продукції	1423130	1704746	1858173	153427	9,00
Читий прибуток, тис. грн	7445	30285	34681	4396	14,52
Вартість ОА	335586	406790	406790	0	0,00
Кофіцієнт обертання ОБ, оборотів	4,24	4,19	4,57	0,38	9,00
Тривалість обороту оборотних активів, днів	84,89	85,90	78,81	-7,09	-8,26
Рентабельність ОА,%	2,22	7,44	8,53	1,08	x
Кофіцієнт заванта-ження, грн	0,24	0,24	0,22	-0,02	-8,26

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності підприємства

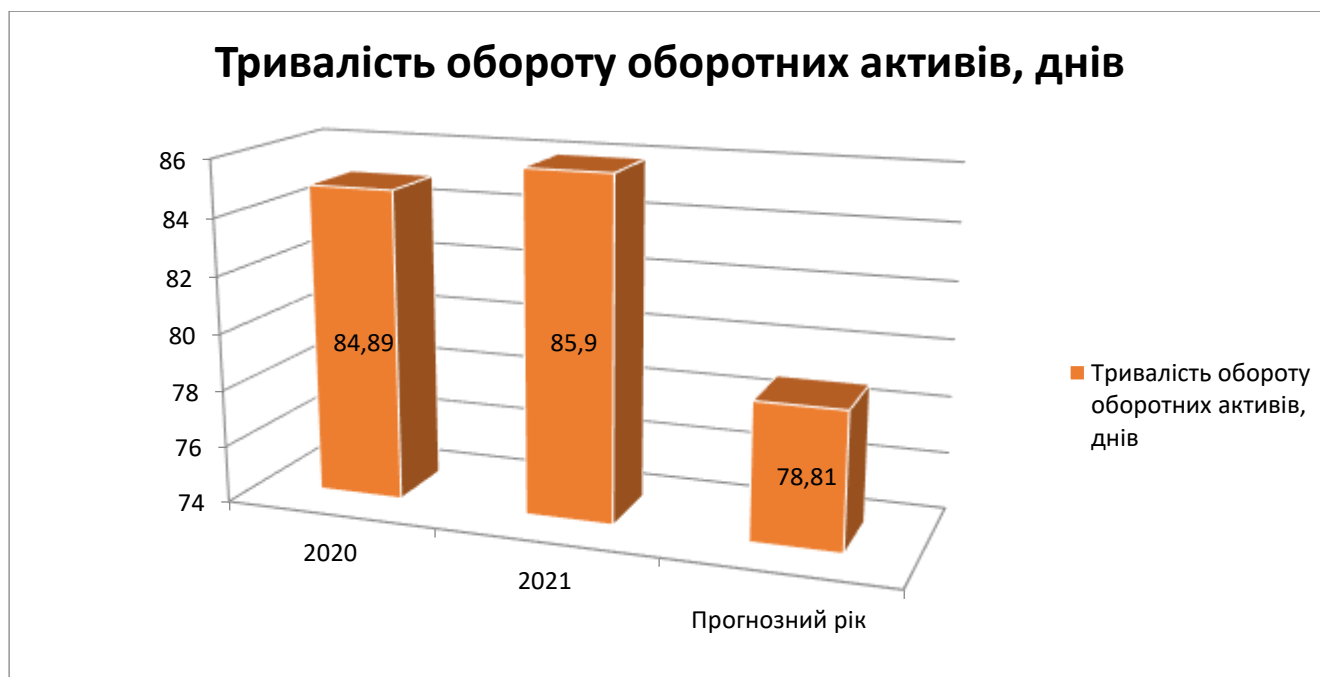

Рис 3.3. Тривалість обороту на підприємстві після впровадження заходу

Ми бачимо досить позитивну динаміку ефективності використання обо-ротних активів після впровадження запропонованого заходу.

Рис 3.4. Рентабельність оборотних активів підприємства після впровадження заходу

За наданими даними можна зробити наступні висновки:

Чистий дохід від реалізації продукції зріс з 1,423,130 тис. грн в 2020 році до 1,704,746 тис. грн в 2021 році, а в прогностному році очікується зростання до 1,858,173 тис. грн. Відхилення прогностного року від 2021 року становить 153,427 тис. грн або 9.00%. Це свідчить про позитивну динаміку збуту продукції підприємства. Чистий прибуток також зрос з 7,445 тис. грн в 2020 році до 30,285 тис. грн в 2021 році, а в прогностному році очікується зростання до 34,681 тис. грн. Відхилення прогностного року від 2021 року становить 4,396 тис. грн або 14.52%. Це свідчить про покращення рентабельності підприємства та його фінансову стабільність. Вартість основних активів (ОА) залишається незмінною в прогностному році, що не відображає жодних змін у вартості активів підприємства. Коефіцієнт обертання оборотного капіталу (ОБ) знизився з 4.24 в 2020 році до 4.19 в 2021 році, але в прогностному році очікується покращення до 4.57. Відхилення прогностного року від 2021 року становить 0.38 або 9.00%. Це може свідчити про більш ефективне використання оборотного капіталу підприємством. Тривалість обороту оборотних активів збільшилась з 84.89

днів в 2020 році до 85.90 днів в 2021 році, але в прогностному році очікується зменшення до 78.81 днів. Відхилення прогностного року від 2021 року становить -7.09 днів або -8.26%. Це може свідчити про більш швидке обертання оборотних активів та ефективніше управління запасами підприємства. Рентабельність основних активів (ОА) не може бути порівняна, оскільки в прогностному році відсутні дані. Цей показник слугує для визначення ефективності використання основних активів підприємства. Коефіцієнт завантаження знизився з 0.24 в 2020 році до 0.24 в 2021 році, але в прогностному році очікується подальше зниження до 0.22. Відхилення прогностного року від 2021 року становить -0.02 або -8.26%. Це може свідчити про зниження використання потужностей підприємства та зменшення його продуктивності.

Узагальнюючи, показники свідчать про загалом позитивну динаміку фінансових результатів підприємства, проте деякі показники, такі як тривалість обороту оборотних активів та коефіцієнт завантаження, потребують уваги та аналізу для покращення ефективності використання ресурсів підприємства.

Наостанок розглянемо також показники ефективності використання ОЗ підприємства після впровадження заходу:

Таблиця 3.7

Показники ефективності використання ОЗ підприємства після впровадження заходу

Показник	2020 рік	2021 рік	прогностичний рік	Відхилення прогноз від 2021 року	
				абсолют.	віднос.
Чистий дохід від реалізації продукції	1423130	1704746	1858173	153427	9,00
Читий прибуток, тис. грн	7445	30285	34681	4396	14,52
Середньорічна вартість ОЗ	155342	555208	555208	0	0,00
Середньооблікова чисельність персоналу	1628	1796	1796	0,00	0,00
Віддача ОЗ, грн.	9,16	3,07	3,35	0,28	9,00
Рентабельність ОЗ, %	4,79	5,45	6,25	0,79	x
Місткість ОЗ, грн.	0,11	0,33	0,30	-0,03	-8,26
Озброєність праці ОЗ, тис. грн.	95,42	309,14	1034,62	725,48	234,68

Рис. 3.5. Рентабельність основних засобів підприємства після впровадження заходу

За наданими даними можна зробити наступні висновки:

Чистий дохід від реалізації продукції зріс з 1,423,130 тис. грн в 2020 році до 1,704,746 тис. грн в 2021 році, а в прогнозному році очікується подальше зростання до 1,858,173 тис. грн. Відхилення прогнозного року від 2021 року становить 153,427 тис. грн або 9.00%. Це свідчить про стабільний розвиток і збут продукції підприємства. Чистий прибуток також зріс з 7,445 тис. грн в 2020 році до 30,285 тис. грн в 2021 році, а в прогнозному році очікується зростання до 34,681 тис. грн. Відхилення прогнозного року від 2021 року становить 4,396 тис. грн або 14.52%. Це свідчить про покращення рентабельності підприємства та його прибутковості. Середньорічна вартість основних активів (ОЗ) залишається незмінною в прогнозному році, що не відображає жодних змін у вартості активів підприємства. Середньооблікова чисельність персоналу залишається стабільною в прогнозному році, що свідчить про відсутність змін у кількості працівників на підприємстві. Віддача основних активів знизилась з 9.16 грн в 2020 році до 3.07 грн в 2021 році, але в прогнозному році очікується певне покращення до 3.35 грн. Відхилення прогнозного року від 2021 року становить

0.28 грн або 9.00%. Це може свідчити про ефективне використання основних активів підприємства. Рентабельність основних активів (ОЗ) показує позитивну тенденцію зростання, з 4.79% в 2020 році до 5.45% в 2021 році, а в прогнозному році очікується подальше зростання до 6.25%. Відхилення прогнозного року від 2021 року становить 0.79%. Це свідчить про покращення ефективності використання основних активів підприємства та його рентабельності. Місткість основних активів знизилась з 0.11 грн в 2020 році до 0.33 грн в 2021 році, але в прогнозному році очікується деяке зниження до 0.30 грн. Відхилення прогнозного року від 2021 року становить -0.03 грн або -8.26%. Це може свідчити про зменшення місткості основних активів та зменшення їхньої використовуваності. Озброєність праці основних активів значно зросла з 95.42 тис. грн в 2020 році до 309.14 тис. грн в 2021 році, а в прогнозному році очікується подальше збільшення до 1,034.62 тис. грн. Відхилення прогнозного року від 2021 року становить 725.48 тис. грн або 234.68%. Це може свідчити про збільшення витрат на оплату праці відносно виробничих потужностей підприємства. Узагальнюючи, показники свідчать про загалом позитивну динаміку фінансових результатів підприємства, зростання чистого доходу та прибутку.

Після аналізу наданих таблиць можна зробити наступні висновки:

Загальна фінансова продуктивність підприємства покращується з року в рік. Чистий дохід від реалізації продукції зріс на 9% від 2020 до 2021 року, а прогнозний рік показує подальше зростання. Чистий прибуток також збільшився, вказуючи на підвищену рентабельність діяльності підприємства. Є деякі фінансові показники, які залишилися стабільними. Наприклад, середньорічна вартість основних активів і середньооблікова чисельність персоналу не зазнали змін протягом прогнозного року. Це може свідчити про збереження стану основних активів та стабільність кадрового складу. Коефіцієнт обертання основних активів показує зростання на 9%, що свідчить про більш ефективне використання активів підприємства. Тривалість обороту оборотних активів скоротилась на 8.26%, що може свідчити про покращення управління запасами та збільшення швидкості обороту оборотних активів. Рентабельність основних активів підприємства показує поступове зростання, що свідчить про покращення ефектив-

ності використання активів та збільшення прибутковості підприємства. Місткість основних активів та озброєність праці основних активів зазнали незначних змін, проте необхідно провести додатковий аналіз, щоб з'ясувати причини цих змін і прийняти відповідні кроки.

Загалом, підприємство показує позитивну динаміку фінансових результатів.

Висновки до розділу 3

В розділі 3 досліджується шляхи та напрями забезпечення економічної стабільності ТОВ "Житомирський М'ясокомбінат". Для забезпечення економічної стабільності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» використовує різноманітні стратегії та підходи, а саме маркетинг, інновації, нові види продукцій, розширення нових ринків збуту, набір кваліфікованих робітників та багато іншого.

Також було запропоновано захід щодо зростання ефективності забезпечення економічної стабільності підприємства. Для ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» введено нового виду продукції під назвою «М'ясні рулетки зі смаком світу». Це інноваційний продукт, який поєднує традиційну українську кухню з елементами світових кулінарних традицій. Кожен рулетик матиме унікальний смаковий профіль, який буде натхненний різними кухнями світу. Продукт може бути доступний у різних варіаціях, наприклад: "Італійський рулетик", "Мексиканський рулетик" та «Азіатський рулетик». Та проведено оцінку впливу на підприємство.

Впровадження цього продукту може сприяти розширенню асортименту підприємства, збільшенню конкурентоспроможності та забезпеченню економічної стабільності.

Споживчий попит на продукт "М'ясні рулетики зі смаком світу" може бути досить високим, особливо серед споживачів, які шукають нові та інноваційні продукти на ринку харчування. Деякі фактори, які можуть підтримувати попит на цей продукт, включають:

Зручність вживання. М'ясні рулетики є готовими до споживання, що дає зручність та економить час для споживачів, особливо для тих, хто веде активний спосіб життя та шукає швидкі та смачні варіанти їжі.

Тренд на здорове харчування. Якщо продукт виготовляється з використанням якісних інгредієнтів та не містить штучних добавок, він може залучити споживачів, які дбають про своє здоров'я та харчуються здоровою їжею.

Індивідуалізованість. Продукт може бути атрактивним для споживачів, оскільки дозволяє їм обирати свої улюблені смаки та комбінації, що задовольняє їхні особисті вподобання та потреби.

Враховуючи всі фактори, можна очікувати позитивний споживчий попит на продукт.

ВИСНОВКИ

Дослідивши Економіко-правове забезпечення економічної стабільності підприємства можемо зробити такі висновки.

Економічна стабільність є однією з ключових складових успіху будь-якого підприємства.

На сьогоднішній день категорія «економічна стабільність підприємства» належить до ряду недостатньо вивчених економічною наукою, про що свідчать численні дискусії між науковцями.

Отже, **економічна стабільність** - це здатність підприємства або економічної системи утримувати стійкий рівень функціонування та розвитку в умовах зміни внутрішніх і зовнішніх факторів. Вона характеризується збереженням економічної рівноваги, стійкістю фінансового стану, прибутковістю, конкурентоспроможністю та здатністю адаптуватися до змін у суспільно-економічному середовищі.

Економічна стабільність важлива для підприємств, оскільки вона забезпечує стійкий розвиток, довгострокову прибутковість і збереження ринкової позиції. Це дає змогу підприємству адаптуватися до змін в економічному середовищі, зберігати довіру партнерів та інвесторів, залучати ресурси та розширювати бізнес.

Забезпечення економічної стабільності вимагає комплексного підходу та урахування різноманітних чинників, таких як ефективне управління фінансами, оптимальне використання ресурсів, розвиток конкурентних переваг, аналіз ринкових тенденцій та стратегічне планування. Також важливим аспектом є дотримання законодавчих норм і правил, що регулюють господарську діяльність.

Економічна стабільність є основою для стійкого розвитку підприємства і сприяє створенню сприятливих умов для його успішної діяльності на ринку. Вона дозволяє забезпечити сталість виробництва, зростання прибутковості, залучення інвестицій та збереження репутації підприємства.

Було розглянуто методичні підходи до забезпечення економічної стабільності підприємства, а саме: функціональний, системний та комплексний.

Також було розглянуто важливість управління ризиками для забезпечення

економічної стабільності підприємства. Було проаналізовано методи інвентаризації та оцінки ризиків, а також розглянуто стратегії управління ризиками, які дозволяють підприємству попереджувати можливі негативні наслідки.

У роботі також було досліджено роль кадрового потенціалу в забезпеченні економічної стабільності підприємства. Було розглянуто методи оцінки кадрового потенціалу та його розвитку з метою підвищення ефективності діяльності підприємства. Крім того, було досліджено важливість інноваційного розвитку для забезпечення економічної стабільності підприємства. Проаналізовано методи стимулювання інноваційної діяльності та розглянуто стратегії інноваційного розвитку, які дозволяють підприємству зберегти свою конкурентоспроможність та зайняти провідну позицію на ринку. Та розглянуто правове регулювання забезпечення економічної стабільності підприємства. До основних аспектів правового регулювання належать: оподаткування; інтелектуальна власність; законодавство про працю; законодавство про захист довкілля; соціальна відповідальність.

У другому розділі було проведено аналіз ТОВ «Житомирського м'ясокомбінату». ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» є підприємством, що займається виробництвом м'ясних продуктів. Компанія заснована у 1992 році і з того часу успішно функціонує на ринку. Загальна площа, що її займає м'ясокомбінат, складає більше 17 га.

Основним напрямком діяльності ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» є виробництво свіжого та замороженого м'яса, ковбасних виробів, сосисок, деликатесів та інших м'ясних продуктів. Компанія має широкий асортимент, який включає в себе більше 200 видів продукції. Компанія працює з власною сировиною, яка вирощується на власних фермах.

Завдяки багаторічному досвіду і довірі споживачів «Житомирський м'ясокомбінат» розвивається з кожним днем і на даний момент має 3 основних бренди: ТМ «М'ясна Гільдія», ТМ «Ранчо», ТМ «Gremio de la Carne». На підприємстві встановлене сучасне обладнання фірм «Autotherm», «Laska», «Handtman», «Polyclip», «Maja», «Copland», «Webomatic». Виробничі потуж-

ності завантажені в середньому на 30-50%. Чисельність працівників адміністративного сектору - 89 чол., виробничого сектору - 1361 чол.

Проведено аналіз структури управління на підприємстві. Також досліджено техніко-економічні показники підприємства. Аналіз техніко-економічних показників товариства дозволяє здійснити оцінку ефективності виробничої діяльності, виявити сильні та слабкі сторони, ідентифікувати проблемні аспекти та потенційні можливості для покращення. Цей аналіз допомагає приймати обґрунтовані рішення щодо оптимізації виробничих процесів, збільшення продуктивності, вдосконалення управлінських рішень та досягнення конкурентної переваги на ринку. Тому можна зробити такі висновки: сума заробленого в 2020 році чистого доходу від реалізації продукції збільшилася на 72 679 тис.грн., тобто майже на 5,4% від попереднього періоду; протягом 2019-2020 років відбулося скорочення персоналу на 94 особи, що в результаті призвело до збільшення продуктивності праці (темп зміни 111,5%); За 2019-2020 роки у ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» погіршився стан матеріально-технічної бази, адже сума вартості основних засобів зменшилася 7 336 тис.грн. (темп зміни 97,1%); за роки 2021-2022 компанія збільшила обсяг виробництва та продажів на 5000 тон; Чистий дохід зрос на 300 млн. грн. а чистий прибуток збільшився на 50 млн. грн.; та інші показники.

Проведений аналіз фінансових результатів та оцінка фінансового стану. Фінансово-економічний аналіз зорієнтований на оцінювання фінансового стану, фінансових результатів та ефективності діяльності підприємства. Він дає змогу виявити напрямки й обмеження фінансового розвитку та реструктуризації фінансової політики. Аналіз фінансового стану базується на даних фінансової звітності та бухгалтерського обліку, на розрахунку й зіставленні значної кількості показників і коефіцієнтів. Аналіз результатів звітного періоду.

У 2021 році підприємство здійснило вливання інвестицій у виробничі основні засоби на загальну суму 92,7 млн. грн. У 2021 році було сплачено державних та місцевих податків в сумі 41,4 млн, грн. що на 58% більше у порівнянні з минулим роком.

Житомирський м'ясокомбінат має стабільну фінансову та виробничу базу, ефективно управляє своїми ресурсами та продовжує розвиватися на ринку м'ясної продукції.

Досліджено оцінку фінансової стабільності підприємства. Вона є важливим аспектом аналізу його економічного стану. Це дозволяє зрозуміти, наскільки компанія є стійкою та здатною утримуватись на ринку у довгостроковій перспективі. Один з ключових елементів такої оцінки - аналіз основних фінансових показників, що відображають фінансові результати та стан підприємства.

Також у цьому розділі зазначили якими саме нормативно-правовими актами, законами та кодексами регулюється ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат». Ціллю правового регулювання є створення стабільного та прозорого регуляторного середовища, яке сприяє розвитку підприємництва, захисту прав учасників ТОВ, а також ефективному функціонуванню ринкових відносин. Законодавство також передбачає співробітництво з міжнародними організаціями та іншими країнами для адаптації національного законодавства до міжнародних стандартів та нормативів. Це сприяє підвищенню конкурентоспроможності компанії на міжнародному ринку та забезпечує відповідність їхніх продуктів вимогам світових стандартів.

Отже, ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат» має відповідати вимогам законодавства, виконувати свої зобов'язання перед працівниками, споживачами та іншими зацікавленими сторонами. Врахування правових аспектів допоможе компанії забезпечити ефективну діяльність, довіру клієнтів та створити сприятливі умови для стабільного розвитку на ринку м'ясопродуктів.

В останньому розділі було проведено аналіз, обґрунтування та оцінку заходів щодо забезпечення економічної стабільності підприємства. Запропоновано захід а саме введення на підприємство нового виду продукції за допомогою якого сприятимуть привабливості підприємства для талановитих фахівців, підвищенню рівня компетентності персоналу та забезпеченню успішного розвитку Житомирського м'ясокомбінату.

Це інноваційний продукт, який поєднує традиційну українську кухню з елементами світових кулінарних традицій. М'ясні рулетики будуть виготовлені

з натурального м'яса, використовуючи високоякісні інгредієнти та спеціально розроблену рецептуру.

Кожен рулетик матиме унікальний смаковий профіль, який буде натхненний різними кухнями світу. Продукт може бути доступний у різних варіаціях, наприклад:

"Італійський рулетик": Начинка з м'яса з додаванням сушених томатів, моцарелли та італійських трав.

"Мексиканський рулетик": М'ясна начинка з чорними бобами, паприкою, сиром чеддер та сумішшю мексиканських спецій.

"Азіатський рулетик": Начинка з натурального м'яса, соєвого соусу, імбиру, лимонної трави та інших азіатських приправ.

Переваги продукту:

Новий та унікальний продукт на ринку, який може привернути увагу споживачів.

Комбінація традиційного м'ясного продукту зі світовими кулінарними традиціями дозволить задовольнити різноманітні смакові вподобання споживачів.

Можливість розширення асортименту продукції та залучення нової цільової аудиторії.

Запровадження нового продукту "М'ясні рулетики зі смаком світу" для Житомирського м'ясокомбінату може мати наступні приблизні грошові обсяги:

Інвестиції в дослідження та розробку. Приблизна сума інвестицій може становити від 100 000 до 500 000 гривень. Вартість такої модернізації може бути від 1 до 3 мільйонів гривень. Орієнтовна сума на маркетингові активності може становити від 200 000 до 500 000 гривень на рік. Приблизний обсяг витрат на виробництво та постачання може становити від 500 000 до 1 мільйона гривень на місяць. Очікувані доходи. Орієнтовний дохід від продажу нового продукту може бути складним установити, оскільки він залежить від ринкових умов, споживчого попиту та конкуренції. Однак, при успішному впровадженні та популяризації продукту, дохід може зростати прогресивно з часом.

Отже, запропоновані заходи мають потенціал покращити фінансовий стан

підприємства, забезпечити стійкий розвиток, збільшити ринкову вартість підприємства та задовольнити потреби споживачів.

Загалом, реалізація шляхів та напрямів забезпечення економічної стабільності сприятиме підвищенню ефективності та конкурентоспроможності ТОВ "Житомирський М'ясокомбінат" на ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Романишин М.І. Економічна стабільність підприємства: сутність та її складові / Н.О. Шпак, М.І. Романишин // Науковий вісник Національного лісо-технічного університету України: Зб. наук.- техн. пр. - Львів: РВВ НЛТУ України. - 2009. - Вип. 19.10. - С. 248-253.
2. Шубровська О.В. Сталий економічний розвиток: поняття і напрям досліджень / О. Шубровська // Економіка України. - 2005. - № 1. - С. 36-42.
3. Любченко Н.Л. Механізм забезпечення економічної стабільності промислових підприємств: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» (за видами економічної діяльності) / Н.Л. Любченко. - Хмельницький, 2010. - 22 с.
4. Дмитриев И.А. Оценка экономической стабильности предприятия / И.А. Дмитриев, А.Н. Сологуб // Вісн. Нац. техн. ун-ту «Харківський політехнічний інститут»: Зб. наук. праць. Тематичний випуск: Технічний прогрес і ефективність виробництва. - 2007. - № 7. - С. 20-29.
5. Сологуб О. М. Забезпечення економічної стабільності підприємства: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) / О.М. Сологуб. - К.:ПВНЗ "Європейський ун-т", 2012. - 20 с.
6. Ячменьова В.М. Економічна стабільність: сутність та форми вияву / В.М. Ячменьова // Економіка Менеджмент Підприємництво. - 2012. - №2 24 (II). - С. 94-99.
7. Перетятко А. В. Дослідження сутності поняття економічна стабільність промислового підприємства / А. В. Перетятко. [Електронний ресурс]. - Режим доступу www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Suek/2011_3/Peret.pdf.
8. Дмитрієв І. А. Складання рейтингу підприємств України за оцінкою їх економічної стабільності / І.А.Дмитрієв, О.М. Сологуб // Економіка транспортного комплексу: збірник наук. праць. — 2010. — №16. — С. 20-33.
9. Бланк І.О. Інвестиційний менеджмент: підручник / І.О. Бланк. - К.: КНЕУ, 2005. - 398с

10. . Цямрюк Ю.С. Зміст економічної стійкості підприємства та методи її аналізу / Ю.С. Цямрюк // [Електронний ресурс] Режим доступу:<<http://suiai.edu.ua/>

11. Вікіпедія – вільна енциклопедія. [Електронний ресурс] –Режим доступу:uk.wikipedia.org/wiki.

12. Лук'янова В. В., Лабунець О. О. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його поліпшення. Приазовський економічний вісник. 2018. № 2 (07). С.66–69.

13. Загородна О. М., Серединська В. М. Формування механізму діагностики фінансового стану підприємства. Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 233–235

14. Великий тлумачний словник української мови / Автор, керівник проєкту і гол. редактор В.Т. Бусел. – Київ, Ірпінь: ВТФ Перун, 2001. – 1185 с.

15.Галюк, Л. Інтегрована оцінка економічної стійкості розвитку газорозподільних підприємств / Л. Галюк // Галицький економічний вісник. – 2012. – № 2(35). – С.145-154.

16. Прокопчук, О. А. Забезпечення економічної стійкості сільськогосподарських товариств: автореф. дис. на здоб. наук. ступеня к. е. н: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» (за видами економічної діяльності) / О. А. Прокопчук. – Житомир, 2008. – 20 с.

17. Проценко Н. Б. Організаційно-економічний механізм забезпечення довгострокової економічної стійкості промислових підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» (за видами економічної діяльності) / Н. Б. Проценко. – Донецьк, 2008. – 20 с.

18. Пілецька С. Т. Діагностика в антикризовому управлінні підприємством / С. Т. Пілецька // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Сер. : Економічні науки. - 2013. - № 5. - С. 67-70. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>

19. Бережная Е. В. Математические методы моделирования экономических систем : учебное пособие / Е. В. Бережная, В. И. Березной. – М. : Финансы и статистика, 2012. – 368 с.

20. Исмагилов И. И. Принятие решений при количественных и качественных критериях описания альтернатив. / И. И. Исмагилов. [Электронный ресурс] Режим доступа : <http://www.mathnet.ru>

21. Ареф'єва О. В. Оцінка рівня економічної стійкості підприємств сфери послуг / О. В. Ареф'єва, Д. М. Городинська // Актуальні проблеми економіки. — 2016. — № 6. — С. 106—111.

22. Кузьмін, О. Є. Основи менеджменту: підручник для студ. вищ. навч. закл. [Текст] / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – К.: Академвидав, 2013. – 416 с.

23. Ліпич, Л. Г. Організація виробництва: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. [Текст] / Л. Г. Ліпич, В. О. Морохова, А. Т. Московчук. – Луцьк: РВВ ЛДТУ, 2012. – 256 с.

24. Андрушко, О. Б. Моделювання діагностики кризового стану та загрози банкрутства підприємства / О. Б. Андрушко, М. Р. Горбачовська // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2016. – № 2 (552). – С. 158-163

25. Beaver W. H. Financial Ratios and Predictions of Failure // Empirical Research in Accounting Selected Studies, Supplement to Journal of Accounting Research, 1996. - №4 – PP. 34-64

26. William H. Beaver. Financial Ratios as Predictors of Failure, Empirical Research in Accounting Selected Studies // Supplement to Journal of Accounting Research. – 1966. – N4. – PP. 71-111

27. Косарєва І. П., Хохлов М. П., Бірюкова В. В. Дослідження теоретичних основ фінансового стану підприємства. Інфраструктура ринку. 2018. No 19. С.101–106.

28. Аверіна М. Ю. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства: шляхи покращення. Актуальні проблеми економіки. 2012. No 9.

29. Лишиленко, О. В. Бухгалтерський облік [Текст]: підручник / О. В. Лишиленко. – К. : ЦНЛ, 2005. – 632 с. – ISBN 978 – 966 – 364 – 893 – 4;

30. Чухрай Н. Формування інноваційного потенціалу підприємства: маркетингове і логістичне забезпечення: Монографія. – Львів: Вид-во НУ “Львівська політехніка”, 2002. – 315 с

31. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: [Навч.посіб.] / Філімоненков О.С. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: МАУП, 2004. – 328 с. 30. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент [Підручник] / Шелудько В.М. – К.: Знання, 2006. – 439 с.

32. Колот А. М. Мотивація персоналу: Підручник.К.: КНЕУ, 2004 — 345 с

33. Иванов В. Л. Управление экономичною стійкістю промислових підприємств (на прикладі підприємства машинобудівного комплексу): монографія / В. Л. Иванов. – Луганськ: СЛУ ім. В.Даля.- 2015. – 266с.

34. Каспиров А. В. Управление устойчивым развитием предприятия : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. экон. наук : спец. 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством (региональная экономика)» / А. В. Каспиров. – Саратов : СГС ЭУ, 2011. – 20 с.

35. Короленко М. С. Система показників економічної стійкості промислового підприємства / М. С. Кроленко // Економічний вісник Донбасу 2011. – № 3 (25) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

36. Корчагіна О. В. Економічна стійкість підприємства: види і структура [Електронний ресурс] / О. В. Корчагіна // Проблемы современной экономики. – 2015. – № 3/4 (15/16). – Режим доступу: <http://www.m-economy.ru>

37. Кобелева Т. О. Розробка рекомендацій по формуванню інтегрального показника комплаєнс-безпеки промислового підприємства / Т. О. Кобелева // Вісник Національного технічного університету "ХПІ" (економічні науки) = Bulletin of the National Technical University "KhPI" (economicsciences) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – № 48 (1324). – С. 46-52.

38. Кравченко О.А., Бевзенко Х.С., Бут Є.М. Економічна концепція підвищення ефективності діяльності виробничих підприємств / О.А. Кравченко, Х.С. Бевзенко, Є.М. Бут // Економіка: реалія часу. – 2015. – №5(21).

39. Колот А. М. Мотивація персоналу: Підручник. К.: КНЕУ, 2004. — 345

40. Кодекс законів про працю Ук... | від 10.12.1971 № 322-VIII

(rada.gov.ua)

41. Про захист прав споживачів | від 12.05.1991 № 1023-XII (rada.gov.ua)

42. Про державний контроль за ... | від 18.05.2017 № 2042-VIII
(rada.gov.ua)

43. Про захист персональних даних | від 01.06.2010 № 2297-VI
(rada.gov.ua)

44. Про забезпечення санітарног... | від 24.02.1994 № 4004-XII
(rada.gov.ua)

45.<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

46. Про авторське право і суміжн... | від 01.12.2022 № 2811-IX
(rada.gov.ua)

47. Кодекс законів про працю Ук... | від 10.12.1971 № 322-VIII
(rada.gov.ua)

48. Про охорону навколишнього п... | від 25.06.1991 № 1264-XII
(rada.gov.ua)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВ "Житомирський м'ясокомбінат"	Дата (рік, місяць, число)	2022 рік, грудень
Територія	ЖИТОМИРСЬКА	за ЄДРРНОУ	UA18040190010057814
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Виробництво м'ясних продуктів	за КВЕД	10.13
Середня кількість працівників	1 796		
Адреса, телефон	10025, ЖИТОМИРСЬКА, ЖИТОМИР, вулиця Сергія Параджанова, 127		423805
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	488	29 842
первісна вартість	1001	2 133	32 097
накопичена амортизація	1002	1 645	2 255
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3 334	57 904
Основні засоби	1010	155 342	555 208
первісна вартість	1011	316 853	1 319 276
знос	1012	161 511	764 068
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	4 589	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	4 487	4 885
Усього за розділом I	1095	168 240	647 839
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	77 834	59 749
виробничі запаси	1101	48 269	34 604
незавершене виробництво	1102	10 988	11 364
готова продукція	1103	12 929	11 577
товари	1104	5 648	2 204
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	200 857	261 684
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	6 670	10 381
з бюджетом	1135	880	164
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	47 665	63 347
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Прощі та їх еквіваленти	1165	884	3 516
готівка	1166	71	58
рахунки в банках	1167	813	3 458
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	796	7 949
Усього за розділом II	1195	335 586	406 790
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	503 826	1 054 629

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	6 437	6 437
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	286 857
Додатковий капітал	1410	-	29 720
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	11 091	41 376
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	17 528	364 390
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	57 292
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	244 439	268 996
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2 890	15 022
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань		-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Привізовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	247 329	341 310
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	15 000	52 214
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	29 520	66 341
товари, роботи, послуги	1615	151 647	162 063
розрахунками з бюджетом	1620	3 457	5 517
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 223	2 745
розрахунками зі страхування	1625	2 040	2 503
розрахунками з оплати праці	1630	7 657	9 634
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	298	24 477
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	10 970	12 179
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	18 380	14 001
Усього за розділом III	1695	238 969	348 929
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	503 826	1 054 629

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Бабич Олег
Анатолійович
ЕП Преверенда
Галина
Миколаївна

Бабич Олег Анатолійович

Преверенда Галина Миколаївна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **ТОВ "Житомирський м'ясокомбінат"**

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

КОДИ

2022 01 01

32122069

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2021 р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 704 746	1 423 130
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 200 794)	(1 047 812)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	503 952	375 318
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	18 189	1 744
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(43 288)	(36 706)
Витрати на збут	2150	(371 270)	(268 124)
Інші операційні витрати	2180	(10 765)	(7 961)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	96 818	64 271
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	2 718	-
Інші доходи	2240	294	176
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(58 763)	(51 839)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(3 708)	(2 806)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Підприємство **ТОВ "Житомирський м'ясокомбінат"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2022	01	01
32122069		

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2021 р.

Форма №3 Код за ДКУД **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	2 025 950	1 613 953
Повернення податків і зборів у тому числі податку на додану вартість	3005	1 400	5
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	3 655	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	6 491	7 975
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	1 915
Надходження від операційної оренди	3040	9 645	11 026
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	287 122	6 305
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(1 689 591)	(1 464 072)
Праці	3105	(108 530)	(83 444)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(30 354)	(22 952)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(41 331)	(26 201)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(6 640)	(706)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(7 187)	(2 600)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(27 504)	(22 895)
Витрачання на оплату авансів	3135	(57 805)	(8 759)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(1 233)	(7 976)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(303 041)	(4 471)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	102 418	23 330
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	70	116
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(112 733)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-112 663	116
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	156 510	318 959
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	151 349
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	84 226	289 900
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(56 727)	(52 096)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(2 612)	(151 341)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	12 945	-23 029
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	2 700	417
Залишок коштів на початок року	3405	884	514
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(68)	(47)
Залишок коштів на кінець року	3415	3 516	884

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Бабич Олег
Анатолійович

ЕП Превєренда
Галина
Миколаївна

Бабич Олег Анатолійович

Превєренда Галина Миколаївна

Підприємство ТОВ "Житомирський м'ясокомбінат"

Дата (рік, місяць, число)

за СДРПОУ

(найменування)

Звіт про власний капітал
за Рік 2021 р.

Форма №4

Код за ДКУД

1801005

КОДИ		
2022	01	01
32122069		

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	6 437	-	-	-	29 556	-	-	35 993
Коригування: Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	(18 465)	-	-	(18 465)
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	6 437	-	-	-	11 091	-	-	17 528
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	30 285	-	-	30 285
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	286 857	29 720	-	-	-	-	316 577
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	286 857	-	-	-	-	-	286 857
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	29 720	-	-	-	-	29 720
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	286 857	29 720	-	30 285	-	-	346 862
Залишок на кінець року	4300	6 437	286 857	29 720	-	41 376	-	-	364 390

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Бабич Олег
Анатолійович
ЕП Превєренда
Галина
Миколаївна

Бабич Олег Анатолійович

Превєренда Галина Миколаївна

